ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

16.11.2026 13:14:11
ΑΚΡΙΒΕΣ
ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ψηφιακά
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
STYLIANI KAMILAKI

Ηράκλειο, 16/11/2026
Α. Π.: 4239

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»
Ταχ. Δ/νση: Δ. Μποφόρ 7 - 71202 - Ηράκλειο
Τηλ.: 2813404500
E-mail: kriti@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Κωδικός Πρόσκλησης: CRETE_1.1.2.1
Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 24787

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: 1η τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α΄133).
2. Το Ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Τη με αριθμ. 39/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κρήτης.
4. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021- 2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
5. Το Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, όπως ισχύει.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, όπως ισχύει.

8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, όπως ισχύει.
9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, της Επιτροπής, όπως ισχύει για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης
11. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
12. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).
13. Την υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
14. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
15. Τη με αριθμ. C(2022) 6126 final/22-8-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), και τη με αριθμ. C(2026) 1236 final/04-03-2026 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση αυτής.
16. Το Ν. 4914/2022 (Α΄61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
17. Το Ν. 4864/2021 «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη» (ΦΕΚ 237/Β/2-12-2021), όπως ισχύει.
18. Το Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
19. Το Π.Δ. 77/2023 (Α΄130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
20. Το Π.Δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
21. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
22. Το Π.Δ. 50/2024 (Α΄138) «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 2.
23. Το Π.Δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
24. Το Ν.4622/07-08-2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
25. Την Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας

Διαχείρισης Προγράμματος ''Κρήτη'' 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.

26. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει.
27. Τη με Α.Π. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]», όπως ισχύει.
28. Τη με Α.Π. 114947/29-11-2022 (Β΄6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
29. Τη με Α.Π. 5483/20-01-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
30. Το Νόμος 4557/2018 (Α΄ 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
31. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)».
32. Το Νόμο 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
33. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β΄ 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ΄αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α΄61» (Β΄ 6131).
34. Τη με αριθμ. πρωτ. 86884/12-09-2022 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
35. Το με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
36. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα "Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων".
37. Τη με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
38. Τη με Α.Π. 112292/27.11.2023 της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
39. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».

40. Το με αρ. πρ. έγγραφο του ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169/2228/28.04.2023 περί των υποχρεώσεων αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο προβλέψεων άρθρου 73 του Καν. 1060/2021.
41. Τη υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β΄ 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και η υπ. αριθ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
42. Το με αρ. πρωτ. 15460/25-10-2024 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα " Οδηγίες/διευκρινίσεις για: α) τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του Ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Υπόδειγμα 1) και β) τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (Υπόδειγμα 2)".
43. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
44. Τη με αρ. 217542 ΕΞ 2025/12.12.2025 (ΦΕΚ τ.Β΄6936/22-12-2025) ΚΥΑ με θέμα «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»
45. Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170/19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡ0) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας".
46. Το με αρ. 51986 ΕΞ 2026 /ΕΥΚΕ-ΧΕ424/30.03.2026 (ΑΔΑ ΡΒΙΘΗ-Ζ5Ω) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Συμπληρωματικές οδηγίες για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας."
47. Τη με αρ. πρωτ. 49582/17-06-2026 ((ΦΕΚ Β' 3560/18-06-2026) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Νέος καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αντιστοιχούν σε άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, βάσει της νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)»
48. Τη με αρ. πρωτ. Α1003/16-1-2026 (ΦΕΚ 2187/Β/22-1-2026) Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ με θέμα «Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)»
49. Το άρθρο 33 του Νόμου 4538/2018 (ΦΕΚ Α΄ 85/16.5.2018) σχετικά με τη δυνατότητα να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ).
50. Τη με Α.Π. οικ. 282/20-01-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».

51. Τη με αριθμ. πρωτ. 2175/12-06-2026 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης - "Καινοτομώ στην Κρήτη"».
52. Τη με αριθμ. πρωτ. 1904/25-05-2026 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
53. Τη με αρ. πρωτ. 2226/16-06-2026 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (5η Συνεδρίαση) για την έγκριση της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
54. Το με Α.Π 2393/26-06-2026 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Σύμφωνη Γνώμη για την έκδοση Πρόσκλησης Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης - "Καινοτομώ στην Κρήτη"».
55. Το με Α.Π. 113174 ΕΞ 2026/ΕΥΚΕ-ΧΕ: 858 /10-07-2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.»
56. Τη με Α.Π 2752/23-07-2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη».
57. Τη με Α.Π. 2763/24.07.2026 Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την **Δράση 1.1.2.1 –** «**Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης**» - **«Καινοτομώ στην Κρήτη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
58. Το με Α.Π. 179511 ΕΞ 2026/ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1484 /04-11-2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Διατύπωση γνώμης επί της 1ης τροποποίησης της πρόσκλησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη».
59. Τη με Α.Π. 4206/12-11-2026 εισήγηση της Προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α. Την 1η Τροποποίηση της με Α.Π. 2763/24.07.2026 πρόσκλησης της Δράσης 1.1.2.1 **« Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - "Καινοτομώ στην Κρήτη"** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027» (ΑΔΑ : 9ΦΘΡ7ΛΚ-ΟΛ9) και ειδικότερα ως προς :

I. Την **ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής** των αιτήσεων χρηματοδότησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) η οποία **τροποποιείται** σε **29/12/2026 και ώρα 15:00** σε όλα τα σχετικά σημεία της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης.

II. Το **Κεφάλαιο 12 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ** στο οποίο **προστίθεται** ως τροποποίηση μείζονος σημασίας η «11. Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ», αποκλειστικά για τις περιπτώσεις που έχει ήδη αποδοθεί ΑΦΜ σε υπό σύσταση δικαιούχο κατόπιν της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση.

III. Το **Παράρτημα ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ** και ειδικότερα τα δικαιολογητικά α/α 12 της Κατηγορίας 1ης και α/α 17 της Κατηγορίας 2ης **τροποποιούνται** από :

«Κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα της επιχείρησης ή εταίρου/μέτοχου αυτής, που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο, εφόσον υφίσταται και δηλωθεί στην αίτηση χρηματοδότησης.»

σε :

«Κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο και βρίσκεται στη διάθεση της επιχείρησης ή εταίρου/μετόχου αυτής προς νόμιμη εκμετάλλευση, εφόσον υφίσταται και έχει δηλωθεί στην αίτηση χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που η ευρεσιτεχνία/πατέντα ανήκει σε τρίτο (π.χ. πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα κ.λπ.), προσκομίζονται συμβάσεις παραχώρησης άδειας χρήσης/εκμετάλλευσης, από τις οποίες προκύπτει το δικαίωμα νόμιμης αξιοποίησής της από την επιχείρηση ή εταίρο/μέτοχο αυτής για τους σκοπούς του επιχειρηματικού σχεδίου.

Οι ανωτέρω συμβάσεις θα πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.»

Β. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην Α.Π. 2763/24.07.2026 πρόσκληση της Δράσης 1.1.2.1 **« Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - "Καινοτομώ στην Κρήτη"** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027» με τα συνημμένα αυτής παραρτήματα ως αναπόσπαστο μέρος της.

Γ. Η παρούσα απόφαση τροποποίησης της Πρόσκλησης της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» (www.pepkritis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και του Ε.Φ. (ΕΦΕΠΑΕ) (www.efepae.gr και https://ank.gr).

Δ. Αναλυτικές πληροφορίες για την πρόσκληση, την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και άλλες διευκρινίσεις δίνονται από την περιφερειακή μονάδα του **ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ** Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β΄ - 2ος όροφος Τ.Κ. 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ. 2810 302400, E-mail: info@ank.gr.

Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο: https://app.opske.gr/helpdesk/.

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Συνημμένα:
Η 1η Τροποποίηση της Πρόσκλησης της Δράσης με τα Παραρτήματα της

Σταύρος Αρναουτάκης

Εσωτερική Διανομή

- Φάκελος Προσκλήσεων ΕΣΠΑ 2021-2027
- Προϊστ. Μονάδας Α1, Α2, Β1, Β2, Γ

Κοινοποίηση:

- Γενική Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ),
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ),
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ),
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,
- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας,
- ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ
- Περιφέρεια Κρήτης / Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
- Περιφέρεια Κρήτης / Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗ

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης
(ΕΤΠΑ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 : «Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας»

ΣΤΟΧΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 1: « Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ RSO1.1: « Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)»

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ 1.1.2.1

«Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης»

“Καινοτομώ στην Κρήτη”

Κωδικός Πρόσκλησης: CRETE_1.1.2.1

Έκδοση 2η

Ηράκλειο, Νοέμβριος 2026

Περιεχόμενα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ 4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 9
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 11
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 16
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 20
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 21
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 29
5.1. Ειδικά Θέματα σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε 2023/2831 30
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 32
6.1. Επιλέξιμες Δαπάνες 32
6.2. Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών 35
6.3. Προϋπολογισμός Έργων – Διάρκεια Υλοποίησης 46
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ 48
7.1. Καθεστώς Ενίσχυσης 48
7.2. Ένταση Ενίσχυσης – Χρηματοδοτικο Σχημα 48
7.3. Σώρευση Ενισχύσεων 50
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 51
9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 55
10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ 56
10.1. Όργανα Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης 56
10.2. Διαδικασία Αξιολόγησης – Κριτήρια Αξιολόγησης 57
10.3. Καταχώριση ενισχύσεων DE MINIMIS για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις 60
10.4. Έγκριση Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης – Ένταξη / Απόρριψη των Αιτήσεων Χρηματοδότησης 61
10.5. Διαδικασία Ενστασέων 63
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 65
11.1. Παρακολούθηση Πράξεων – Επαληθεύσεις – Πιστοποιήσεις 65
11.2. Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου 71
11.3. Καταβολή Ενίσχυσης 75
12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 77
12.1. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ 78
12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ήσσονος Σημασίας 78
12.3. Τροποποιήσεις Μείζονος Σημασίας 79

12.4. Εξέταση – Έγκριση Τροποποιήσεων 81
12.5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 82
13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ .. 83
14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ 84
14.1. Υποχρεώσεις Δικαιούχων κατά την Υλοποίηση της Πράξης 85
14.2. Υποχρεώσεις δικαιούχων μετά την Ολοκλήρωση της Πράξης (Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις) 88
14.3. Διαδικασία Παρακολούθησης τήρησης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων δικαιούχων 88
14.4. Δημοσιότητα – Υποχρεώσεις Δικαιούχων 91
15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679 92
16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 93
17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ 94
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 95
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ 112
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) 132
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 134
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ 139
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ . 143
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 154
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ 156
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ 184
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 190
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΕΣΕΕ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ 194
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 224
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ 229

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του. Αναφέρεται και ως Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης ή Αίτημα Πιστοποίησης.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης, προς έλεγχο και αξιολόγηση για την ένταξη στη Δράση.
Ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης (ΑΙΕ)	Το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
ΑΠΥ	Απόδειξη παροχής υπηρεσιών
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της εγκριτικής απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
ΔΑ (Διαχειριστική Αρχή)	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος.
Δημόσια Συνεισφορά	Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι·
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της

	προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της Πρόσκλησης και του συνοδευτικού Οδηγού Εφαρμογής αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Κ.Α.Κ.), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.
Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων	Νόμος 4914/2022 (61/τΑ 21-3-2022) Μέρος Η΄ Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» Σκοπός της «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» είναι η διαχείριση και λειτουργία του ως άνω Μητρώου, η επίσημη και αξιόπιστη καταγραφή των νεοφυών (Startup) επιχειρήσεων της Χώρας, η χαρτογράφηση του οικοσυστήματος που αυτές συνθέτουν, η μεταξύ τους δικτύωση, η δικτύωση με την επιχειρηματική κοινότητα και την ελληνική βιομηχανία με σκοπό την ανατροφοδότηση αναγκών της αγοράς, η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων αυτών, η παρακολούθηση της πορείας τους στη βάση κρίσιμων δεικτών, η δημιουργία βάσης δεδομένων για την εύρεση εξειδικευμένων – επιστημονικών θέσεων εργασίας σε νεοφυείς επιχειρήσεις, η λειτουργία της πλατφόρμας ως πόλου έλξης για επενδυτές, όπως επενδυτικούς αγγέλους, venture capital funds και επιχειρήσεις από την Ελλάδα και το εξωτερικό, η στοχευμένη υποστήριξή τους με διάφορα δυνητικά μέτρα χρηματοδότησης από την Πολιτεία και η χορήγηση επιχειρηματικών βραβείων, όπως αναλυτικότερα αναφέρονται στο καταστατικό της.
Έμμεσες δαπάνες	Δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης, αλλά πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο.
Ενιαία Επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας,

	δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση». Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2831/2023, δηλαδή το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπαση».
Ενίσχυση/Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/έργων
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023))	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).
Επενδυτικό σχέδιο	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης.
ΕΣΠΑ 2021 - 2027	Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
Εταιρεία Τεχνοβλαστός (Spin-off)	Νόμος 4864/2021 (ΦΕΚ 237/τΑ/2-12-2021) Κεφαλαιουχική εταιρεία που ιδρύεται από το ακαδημαϊκό ή ερευνητικό προσωπικό των ερευνητικών οργανισμών της Χώρας προς τον σκοπό της εμπορικής αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης που παράγει το συγκεκριμένο προσωπικό, από μόνο του ή και σε συνεργασία με τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς του στους ερευνητικούς οργανισμούς.
ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ» 2021- 2027
ΕΥΚΕ - ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας Διαχειριστικής Αρχής ή Αρχής Πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με Δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας
Ημερομηνία έναρξης έργου	Ως ημερομηνία έναρξης του έργου, για τις ανάγκες παρακολούθησης αυτού (π.χ. διάρκεια έργου), ορίζεται η ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της Απόφασης έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης) στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
ΚΕΔΕ	Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜμΕ	Μικρές και μεσαίες Επιχειρήσεις.
Νεοφυής (Startup) επιχείρηση	Νεοφυής ή Startup επιχείρηση είναι μια επιχείρηση που βρίσκεται στα αρχικά στάδια του κύκλου ζωής της. Χαρακτηρίζεται από καινοτόμο προσανατολισμό, δυνατότητα ταχείας ανάπτυξης, εξάρτηση από εξωτερική χρηματοδότηση και αυξημένο επιχειρηματικό ρίσκο. Οι Startup επιχειρήσεις επιδιώκουν να διαμορφώσουν ένα επιχειρηματικό μοντέλο που να μπορεί να επαναλαμβάνεται και να επεκτείνεται σε μεγαλύτερη κλίμακα, είτε καλύπτοντας ένα υφιστάμενο κενό στην αγορά είτε δημιουργώντας μια νέα αγορά από την αρχή. Γι' αυτόν τον λόγο, συχνά θεωρούνται ανατρεπτικές, καθώς αμφισβητούν και επαναπροσδιορίζουν τα παραδοσιακά πρότυπα λειτουργίας των επιχειρήσεων.
Οικονομικός Υπεύθυνος	Είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα/ πράξεις, ώστε ο Συντονιστής να τα συνδέσει με δαπάνες στο Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης. Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος».
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό·
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσοτέρων Ταμείων.

ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
Πράξη	Έργο που επιλέγεται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου προγράμματος και το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Συντονιστής ΟΠΣΚΕ	Διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου. Ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ μπορεί να οριστεί εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) που διαθέτει ελληνικό ΑΦΜ και είναι χρήστης του ΟΠΣΚΕ.
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β΄ 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
Υπεύθυνος του Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της πράξης από πλευράς επιχείρησης
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο.
Φορέας Χρηματοδότησης	Η Περιφέρεια η οποία έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στον Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
€	Ευρώ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση **«Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» – "Καινοτομώ στην Κρήτη"** χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 **«Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας»** και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RSO1.1 «Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)».

Η δράση επιδιώκει να ενισχύσει τα πρώτα στάδια καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών λαμβάνοντας υπόψη τη βιωσιμότητα και τις προοπτικές τους. Η ενίσχυση των νέων καινοτόμων επιχειρήσεων δύναται να δημιουργήσει σταδιακά δυναμικές επιχειρηματικές μονάδες με υψηλό επίπεδο καινοτομίας το οποίο αναμένεται να έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την Περιφέρεια Κρήτης σε όρους ανάπτυξης και απασχόλησης.

Ειδικότερα, θα χρηματοδοτηθεί η υλοποίηση επιχειρηματικών ιδεών που εμφανίζουν **τεκμηριωμένη συνάφεια** με τους τομείς εξειδίκευσης/προτεραιότητες που προσδιορίζονται από την Περιφερειακή Εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΕ-ΕΣΕΕ) της Περιφέρειας Κρήτης (Παράρτημα ΧΙ) και τεκμηριώνονται καινοτόμα χαρακτηριστικά τους ως προς το παραγόμενο προϊόν / παρεχόμενη υπηρεσία.

Οι Δείκτες Εκροών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι :

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή δεικτών / Οδηγίες συμπλήρωσης
RCO01	*Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)*	Επιχειρήσεις	*Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται, ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνεια, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση πιστώσεων, κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου κλπ.)* *Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση*
RCO02	*Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις*	Επιχειρήσεις	*Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται με επιχορηγήσεις* *Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση* *Στο πλαίσιο της δράσης RCO01 = RCO02*
RCO05	*Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται*	Επιχειρήσεις	*Ο δείκτης μετρά το πλήθος των νέων επιχειρήσεων που υποστηρίζονται. Μια επιχείρηση θεωρείται νέα εάν δεν υπήρχε τρία έτη πριν να υποβάλει αίτηση για την ενίσχυση έργου. Μια επιχείρηση δεν θα θεωρείται νέα εάν αλλάξει μόνο η νομική της μορφή. Ο δείκτης καλύπτει επίσης τις spin-offs.* *Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση μικρότερη της τριετίας, διαφορετικά τίθεται 0.*

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή δεικτών / Οδηγίες συμπλήρωσης
RCR03	*Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών*	Επιχειρήσεις	Η καινοτομία προϊόντων είναι η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου αγαθού ή υπηρεσίας όσον αφορά τις δυνατότητες, τη φιλικότητα προς το χρήστη, τα εξαρτήματα ή τα υποσυστήματα. Καινοτομία διεργασιών είναι η εφαρμογή μιας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης παραγωγικής διαδικασίας, μεθόδου διανομής ή υποστηρικτικής δραστηριότητας. Οι καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών πρέπει να είναι νέες για την επιχείρηση που υποστηρίζεται, αλλά δεν χρειάζεται να είναι νέες στην αγορά. Συμπληρώνεται κατά την υποβολή η τιμή 1 εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών. Κατά την έγκριση του επενδυτικού σχεδίου τροποποιείται, εφόσον απαιτηθεί, από τα όργανα αξιολόγησης.

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α΄133).
2. Το Ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Τη με αριθμ. 39/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κρήτης.
4. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021- 2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
5. Ο Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, όπως ισχύει.
7. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, όπως ισχύει.
8. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, όπως ισχύει.
9. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
10. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, της Επιτροπής, όπως ισχύει για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης
11. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
12. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).
13. Η υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
14. Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].

15. Η με αριθμ. C(2022) 6126 final/22-8-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), και τη με αριθμ. C(2026) 1236 final/04-03-2026 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση αυτής.
16. Ο Ν. 4914/2022 (Α΄61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
17. Ο Ν. 4864/2021 «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη» (ΦΕΚ 237/Β/2-12-2021), όπως ισχύει.
18. Ο Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
19. Το Π.Δ. 77/2023 (Α΄130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
20. Το Π.Δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
21. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
22. Το Π.Δ. 50/2024 (Α΄138) «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 2.
23. Το Π.Δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
24. Ο Ν.4622/07-08-2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
25. Η Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος ''Κρήτη'' 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.
26. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει.
27. Η με Α.Π. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]», όπως ισχύει.
28. Η με Α.Π. 114947/29-11-2022 (Β΄6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
29. Η με Α.Π. 5483/20-01-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
30. Ο Νόμος 4557/2018 (Α΄ 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.

31. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)».
32. Ο Νόμος 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
33. Η Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β΄ 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ΄αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α΄61» (Β΄ 6131).
34. Η με αριθμ. πρωτ. 86884/12-09-2022 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
35. Το με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
36. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα "Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων".
37. Η με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
38. Η με Α.Π. 112292/27.11.2023 της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
39. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».
40. Το με αρ. πρ. έγγραφο του ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169/2228/28.04.2023 περί των υποχρεώσεων αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο προβλέψεων άρθρου 73 του Καν. 1060/2021.
41. Η υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β΄ 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και η υπ. αριθ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
42. Το με αρ. πρωτ. 15460/25-10-2024 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα " Οδηγίες/διευκρινίσεις για: α) τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του Ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Υπόδειγμα 1) και β) τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της

διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (Υπόδειγμα 2)".

43. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
44. Η με αρ. 217542 ΕΞ 2025/12.12.2025 (ΦΕΚ τ.Β΄6936/22-12-2025) ΚΥΑ με θέμα «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»
45. Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170/19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡ0) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας".
46. Το με αρ. 51986 ΕΞ 2026 /ΕΥΚΕ-ΧΕ424/30.03.2026 (ΑΔΑ ΡΒΙΘΗ-Ζ5Ω) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα “Συμπληρωματικές οδηγίες για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας.”
47. Η με αρ. πρωτ. 49582/17-06-2026 ((ΦΕΚ Β' 3560/18-06-2026) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Νέος καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αντιστοιχούν σε άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, βάσει της νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)»
48. Η με αρ. πρωτ. Α1003/16-1-2026 (ΦΕΚ 2187/Β/22-1-2026) Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ με θέμα «Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)»
49. Το άρθρο 33 του Νόμου 4538/2018 (ΦΕΚ Α΄ 85/16.5.2018) σχετικά με τη δυνατότητα να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ).
50. Η με Α.Π. οικ. 282/20-01-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
51. Η με αριθμ. πρωτ. 2175/12-06-2026 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης - “Καινοτομώ στην Κρήτη”».
52. Η με αριθμ. πρωτ. 1904/25-05-2026 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
53. Η με αρ. πρωτ. 2226/16-06-2026 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (5η Συνεδρίαση) για την έγκριση της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
54. Το με Α.Π 2393/26-06-2026 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Σύμφωνη Γνώμη για την έκδοση Πρόσκλησης Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης - “Καινοτομώ στην Κρήτη”».
55. Το με Α.Π. 113174 ΕΞ 2026/ΕΥΚΕ-ΧΕ: 858 /10-07-2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.»
56. Η με Α.Π. 2763/24.07.2026 Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη» στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.

57. Το με 179511 ΕΞ 2026/ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1484 /04-11-2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Διατύπωση γνώμης επί της 1ης τροποποίησης της πρόσκλησης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη» .

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

Σημειώνονται τα εξής:

1. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές & Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Ορισμός ΜμΕ της παρούσας πρόσκλησης), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα IX του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, καθώς και στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2021-2027. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
3. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49 του Καν. 1060/2021 στο Παράρτημα IX αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
4. Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν. 4624/2019 (Α΄ 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
5. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να συνεκτιμούν και να προασπίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
6. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
7. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής

έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

8. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €300.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του Κανονισμού.
9. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.
10. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει τη χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
11. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση « **Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - "Καινοτομώ στην Κρήτη**" εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027 και επιδιώκει να ενισχύσει τα πρώτα στάδια καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών λαμβάνοντας υπόψη τη βιωσιμότητα και τις προοπτικές τους. Η ενίσχυση των νέων καινοτόμων επιχειρήσεων δύναται να δημιουργήσει σταδιακά δυναμικές επιχειρηματικές μονάδες με υψηλό επίπεδο καινοτομίας το οποίο αναμένεται να έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την Περιφέρεια Κρήτης σε όρους ανάπτυξης και απασχόλησης.

Βασικός στόχος της δράσης είναι η ίδρυση και η υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων νέων Νεοφυών επιχειρήσεων (Startup) & Εταιρειών Τεχνοβλαστού (Spin-off) που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Κρήτης και επενδύουν στην καινοτομία, για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών τα οποία προγραμματίζουν να διαθέσουν στην αγορά.

Ειδικότερα, θα χρηματοδοτηθεί η υλοποίηση επιχειρηματικών ιδεών που εμφανίζουν :
Α. **τεκμηριωμένη συνάφεια** με τους τομείς εξειδίκευσης/προτεραιότητες που προσδιορίζονται από την Περιφερειακή Εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΕ-ΕΣΕΕ) της Περιφέρειας Κρήτης (Παράρτημα XI) και
Β. τεκμηριώνονται καινοτόμα χαρακτηριστικά τους **ως προς το παραγόμενο προϊόν / παρεχόμενη υπηρεσία**.

Η πρόσκληση αφορά δύο διακριτές κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων και ο Δυνητικός Δικαιούχος πρέπει να επιλέξει υποχρεωτικά την κατηγορία (είδος επιχείρησης) για την οποία θέλει να υποβάλει την πρόταση του:

Κατηγορία 1η : Δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη (υπό σύσταση επιχειρήσεις)

Η κατηγορία αφορά υπό σύσταση επιχειρήσεις. Ως υπό σύσταση νοούνται οι επιχειρήσεις που διαθέτουν σχέδιο καταστατικού υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη/εταίρους και θα προβούν σε έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Κατηγορία 2η : Ενίσχυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη (υφιστάμενες επιχειρήσεις)

Η κατηγορία αφορά νέες επιχειρήσεις. Ως νέες νοούνται οι υφιστάμενες επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών από την 1η Ιανουαρίου 2021 και έπειτα και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα.

Στις νέες καινοτόμες επιχειρήσεις δύνανται να συμπεριλαμβάνονται οι Startup και Spin-off επιχειρήσεις που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής και τα κριτήρια της πρόσκλησης της δράσης.

Οι επιχειρήσεις – δυνητικοί δικαιούχοι της δράσης **θα πρέπει να έχουν την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής επιχείρησης**, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (Παράρτημα V: Ορισμός ΜμΕ).

Η δράση επικεντρώνεται στους Τομείς της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021- 2027 (ΕΣΕΕ), η οποία εγκρίθηκε σύμφωνα με την υπ’ αριθ. 66021/29-06-2022 (ΦΕΚ Β΄ 3359) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, οι οποίοι είναι:

- 02 - Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες,
- 03 - Αγροδιατροφική Αλυσίδα,
- 04 - Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία
- 05 - Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα,
- 07 - Αειφόρος Ενέργεια,
- 08 - Ψηφιακές Τεχνολογίες

Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας δράσης χορηγούνται δυνάμει των διατάξεων του **Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).**

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 **«Προώθηση της Καινοτομίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας»** και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RSO1.1. «Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)» του Στόχου Πολιτικής 1 «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ».

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων

του ΕΚΤ+. Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.) της δράσης της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **2.500.000 ΕΥΡΩ**.

Ο προϋπολογισμός της δράσης κατανέμεται ως εξής:

- ποσοστό **40% (Δ.Δ. 1.000.000 €)** για την **1η Κατηγορία** (υπό σύσταση επιχειρήσεις),
- ποσοστό **60% (Δ.Δ. 1.500.000 €))** για την **2η Κατηγορία** (υφιστάμενες επιχειρήσεις),

με δυνατότητα μεταφοράς πόρων από μια κατηγορία στην άλλη στο βαθμό που δεν καλυφθούν οι επιμέρους προϋπολογισμοί από τις υποβληθείσες αιτήσεις.

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων είναι **συγκριτική**.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) στην ιστοσελίδα app.opske.gr, στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.).

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
29/09/2026 και ώρα 13:00	**29/12/2026 και ώρα 15:00**

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των προτάσεων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» (www.pepkritis.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Κωδικός Πρόσκλησης	**CRETE_1.1.2.1**
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	**Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» – "Καινοτομώ στην Κρήτη"**
Τομείς ΠΕ-ΕΣΕΕ	• 02 - Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες, • 03 - Αγροδιατροφική Αλυσίδα, • 04 - Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία, • 05 - Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα, • 07 - Αειφόρος Ενέργεια, • 08 - Ψηφιακές Τεχνολογίες

Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Κρήτης
Δείκτες εκροών	RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) RCO02 - Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις RCO05 - Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται
Δείκτης αποτελέσματος	RCR03: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	2.500.000 €
Κατώτατο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου	30.000 €
Ανώτατο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου	150.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	Καν. (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 (De minimis)
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+
Επιλογή απλοποιημένου κόστους	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη» (ΕΥΔ) με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) περιγράφονται στην Α.Π. οικ.282/20.01.2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».

Ο ΕΦΕΠΑΕ είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με αντικείμενο τη Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων και στόχο την παροχή, προς την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του εκάστοτε Προγράμματος.

Για τα στελέχη της ΔΑ, του ΕΦΕΠΑΕ και εξωτερικούς συνεργάτες (αξιολογητές κ.α.) εφαρμόζονται τα όσα αναφέρονται στα 157460/25-10-2024 και 35720/27-2-2025 έγγραφα ΕΥΘΥΠΣ περί μη σύγκρουσης συμφερόντων.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται το νομικό πρόσωπο (επιχείρηση), που υποβάλλει πρόταση, και φέρει την ευθύνη για την έναρξη και την υλοποίηση μιας πράξης, έναντι της ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και του ΕΦ, καθώς και για την καλή εκτέλεση του έργου.

Σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ, διευκρινίζεται ότι:

- Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Οι ανωτέρω υπολογισμοί για το μέγεθος της επιχείρησης γίνονται σε επίπεδο «δεδομένης» επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας δράσης είναι **αποκλειστικά επιλέξιμες οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.**

Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται ανωτέρω (για τον ορισμό της μεσαίας, μικρής, πολύ μικρής επιχείρησης), η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Σημειώνεται ότι εφόσον πρόκειται για υφιστάμενη / νέα επιχείρηση, η επιχείρηση θα πρέπει να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Εφόσον δεν υφίσταται η σχετική υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων θα πρέπει να προσκομίζεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες για κάθε κατηγορία δυνητικού δικαιούχου:

Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής Δικαιούχων

Κατηγορία 1η : Δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη (υπό σύσταση επιχειρήσεις)

1. Να υποβάλλουν πρόταση ως υπό σύσταση επιχείρηση. Ως υπό σύσταση νοούνται οι επιχειρήσεις που διαθέτουν σχέδιο καταστατικού υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη/εταίρους και θα προβούν σε έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Στην περίπτωση αυτή θα προσδιοριστεί και θα αξιολογηθεί το εταιρικό σχήμα της υπό σύστασης εταιρείας.
2. Να μη συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση, ίδιος φορέας επένδυσης (επιχείρηση / μέτοχος / εταίρος / ιδιοκτήτης).
3. Το επενδυτικό σχέδιο να αφορά / εμπίπτει τεκμηριωμένα σε τουλάχιστον μία προτεραιότητα της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Κρήτης (Παράρτημα ΧΙ).
4. Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου **να είναι μεγαλύτερο ή ίσο** από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην ενότητα 6.3. *Προϋπολογισμός & Διάρκεια υλοποίησης* της παρούσας.
5. Να δεσμευτούν ότι :
   I. Θα περιλαμβάνονται στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «Ορισμός ΜΜΕ» της παρούσης).
   II. Θα πραγματοποιήσουν έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας (δραστηριοποιηθούν), έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή) καθώς και θα πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Κρήτης.
   III. Το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο σε μία εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Κρήτης. *Επιτρέπεται η ίδρυση υποκαταστήματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου, αλλά ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης θα είναι αποκλειστικά ένας.*
   IV. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ : ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσης, στον οποίο οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν δραστηριοποιηθεί το αργότερο έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).
   V. Θα λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές:
      - Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.),
      - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.),
      - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές,
      - Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.),
      - Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.)
      - Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.),
      - Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε.)
      - Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.),
      - Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.ΙΚ.Ε.)
      - Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν.4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ),
      - Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (Α.Μ.Κ.Ε.)
   VI. Θα τηρήσουν απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του του ν.4308/2014, όπως ισχύει.

VII. Θα τηρήσουν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

VIII. Θα εγγραφούν στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή), εφόσον περιλαμβάνονται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο.

IX. Θα λειτουργήσουν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά τους (ενισχυόμενο ΚΑΔ) (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας με σχετική τεκμηρίωση ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, από τον αρμόδιο Φορέα.

X. Το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης :

- δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,
- δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επιχειρηματικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους
- και εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

Εξαιρούνται της ανωτέρω απαίτησης/δέσμευσης οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, <u>υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.</u>

XI. Θα τηρούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.

XII. Θα υλοποιήσουν την πράξη με τρόπο που θα διασφαλίζουν :

- Τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Παράρτημα Χ) ,
- την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
- την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
- τη διαφάνεια,
- την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία,
- την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

XIII. Θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.).

XIV. Η επιχορηγούμενη επιχείρηση δεν θα συστεγαστεί με άλλη επιχείρηση. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Επισημαίνεται ότι δεν θεωρείται συστέγαση η εγκατάσταση της επιχείρησης σε οργανωμένους

χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κλπ. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα ανακαλείται η εγκριτική απόφαση και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον Δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με τη διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.

XV. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν θα είναι η κατοικία του δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα).

6. Να υποβάλλουν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη **τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών** του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα δικαιολογητικά στην παρούσα πρόσκληση.
7. Να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. (ΕΕ)2831/2023 (OJ L 15.12.2023) (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η παρούσα Δράση. Πιο συγκεκριμένα, κατά την ημερομηνία παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.
8. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση της δράσης.

<u>Κατηγορία 2η : Ενίσχυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη (υφιστάμενες επιχειρήσεις)</u>

1. Να είναι υφιστάμενη / νέα επιχείρηση. Να έχουν συσταθεί με ημερομηνία έναρξης στην ΑΑΔΕ από την **<u>1η/1/2021 και έπειτα</u>** και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα.
2. Να υποβάλλουν μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ.
3. Να έχουν την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «Ορισμός ΜΜΕ» της παρούσης).
4. Το επενδυτικό σχέδιο να αφορά / εμπίπτει τεκμηριωμένα σε τουλάχιστον μία προτεραιότητα της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Κρήτης (Παράρτημα ΧΙ).
5. Να διαθέτουν εγκατάσταση[1] εντός της Περιφέρειας Κρήτης πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα.
6. Το επενδυτικό σχέδιο να υλοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο σε μία εγκατάσταση εντός της Περιφέρειας Κρήτης καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Κρήτης. Επιτρέπεται η ίδρυση υποκαταστήματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρηματικού Σχεδίου, αλλά ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης θα είναι αποκλειστικά ένας.
7. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ : ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσης, στον

[1] *Ο δικαιούχος θα πρέπει να διαθέτει ενεργή στη ΔΟΥ εγκατάσταση κατά την υποβολή της αίτησης όπως θα προκύπτει από τα στοιχεία που θα αντληθούν στην ηλεκτρονική αίτηση από την ΑΑΔΕ..*

οποίο οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν δραστηριοποιηθεί το αργότερο έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).

8. Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου **να είναι μεγαλύτερο ή ίσο** από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην ενότητα 6.3. *Προϋπολογισμός & Διάρκεια υλοποίησης* της παρούσας.
9. Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές :
   - Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.),
   - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.),
   - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές,
   - Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.),
   - Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.)
   - Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.),
   - Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε.)
   - Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.),
   - Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.ΙΚ.Ε.)
   - Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν.4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ),
   - Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (Α.Μ.Κ.Ε.)
10. Να υποβάλλουν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη **τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών** του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα δικαιολογητικά στα παρούσα πρόσκληση.
11. Να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. (ΕΕ)2831/2023 (OJ L 15.12.2023) (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η παρούσα Δράση. Πιο συγκεκριμένα, κατά την ημερομηνία παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.
12. Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
13. Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, κατά το στάδιο της υποβολής απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβεβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)). *Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή.*
14. Να δεσμευτούν ότι το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
    I. Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2027
Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

II. Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,
III. Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

Εξαιρούνται της ανωτέρω απαίτησης/δέσμευσης οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, <u>υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες σώρευσης κρατικών ενισχύσεων</u>.

15. Να τηρούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
16. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλίζουν :
    i. Τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Παράρτημα Χ) ,
    ii. την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
    iii. την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
    iv. τη διαφάνεια,
    v. την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία,
    vi. την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
17. Να δεσμευθούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα ΙΧ «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρία»).
18. Να μην έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης ή να μην το έχουν υλοποιήσει πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
19. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
20. Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
21. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
22. Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, εφόσον έχουν τη σχετική εκ του νόμου υποχρέωση, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
23. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης να μην είναι η κατοικία του δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα).
24. Οι συστεγαζόμενες επιχειρήσεις δεν αποκλείονται εφόσον δεσμευτούν εγγράφως ότι με την έναρξη του επενδυτικού σχεδίου θα μεταφερθούν σε άλλη αυτόνομη εγκατάσταση. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Επισημαίνεται ότι δεν θεωρείται συστέγαση η εγκατάσταση της επιχείρησης σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κλπ. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα ανακαλείται η εγκριτική απόφαση και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον Δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με τη διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.

25. Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
26. Εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης, να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
27. Σε περίπτωση που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, να μην έχουν διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
28. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση της δράσης.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης :

- χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί, δημόσιες επιχειρήσεις, δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και εταιρείες στων οποίων το κεφάλαιο συμμετέχουν ή τα δικαιώματα ψήφου κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι). Επιπρόσθετα, δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι πάσης φύσεως αθλητικοί σύλλογοι, σωματεία, αθλητικές ανώνυμες εταιρείες καθώς και οι επιχειρήσεις που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες κατηγορίες με οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά: μητρική, θυγατρική, συνδεδεμένη, συνεργαζόμενη, κοινή ιδιοκτησία/διαχείριση μέσω φυσικών προσώπων κλπ).
- οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λ.π).
- εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

<u>Επισημαίνεται ότι</u> :

- Προϋπόθεση για την ενίσχυση των δικαιούχων της Δράσης είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο ή σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κ.λπ.. Ως εκ τούτου το επιχειρηματικό τους σχέδιο θα πρέπει να υλοποιηθεί σε χώρο διαφορετικό από αυτόν της κατοικίας τους (κύριας ή δευτερεύουσας). Ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος ορίζεται ο χώρος που αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα).

- Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων, ώστε να μην είναι δυνατή η χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της ενισχυόμενης επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό χώρο με άλλη επιχείρηση. Επισημαίνεται ότι δεν θεωρείται συστέγαση η εγκατάσταση της επιχείρησης σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κ.λπ. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ο όρος, θα ανακαλείται η εγκριτική απόφαση και στην περίπτωση καταβολής ποσού στον Δικαιούχο, αυτό επιστρέφεται με τη διαδικασία αχρεωστήτως καταβληθέντων.

- Στην περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση επιχειρήσεων, όπου είναι δυνατή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό 2831/2023 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Οι δυνητικοί δικαιούχοι της παρούσας που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης ως «υπό σύσταση», πριν την οποιαδήποτε διενέργεια πράξης που αφορά την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης τους, θα πρέπει να συσταθούν, σε κάθε περίπτωση κατόπιν της οριστικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης τους στην παρούσα δράση, δηλαδή να πραγματοποιήσουν έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., διατηρώντας αναλλοίωτα τα στοιχεία βάσει των οποίων εγκρίθηκαν.
- **Επισημαίνεται ότι** δεν είναι επιτρεπτή η τροποποίηση / μεταβολή της εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων όπου κατόπιν της επαναβαθμολόγησης των βαθμολογούμενων κριτηρίων που επηρεάζονται από τη σχετική τροποποίηση η νέα βαθμολογία που προκύπτει είναι μικρότερη :
  - της βάσης ένταξης, ήτοι της βαθμολογίας του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης στην σχετική κατηγορία δικαιούχου ή
  - από την ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία για την έγκριση ενός επενδυτικού σχεδίου (*ισχύει σε περίπτωση που η βάση ένταξης ταυτίζεται με την ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία για την έγκριση ενός επενδυτικού σχεδίου*) .
- <u>Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α</u> (σύμφωνα με την ΥΑ Υ- ΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)»), και επειδή αυτά αποτελούν έργα με σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται ειδική κατά περίπτωση αντιμετώπιση των ζητημάτων κλιματικής ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στο εκάστοτε έργο τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση μέτρα.

  Η ενσωμάτωση των εν λόγω κατάλληλων μέτρων, ελέγχεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας πράξης» η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XII: Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας.

Όλα τα ανωτέρω προαπαιτούμενα αποτελούν προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους, αποτελεί λόγο αποκλεισμού της αίτησης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου και απόρριψης του ή/και αδυναμία υποβολής της αίτησης.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η δράση επικεντρώνεται στους Τομείς της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021- 2027 (ΕΣΕΕ), η οποία εγκρίθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθ. 66021/29-06-2022 (ΦΕΚ Β΄ 3359) Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, οι οποίες είναι:

- 02 - Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες,
- 03 - Αγροδιατροφική Αλυσίδα,
- 04 - Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία
- 05 - Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα,
- 07 - Αειφόρος Ενέργεια,
- 08 - Ψηφιακές Τεχνολογίες

Οι συγκεκριμένοι τομείς παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού, καινοτομικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Στόχος στους εν λόγω τομείς αποτελεί η παραγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών, στα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν οι σημαντικές τους τεχνολογικές ικανότητες.

Στο Παράρτημα XI της παρούσας πρόσκλησης αναφέρονται αναλυτικά οι κωδικοποιημένες προτεραιότητες της Περιφερειακής Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Κρήτης όπως αποτυπώνονται στη σχετική καρτέλα του ΟΠΣΚΕ.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που θα υποβληθούν, θα πρέπει να αφορούν τεκμηριωμένα στις προτεραιότητες των τομέων της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Κρήτης όπως αυτές παρουσιάζονται στο Παράρτημα XI. Για κάθε αίτηση χρηματοδότησης θα πρέπει να επιλεχθεί τουλάχιστον μία προτεραιότητα του Παραρτήματος XI, να δηλωθεί αντίστοιχα στην αίτηση χρηματοδότησης που θα υποβληθεί στο ΟΠΣΚΕ καθώς και να τεκμηριωθεί η συνάφεια του επενδυτικού σχεδίου με την/τις σχετική/ες προτεραιότητες που θα δηλωθούν. **Επισημαίνεται ότι αποτελεί τυπική προϋπόθεση της δράσης** το επενδυτικό σχέδιο να εμπίπτει τεκμηριωμένα σε τουλάχιστον μία προτεραιότητα της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Κρήτης (Παράρτημα XI).

Οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Τα επενδυτικά σχέδια που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας δράσης θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Καν. ΕΕ 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).

5.1. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ Ε.Ε 2023/2831

Ο παρών κανονισμός 2831/2023 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, εκτός από τις:

α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,

β) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,

γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων,

δ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις

- όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,

ε) ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,

στ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α έως δ και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους άλλους τομείς οι οποίοι είναι επιλέξιμοι στην παρούσα Δράση και οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis) ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2381, ο Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών και διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831.

Ως ημερομηνία λήψης της ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης στο δικαιούχο της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2023/2831 με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του Κανονισμού.

Στον έλεγχο ορίων ενισχύσεων αθροίζονται οι ενισχύσεις που έχει λάβει η δικαιούχος επιχείρηση και όλες οι επιχειρήσεις που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση». Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 EUR σε οποιαδήποτε περίοδο 3 ετών υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση.

Επισημαίνεται ότι:
i) Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.
ii) Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες διαχωρίζονται σε άμεσες και έμμεσες. Άμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιεί ο Δικαιούχος οι οποίες συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης πράξης και αυτή η σύνδεση μπορεί τεκμηριωμένα να αποδειχθεί. Ενώ έμμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης, αλλά πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης της Δράσης. Δαπάνες που πραγματοποιούνται (ή συμβασιοποιούνται) πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών (ακόμα και αν δεν έχει τιμολογηθεί η σύμβαση) δεν είναι επιλέξιμες.

Ως τυπική ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, ήτοι **είκοσι τέσσερις (24) μήνες** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησής (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης). Σε κάθε περίπτωση η ανωτέρω ημερομηνία δεν δύναται να είναι πέραν της ημερομηνίας λήξης επιλεξιμότητας δαπανών της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.

Το επενδυτικό σχέδιο και κάθε επί μέρους δαπάνη του, για να είναι επιλέξιμο, **θα πρέπει τεκμηριωμένα να συνδέεται με τον/τους επιλέξιμο/ους ΚΑΔ της πρόσκλησης που θα οριστεί/ουν ως ΚΑΔ επένδυσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση της δράσης καθώς και με την / τις προτεραιότητα / ες της ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Κρήτης τις οποίες εξυπηρετεί το επενδυτικό σχέδιο.**

Κατά τη διαμόρφωση από την επιχείρηση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικών σχεδίων, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών καθώς και η τήρηση των ορίων που τίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1 – Κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ	Κατηγορίες / Υποκατηγορίες Δαπανών	Επισημάνσεις / Όρια
02.	**Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων**	
02.06.	Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης	**έως 5% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 4.000€**
02.19.	Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου	
02.20.	Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός	
03.	**Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο**	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2027
Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

03.04.	Διαμόρφωση εσωτερικού χώρου μικρής κλίμακας	**έως 15.000€**
03.09	Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ	**έως 5.000€**
04.	**Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών**	**έως 40% του επιχορηγούμενου Π/Υ**
04.03.	Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη	
04.11.	Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	**έως 5% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 5.000€**
04.18.	Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού	**με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 2021/1060)**
04.25.	Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα	**έως 10.000 €**
06.	**Δαπάνες Λογισμικού**	**έως 50% του επιχορηγούμενου Π/Υ**
06.07.	Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού	
07.	**Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης**	**έως 15% του επιχορηγούμενου Π/Υ**
07.01.	Δαπάνες δημοσιότητας	**έως 8.000 €**
07.04.	Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις	**έως 5.000 €**

07.05.	Δημιουργία νέας ιστοσελίδας	**έως 3.000 €**
08.	**Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας**	
08.02.	Δαπάνες απόκτησης επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	**έως 10.000 €**
09.	**Έμμεσες Δαπάνες**	
09.01.	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)	**Υποχρεωτική κατηγορία** (με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 2021/1060))

Διευκρινίζεται ότι, για τη διαμόρφωση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά είναι τα μέγιστα για κάθε κατηγορία / υποκατηγορία δαπάνης.

Σε περίπτωση που, κατά την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης διαπιστωθεί ότι έχουν περιληφθεί σε αυτή δαπάνες που δεν εντάσσονται στις παραπάνω κατηγορίες ή δεν συνδέονται με τη δραστηριότητα της επένδυσης ή δεν είναι συναφείς με τη στόχευση του Επενδυτικού Σχεδίου ως προς τη συνάφεια του με την/τις προτεραιότητα /ες της ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Κρήτης όπως αυτές δηλώθηκαν στην αίτηση χρηματοδότησης, αυτές κρίνονται ως μη επιλέξιμες, με ότι αυτό συνεπάγεται για τον συνολικό επιχορηγούμενο προϋπολογισμό, την τήρηση των ορίων, την δημόσια δαπάνη και την κάλυψη του κατώτατου ορίου που ορίζεται στην ενότητα 6.3. «Προϋπολογισμός έργων - Διάρκεια υλοποίησης».

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να παράσχει επαρκή τεκμηρίωση στις φόρμες καταχώρησης των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου σχετικά με τη συμβολή τους στο επενδυτικό σχέδιο.

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση 114947/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01.12.2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027».

Σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου, είναι αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου και ελεγκτικό πεδίο του οργάνου ελέγχου, οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν και πιστοποιηθούν να:

- ✓ είναι επιλέξιμες,
- ✓ έχουν υλοποιηθεί/εξοφληθεί/παραδοθεί (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) εντός της περιόδου επιλεξιμότητας υλοποίησης των δαπανών που προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση,
- ✓ είναι εύλογες ως προς το κόστος,
- ✓ συνάδουν με την/ις δραστηριότητα/ες της επιχείρησης,
- ✓ εξυπηρετούν το αρχικό επιχειρηματικό πλάνο,
- ✓ τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα παραδοτέα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα VI «ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ».

6.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι δαπάνες που αναφέρονται επιγραμματικά στον Πίνακα 1 πρέπει παρουσιάζουν συνάφεια με τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και να πραγματοποιούνται εντός της επιλέξιμης περιόδου υλοποίησής του και ειδικότερα ισχύουν τα παρακάτω και σύμφωνα με τους περιορισμούς που ακολουθούν:

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια μεταφορά και εγκατάσταση για λοιπό υποστηρικτικό εξοπλισμό της επιχείρησης , όπως δαπάνες για προμήθεια :

- Επίπλων γραφείου,
- Συστημάτων ασφαλείας και πυρασφάλειας, κ.λπ.
- Λοιπός υποστηρικτικός εξοπλισμός άμεσα συνδεόμενος με τη δραστηριότητα και τη λειτουργία της επιχείρησης.

02.19. Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για την προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία νέου ψηφιακού εξοπλισμού, με στόχο να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες και να εφαρμοστούν τόσο στο σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται, όσο και στην οργάνωση, τη λειτουργία και τις διαδικασίες της επιχείρησης.

Ενδεικτικές δαπάνες στην παρούσα υποκατηγορία αποτελούν :

- Σταθεροί υπολογιστές,
- Φορητοί υπολογιστές,
- Περιφερειακά (keyboard, mouse, ups),
- Εξοπλισμός Ενσύρματου ή/ και Ασύρματου Δικτύου & καλωδίωση,
- Πολυμηχανήματα (εκτυπωτής, σαρωτής),
- 3D εκτυπωτές,
- Εξοπλισμός τηλεδιασκέψεων (ηχεία, headset, κάμερα),
- Εξοπλισμός εξυπηρετητών (servers) που συνοδεύουν τη λειτουργία εφαρμογών εντός της επιχείρησης,
- Αναγνώστες barcode και εκτυπωτής ένδειξης barcode,
- Εξοπλισμός τήρησης αντιγράφων ασφαλείας,
- Μικρο-οπτικο-ηλεκτρο-μηχανικά συστήματα και ολοκληρωμένα οπτικά συστήματα (πηγές laser, οπτικά στοιχεία ανιχνευτές).

Επισημάνσεις :

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την προμήθεια / χρήση εξοπλισμού, υπό καθεστώς υπηρεσίας (ενδεικτικά «Equipment-As-A-Service» ή άλλο παρεμφερές αυτού).
- Η αιτούμενη ποσότητα του εξοπλισμού θα πρέπει να δικαιολογείται από το αντικείμενο και τον αριθμό των απασχολούμενων στην επιχείρηση.

02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία νέων σύγχρονων μηχανημάτων και κάθε μορφής εξοπλισμού, απαραίτητου για την παραγωγική λειτουργία της επιχείρησης που στοχεύουν στην ανάπτυξη / εκσυγχρονισμό και στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων προϊόντων ή/και υπηρεσιών της ενισχυόμενης επιχείρησης, ή / και την επέκταση της παραγωγικής δραστηριότητας τους (δεν συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά μέσα οποιουδήποτε τύπου).

Ενδεικτικά οι σχετικές δαπάνες δύναται να αφορούν σε :

- Νέα σύγχρονα μηχανήματα / εξοπλισμός για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης.
- Εξοπλισμός που προορίζεται για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές, αναλύσεις, ποιοτικό έλεγχο, διασφάλιση ποιότητας/συμμόρφωσης με διάφορα πρότυπα.
- Εξοπλισμός που είναι απαραίτητος για την παραγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 02

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της Κατηγορίας 02 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης. Προς απόδειξη του σχετικού όρου επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή.
- Οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να αποτελούν πάγιο στοιχείο για την επιχείρηση. *Πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις*.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του (να συνάδει με το αντικείμενο της επιχείρησης) και το εύλογο του κόστους απόκτησής του.
- Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Στις δαπάνες προμήθειας περιλαμβάνεται και το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού μέχρι αυτός να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.
- Οι δαπάνες προμήθειας πρόσθετων εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά συντελούν σε παραγωγική διαφοροποίηση και δεν αποτελούν απλή αντικατάσταση υφιστάμενου εξαρτήματος (ανταλλακτικά), ενώ δεν θα πρέπει να αποτελούν συνήθη αναλώσιμα.
- Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών (ως πάγιος εξοπλισμός) είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται στο πλαίσιο της υλοποίησης του επενδυτικού, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του για την ομαλή λειτουργία του σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού.
- Οι δαπάνες συντήρησης και επισκευής εξοπλισμού δεν είναι επιλέξιμες.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, με υποχρέωση αγοράς του εξοπλισμού μετά τη λήξη της

μίσθωσης και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 της Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων 114947/1.12.2022 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.

- Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύναται η απόσπαση τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης συστήματος θέρμανσης κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης). Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες:

- Δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση.
- Δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, εισφορές, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές.
- Δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets, κινητών τηλεφώνων.
- Δαπάνες για αγορά εξοπλισμού, ο οποίος προορίζεται για εκμίσθωση.
- Δαπάνες για προμήθεια αναλωσίμων υλικών.
- Δαπάνες για προμήθεια πάσης φύσεως μηχανημάτων/εξοπλισμού/οχημάτων που για τη λειτουργία τους **απαιτείται η καύση ορυκτών καυσίμων (πετρέλαιο, βενζίνη, φυσικό αέριο κλπ).** Ωστόσο, και αποκλειστικά για την υποκατηγορία δαπάνης 02.20 «Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός» εάν αποδεδειγμένα δεν κυκλοφορούν στην αγορά ισοδύναμες τεχνολογικές λύσεις που λειτουργούν αμιγώς ηλεκτρικά ή στην περίπτωση που υφίστανται τέτοιες αλλά η υιοθέτησή τους δεν είναι εφικτή και βιώσιμη από την ενισχυόμενη επιχείρηση (κατόπιν σχετικής τεκμηρίωσης), λόγω έλλειψης ωρίμανσης (viable alternative technology) της σχετικής εγχώριας αγοράς ή/και δυσανάλογα υπέρμετρου κόστους (π.χ. έλλειψη εμπορικής και τεχνικής υποστήριξης στην ελληνική αγορά όπως εμπορική αντιπροσώπευση, λειτουργική υποστήριξη ή service, πολλαπλάσιο κόστος προμήθειας σε σχέση με την τεχνολογική λύση που λειτουργεί αμιγώς ηλεκτρικά, κλπ), δαπάνες που αναφέρονται σε εξοπλισμό, αποκλειστικά για την ανωτέρω υποκατηγορία δαπάνης, τη χρήση ορυκτών καύσιμων δύναται να κριθούν επιλέξιμες. Η σχετική τεκμηρίωση παρέχεται στην φόρμα καταχώρησης της δαπάνης στο ΟΠΣΚΕ κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και αποδεικνύεται με κατά περίπτωση δικαιολογητικά [αιτιολογική έκθεση μηχανικού, συνοδευτικό υλικό που να αποδεικνύει την απουσία από την αγορά αντίστοιχης ηλεκτρικής επιλογής (έρευνα σε διαδίκτυο , screen shots ιστοσελίδων κυρίαρχων κατασκευαστών της αγοράς, σχετικές βεβαιώσεις προμηθευτών ή αντιπροσώπων)] κατά την υλοποίηση της πράξης.
- Δαπάνες για μεταφορικά μέσα, οχήματα, σκάφη, ιστιοφόρα και λοιπά πλωτά μέσα.

03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

Στην παρούσα κατηγορία είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για διαμόρφωση εσωτερικού χώρου μικρής κλίμακας καθώς και για κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ . Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνεται το κόστος υλικών και εργασιών.

03.04. Διαμόρφωση εσωτερικού χώρου μικρής κλίμακας

Η δαπάνη για διαμορφώσεις χώρου μικρής κλίμακας αφορά στην υλοποίηση σχετικών εργασιών π.χ. κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Δικαιούχου (καθώς και στις βοηθητικές εγκαταστάσεις και στον περιβάλλοντα χώρο) απαραίτητες για τη λειτουργία της επιχείρησης.

03.09. Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ

Η δαπάνη αφορά σε κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων που αποβλέπουν στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 03.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της Κατηγορίας 03 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις εργασίες ή σε περίπτωση που δεν απαιτούνται θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν.4759/9-12-2020/ ΦΕΚ Α245). Σε διαφορετική περίπτωση οι δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες.
- Θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης). Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων όταν πληρούν τις προϋποθέσεις για να θεωρηθούν πάγιο περιουσιακό στοιχείο σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα και τις φορολογικές διατάξεις.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες:

- Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.
- Οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, εισφορές, κλπ.
- Δαπάνες, για τις οποίες προσκομίζονται προς πιστοποίηση πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α), καθώς και τίτλοι κτήσης.

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

04.03. Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για υπηρεσίες εξωτερικών συμβούλων (π.χ. παροχή υπηρεσιών απαραίτητων για την ανάπτυξη του σχεδίου ως προς τα παραγόμενα προϊόντα / προσφερόμενες υπηρεσίες, εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη, νομικές υπηρεσίες, δαπάνες για τη σύσταση της επιχείρησης) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στη συγκεκριμένη υποκατηγορία εμπίπτουν και οι δαπάνες εκπόνησης μελέτης σκοπιμότητας, έρευνα επί συμβάσει και οι δαπάνες για εγκρίσεις / αδειοδοτήσεις / βεβαιώσεις για διαμόρφωση εσωτερικού χώρου μικρής κλίμακας & διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ.

Στη συγκεκριμένη υποκατηγορία **δεν** είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν τη σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης καθώς και δαπάνες που συνδέονται με την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

04.11. Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που συνίστανται στο κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους για την παρακολούθηση και διαχείριση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπό τους ακόλουθους όρους:

- Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και σε καμιά περίπτωση δε δύναται να αφορούν σε δαπάνες προετοιμασίας και υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.
- Δεν είναι δυνατή η πιστοποίησή τους εξ' ολοκλήρου σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Η εν λόγω δαπάνη δύναται να πιστοποιείται τμηματικά σύμφωνα με το ποσοστό υλοποίησης του αιτήματος ή στο Τελικό Αίτημα Επαλήθευσης.
- Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής λογιστικών/ φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.

04.18. Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν :

- Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Software as a Service (SaaS), Cloud as a Service (CaaS)).
- Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης εξοπλισμού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Hardware as a Service (HaaS), Equipment as a Service (EaaS)).

Υπό τους ακόλουθους όρους :

- Επιλέξιμό είναι μόνο το κόστος της υπηρεσίας που παρέχεται κατά το διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών. Σε διαφορετική περίπτωση, θα πρέπει να υπάρχει σαφής διαχωρισμός του κόστους που εντάσσεται στο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και του λοιπού κόστους, το οποίο θα αποτυπώνεται στο τιμολόγιο του προμηθευτή.

- Το προμηθευόμενο λογισμικό ή εξοπλισμός να είναι καινούργιο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτών.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και να επιδέχεται αποσβέσεων.
- Δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του Δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).
- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο ΑΑ (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

04.25. Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν :

- Επιθεώρηση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- Πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων/υπηρεσιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε. από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- Κατοχύρωση σήματος CE, εξειδικευμένα ευρωπαϊκά ή / και διεθνή σήματα (π.χ. ecolabel),
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών για την προετοιμασία της επιχείρησης,
- Δοκιμές και έλεγχοι ποιότητας προϊόντων.

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών, καθώς και οι προπαρασκευαστικές ενέργειες (δοκιμές, επιθεωρήσεις, αιτήσεις κ.λπ.), είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης/σήματος/διαπίστευσης. Το σχετικό πιστοποιητικό θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης της πράξης ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και προπαρασκευαστικές ενέργειες είναι επιλέξιμες μόνο με παραδοτέο μελέτη που αφορά στις εν λόγω πιστοποιήσεις.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 04

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της Κατηγορίας 04 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν στη δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων, στο μέτρο που χαρακτηρίζονται ως άυλα πάγια και προβλέπεται η εγγραφή τους. Ειδικότερα οι δαπάνες των υποκατηγοριών 04.18 και 04.25 πρέπει να καταχωρούνται στο μητρώο παγίων.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

- Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία θα πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση υποβεβλημένη στην ΑΑΔΕ.

06. Δαπάνες Λογισμικού

06.07. Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν προμήθεια, εγκατάσταση, παραμετροποίηση και εκπαίδευση επί του λογισμικού, που συνδέεται με την δραστηριότητα της επένδυσης και είναι απαραίτητο για την άσκηση αυτής. Δύνανται ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Εξειδικευμένο λογισμικό για την βελτιστοποίηση της παραγωγής και των επιχειρηματικών διεργασιών.
- Λογισμικά προσομοίωσης και τρισδιάστατης μοντελοποίησης.
- Λογισμικά διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων.
- Εφαρμογές γραφείου και διαχείρισης εγγράφων.
- Άδειες χρήσης λογισμικού.
- Συστήματα αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Άλλες ειδικές εφαρμογές με άμεση συνάφεια με τον / τους ΚΑΔ της επένδυσης.
- Ανάπτυξη εφαρμογών για έξυπνες κινητές συσκευές.
- Το κόστος α) εγκατάστασης και αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού, β) παροχής υπηρεσιών υποστήριξης για μέχρι ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας και γ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χρήση του είναι επιλέξιμα μόνο όταν αφορούν/περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού. Επισημαίνεται ότι η επιλέξιμη δαπάνη θα αφορά αποκλειστικά το χρόνο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου κ**αι δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του κόστους απόκτησης του λογισμικού**. Για συμβάσεις οι οποίες αφορούν παροχή υπηρεσιών για διάστημα μετά την λήξη της πράξης η επιλέξιμη δαπάνη θα αφορά αναλογικά το ποσοστό του κόστους που αντιστοιχεί στο διάστημα επιλεξιμότητας.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 06.

- Το προμηθευόμενο λογισμικό να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούριο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το κόστος απόκτησής του.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, να μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- να επιδέχεται αποσβέσεων και να είναι καταχωρημένο στο μητρώο παγίων.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό πρέπει να αγοράζεται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.
- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο ΑΑ (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).
- Το κόστος ανανέωσης υφιστάμενου λογισμικού είναι επιλέξιμο.

- Η προσθήκη module για αναβάθμιση υφιστάμενου λογισμικού είναι επιλέξιμη μόνο αν περιγράφεται διακριτά στο παραστατικό αγοράς και τεκμαίρεται από την άδεια χρήσης του λογισμικού.

Στα παραδοτέα υλοποίησης θα πρέπει να είναι σαφής ο τρόπος παροχής της άδειας χρήσης λογισμικού, π.χ. ανά όνομα/ ταυτόχρονο χρήστη, ανά εξυπηρετητή/ CPU κ.λπ.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμα για τον υπολογισμό των επενδυτικών δαπανών, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση·

β) πρέπει να είναι αποσβεστέα·

γ) πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και

δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον τρία έτη.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες :

- Οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνονται με ίδια μέσα του δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).

07. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης

07.01. Δαπάνες δημοσιότητας

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν :

- Δημιουργία περιεχομένου.
- Σχεδιασμός ή/και επανασχεδιασμός του brand της επιχείρησης - εταιρικής ταυτότητας (σχεδιασμός λογοτύπου, εταιρικών εντύπων, καρτών , Banners, ψηφιακή ταυτότητα, επιγραφές κλπ). Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε νέα εταιρική ταυτότητα.
- Σχεδιασμός υλικού διαφήμισης, προωθητικού υλικού και παραγωγή αυτού.
- Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή.
- Δαπάνες προβολής σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής / επαγγελματικής δικτύωσης (π.χ. Google Ads, Facebook ads, e-mail marketing, newsletter campaign).

Υπό τους ακόλουθους όρους :

- Επιλέξιμο είναι μόνο το κόστος της υπηρεσίας που παρέχεται κατά το διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Ειδικά για τις υπηρεσίες δημιουργίας ψηφιακού περιεχομένου, ο Δικαιούχος θα πρέπει είναι σε θέση να παρουσιάσει το υλικό που θα έχει αναπτυχθεί, σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση που θα έχει συνάψει.

- Ειδικά για τις υπηρεσίες ψηφιακής προβολής, ο Δικαιούχος θα πρέπει είναι σε θέση να παρουσιάσει το υλικό που έχει αναπτυχθεί για την υλοποίηση ενεργειών ψηφιακής διαφήμισης και να τεκμηριώσει ενέργειες εξωστρέφειας που πραγματοποιήθηκαν κατά το χρόνο υλοποίησης τους, σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση που θα έχει συνάψει.
- Οι δαπάνες καταχωρούνται στα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, καθώς επίσης, και στο βιβλίο παγίων της επιχείρησης κατά τα προβλεπόμενα στην Εθνική φορολογική νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιλέξιμες μεμονωμένες ενέργειες καθαρά προωθητικού χαρακτήρα (π.χ. καμπάνιες marketing) που δεν αφορούν και δεν διασυνδέονται σαφώς με το επενδυτικό σχέδιο που υλοποιείται στο πλαίσιο του έργου.

07.04. Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν :

- Κόστος συμμετοχής (μόνον με την ιδιότητα του εκθέτη).
- Ενοικίαση /διαμόρφωση περιπτέρου.
- Μεταφορά εκθεμάτων.
- Διαχείρισης περιπτέρου.

Στην υποκατηγορία αυτή δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες μετακίνησης και διαμονής προσώπων.

Ειδικοί όροι για την παρούσα υποκατηγορία :

- Η συμμετοχή της επιχείρησης σε εμπορικές εκθέσεις επιτρέπεται μόνον με την ιδιότητα του εκθέτη.
- Οι εκθέσεις να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση του έργου.
- Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης από άλλο φορέα ή δράση εν λόγω δαπάνη δε θεωρείται επιλέξιμη.

07.05. Δημιουργία νέας ιστοσελίδας

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην κατασκευή νέας ιστοσελίδας.

Η συγκεκριμένη δαπάνη για να θεωρηθεί επιλέξιμη θα πρέπει η ιστοσελίδα να:

- λειτουργεί σε τουλάχιστον δύο (2) γλώσσες, για το σύνολο των πληροφοριών που περιλαμβάνει,
- έχει τη δυνατότητα προσαρμογής σε περιβάλλον κινητών συσκευών- Mobile responsive,
- είναι προσβάσιμη από άτομα με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της υποκατηγορίας είναι να καταχωρημένες στο μητρώο παγίων, στο μέτρο που χαρακτηρίζονται ως άυλα πάγια και προβλέπεται η εγγραφή τους.

08. Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

08.02. Δαπάνες απόκτησης, επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

Δαπάνες προστασίας παραχθείσας γνώσης. Περιλαμβάνονται δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού. Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining) διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που συνδέονται ευθέως με

τα αποτελέσματα του έργου και εμπεριέχουν δαπάνες που προκαλούνται ως αποτέλεσμα των διαδικασιών των Φορέων Απονομής Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

Υπό τους ακόλουθους όρους :

- Να αφορούν την δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να μπορούν να χαρακτηριστούν ως άυλο στοιχείο ενεργητικού – σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- να επιδέχονται αποσβέσεων και να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων.
- Να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.
- Να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

09. Έμμεσες δαπάνες

09.01. Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Καν. 1060/2021 και με τη χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021).

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Τονίζεται ότι στην παρούσα Δράση **η κατηγορία δαπάνης «ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ»** θα περιλαμβάνεται **υποχρεωτικά** στο επενδυτικό σχέδιο και θα ελέγχεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ εάν τηρείται το ποσοστό 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου του δικαιούχου.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης και στη βάση του πραγματικού κόστους (πλην των έμμεσων). Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση πράξης, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης, έχουν εξοφληθεί από τον δικαιούχο και τεκμηριώνονται από τιμολόγια και αποδεικτικά της καταβολής των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο, καθώς και από τα λογιστικά αρχεία του.
2. Οι δαπάνες θα πρέπει να συνδέονται με τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, τον/ους ΚΑΔ επένδυσης του Επενδυτικού Σχεδίου καθώς και με την στόχευση του Επενδυτικού Σχεδίου και την δηλωθείσα συνάφεια του με την ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Κρήτης.
3. Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών δεν είναι επιλέξιμες.

Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να πληρούν τους όρους που καθορίζει η Α.Π. 114947/01.12.2022 (ΦΕΚ Β/6132/01.12.2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.

4. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό. (*Η προμήθεια του εξοπλισμού, αδειών χρήσης λογισμικού κ.λπ. θα πρέπει να συνάδει με την δυναμικότητα της επιχείρησης και να σχετίζεται με τον δηλούμενο ΚΑΔ επένδυσης. Σε αντίθετη περίπτωση ο υπερβάλλον εξοπλισμός κ.λπ. ή ο μη σχετικός δεν θα είναι επιλέξιμος. (π.χ. σε επιχείρηση που απασχολεί 1 άτομο μπορεί να γίνει επιλέξιμη η δαπάνη μόνο ενός (1) Η/Υ)*).
5. Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.
6. Για τον έλεγχο των ΕΜΕ της επιχείρησης, ο ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ».
7. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
8. Για την περίπτωση τιμολογίων που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους πρέπει να υπάρχει η μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα, από επίσημο φορέα. Επίσης, για την πιστοποίηση των δαπανών θα προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια και την εξόφληση του προμηθευτή.
9. Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά που συντάσσονται για την υλοποίηση των δαπανών, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990. Για τις δαπάνες της κατηγορίας συμβουλευτικών υπηρεσιών η σύνταξη συμφωνητικού είναι υποχρεωτική, καθώς επίσης και η καταχώρηση τους στο Taxisnet.
10. Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.
11. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου, χωρίς δικαίωμα έκπτωσης.
    Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
12. Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν γίνονται αποδεκτές.
13. Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
14. Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

15. Οι χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα.
16. Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
17. Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του ανακατασκευασμένου (πχ refurbished PC) δεν είναι επιλέξιμες.
18. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του Δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο Δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμες.

6.3. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΈΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης είναι **2.500.000,00€**. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται από **30.000 € έως και 150.000 €.**

Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα έχει επιχορηγούμενο προϋπολογισμό **μικρότερο από 30.000 €,** τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.

Το σύνολο των αιτούμενων δαπανών που υποβάλλονται από την επιχείρηση, προς χρηματοδότηση από την παρούσα Δράση, αποτελεί τον Συνολικό Προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου. Ο Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός είναι το τμήμα του Συνολικού Προϋπολογισμού το οποίο, σύμφωνα με τους όρους επιλεξιμότητας δαπανών, τα ανώτατα/κατώτατα όρια καθώς και τα ποσοστά και τα ποσά ενίσχυσης αυτών, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, μπορεί να επιχορηγηθεί.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που ο Συνολικός Προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου είναι μεγαλύτερος από τον Επιχορηγούμενο Προϋπολογισμό, το υπερβάλλον ποσό θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή 100% για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης - ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου συμπεριλαμβανομένου και του υπερβάλλοντος κόστους.

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η διάρκεια υλοποίησης μιας πράξης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης, μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξης και στην παρούσα πρόσκληση.

Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες**, **από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).**

Η ημερομηνία αποστολής της ηλεκτρονικής ειδοποίησης για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης δυνητικού δικαιούχου, μετά και την εξέταση της ένστασής του τεκμαίρεται ως το χρονικό

σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύνανται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης με ανώτατο όριο έως και έξι (6) μήνες από την καταληκτική προθεσμία των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Αιτήματα παράτασης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών υποβάλλονται και εξετάζονται σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι **2.500.000,00€**. Ο επιλέξιμος συνολικός προϋπολογισμός ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου δυνητικού δικαιούχου περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 6.

Η δημόσια δαπάνη ανά κατηγορία δυνητικού δικαιούχου (είδος επιχείρησης) κατανέμεται ως εξής:

Κατηγορία δυνητικού δικαιούχου (είδος επιχείρησης)	Δημόσια Δαπάνη
Κατηγορία 1η : Δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη (υπό σύσταση επιχειρήσεις)	**1.000.000 €**
Κατηγορία 2η : Ενίσχυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη (υφιστάμενες επιχειρήσεις)	**1.500.000 €**

με δυνατότητα μεταφοράς πόρων από μια κατηγορία στην άλλη στο βαθμό που δεν καλυφθούν οι επιμέρους προϋπολογισμοί από τις υποβληθείσες αιτήσεις.

Η ΕΥΔ διατηρεί το δικαίωμα αύξησης του προϋπολογισμού της Δράσης με βάση τις υποβληθείσες προτάσεις και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του διατιθέμενου προϋπολογισμού μιας κατηγορίας θα υπάρξει η δυνατότητα της μεταφοράς του στην άλλη.

7.1. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι ενισχύσεις της παρούσας Δράσης συνιστούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Κανονισμού Ε.Ε. 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

7.2. ΈΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.

Η Δημόσια Δαπάνη για όλα τα επενδυτικά σχέδια ανέρχεται στο **75% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού,** ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από ιδιωτική συμμετοχή.

Η ιδιωτική συμμετοχή δύναται να καλυφθεί είτε με ίδιους πόρους, είτε με τραπεζικό δανεισμό, είτε με συνδυασμό και των δύο.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδομένου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο

προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου της ιδιωτικής συμμέτοχής της επένδυσης, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση της πράξης, αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις, εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Σε περίπτωση δανείου, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει με το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών τη Σύμβαση δανείου, από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ, όπως ενδεικτικά α) παροχή εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για λήψη επενδυτικού δανείου, β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους. Και στις δύο περιπτώσεις το εν λόγω δάνειο περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, ακόμα και αν δεν εμπεριέχει ΑΙΕ.

Σε περίπτωση συνδυασμού χρηματοδοτικών μέσων τότε :

- Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις.
- Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ.
- Πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης.
- Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού μέσου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).
- Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ.
- Αν το τραπεζικό δάνειο υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ και χορηγείται με Κανονισμούς Ήσσονος Σημασίας εμπεριέχει ενίσχυση και το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτού σωρεύεται με την επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου κατά τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, που θέτει ο Κανονισμός ΕΕ 2831/2023 και δεν δύναται να ξεπεραστεί. Η σώρευση θα πρέπει να ελέγχεται κατά την έγκριση στη δράση, εφόσον έχει προηγηθεί η χορήγηση του δανείου ή κατά τη χορήγηση του δανείου εφόσον έχει προηγηθεί η έγκριση της πράξης.
- Τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχορηγήσεων.
- Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται σε ξένο νόμισμα.

Κατά την υποβολή της αίτησης θα πρέπει να υποβληθούν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη **τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.**

Κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών.

7.3. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis).

Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις, που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά).

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

Ο έλεγχος σώρευσης ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης διενεργείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), το οποίο λειτουργεί ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ. Ο έλεγχος σώρευσης βασίζεται στα στοιχεία του ΠΣΚΚΕΗΣ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση μέχρι και την ορισθείσα ημερομηνία ελέγχου σώρευσης και από τα στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση στην αίτηση ενίσχυσης (και τη σχετική υπεύθυνη δήλωση) στο ΟΠΣΚΕ.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά, αποκλειστικά ηλεκτρονικά, στην ελληνική γλώσσα,** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (https://app.opske.gr/) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό Έντυπο υποβολής Χρηματοδότησης στο Παράρτημα Ι) **και συνοδεύεται** από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Την παρούσα αναλυτική πρόσκληση, το Ενδεικτικό Έντυπο Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης, όπως και όλα τα συνοδευτικά έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 : www.pepkritis.gr
- του ΕΦ (ΕΦΕΠΑΕ) : www.efepae.gr και Εταιρεία Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) ank.gr
- του ΕΣΠΑ : www.espa.gr

Αιτήσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν αξιολογούνται.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
29/09/2026 και ώρα 13:00	**29/12/2026 και ώρα 15:00**

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «Κρήτη» διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των προτάσεων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» (www.pepkritis.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή (μετά την ολοκλήρωση της επανεπεξεργασίας πρέπει να γίνει εκ νέου υποβολή/οριστικοποίηση της πρότασης από το χρήστη). Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα προχωρούν σε αξιολόγηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. **Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.**

Είναι επιτρεπτή αποκλειστικά μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ. (αφορά τις υφιστάμενες επιχειρήσεις), καθώς και μόνο μία συμμετοχή ανά φορέα επένδυσης (επιχείρηση / μέτοχος / εταίρος / ιδιοκτήτης) σε αίτηση χρηματοδότησης που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση.

Στην περίπτωση που κατά την αξιολόγηση προκύψει ότι δεν τηρήθηκαν οι εν λόγω προϋποθέσεις, όλες οι σχετικές αιτήσεις θα απορρίπτονται.

Οι **υφιστάμενες επιχειρήσεις** πραγματοποιούν είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζουν Συντονιστή πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ τους (Καρτέλα : Σχέσεις ΟΠΣΚΕ). Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Για τις **υπό σύσταση επιχειρήσεις** η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από τον Συντονιστή για λογαριασμό τους. Ο Συντονιστής πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους δικούς του κωδικούς TaxisNet, ορίζει υποδράση και, μέσω της επιλογής «προσθήκη δικαιούχου», δημιουργεί την βασική καρτέλα στοιχείων για την υπό σύσταση επιχείρηση.

Ο **Συντονιστής ΟΠΣΚΕ** σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του έργου και τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης, διαχειρίζεται το σύνολο των αιτημάτων για την πράξη στο ΟΠΣΚΕ, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωσή της, για λογαριασμό του Δικαιούχου της ενίσχυσης. Ως Συντονιστές ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) που διαθέτουν ελληνικό ΑΦΜ και είναι χρήστες του ΟΠΣΚΕ και είναι δυνατή η αλλαγή του οποιαδήποτε στιγμή μέσω του ΟΠΣΚΕ. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.

Επιπλέον, σε σχετικό πεδίο στο έντυπο αίτησης χρηματοδότησης, δηλώνεται ο **Υπεύθυνος Έργου** (δύναται να είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος, ο συντονιστής ή τρίτο πρόσωπο), ο οποίος έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη του συνολικού προγραμματισμού, συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής εναρμόνιση του Έργου με τις υποχρεώσεις, τις κατευθύνσεις, τις οδηγίες και τους στόχους της Δράσης. Επιπλέον, έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με το ΕΦ για θέματα σχετικά με την πορεία υλοποίησης της επένδυσης και, σε περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου, θα πρέπει να συνεργάζεται άμεσα μαζί του για όλες τις απαιτούμενες ενέργειες που πραγματοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ, σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και ακέραια ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ λαμβάνει μοναδικό ενάριθμο κωδικό και με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης).

Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, μέσω του συντονιστή του, υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία της αίτησης,
- να προχωρήσει στην συμπλήρωση των πεδίων που απαιτούνται για τον αυτόματο υπολογισμό της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου με βάση τα κριτήρια Αξιολόγησης του Παραρτήματος IV «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ της παρούσας,
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, εκ των οποίων θα τεκμαίρεται με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων της παρούσας,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Διευκρινίζεται ότι, πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Προκειμένου η επενδυτική πρόταση να κριθεί επιλέξιμη είναι απαραίτητη προϋπόθεση οι δηλώσεις φορολογίας και τα λοιπά φορολογικά έντυπα των δυνητικών δικαιούχων, να έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής φορολογικών δηλώσεων, για όλα τα φορολογικά έτη που απαιτούνται από την παρούσα πρόσκληση

Σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας -υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησής τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα - ενστάσεις). Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία:

- υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
- διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
- διαμορφώνουν τον προϋπολογισμό της αίτησης,
- οδηγούν σε μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Ο Συντονιστής, αφού υποβάλλει την αίτησή χρηματοδότησης για το δικαιούχο και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις/ τροποποιήσεις με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» που δίνει το σύστημα. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα εκπρόσωπο ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτησης χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Προσοχή! Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης <u>μόνο εντός της ταχθείσας προθεσμίας</u> ώστε να είναι έγκυρη, ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη. Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α΄75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα ψηφιακά δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ., ΕΦΚΑ κ.α.) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες

υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 4624/2019 όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα :

- Στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και
- στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει,, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,

επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του. Ο δυνητικός δικαιούχος απαιτείται να ελέγχει και τον φάκελο της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam).

9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ηλεκτρονικός Φάκελος Υποψηφιότητας (δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο ΟΠΣΚΕ **υποχρεωτικά και όλα τα απαιτούμενα – κατά περίπτωση - δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ**, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

Το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά και θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 MB έκαστο. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, κ.ο.κ.), χωρίς περαιτέρω επεξεργασία.

Για τις υπεύθυνες δηλώσεις για τις οποίες απαιτείται θεώρηση για το γνήσιο υπογραφής, υποβάλλονται στην αίτηση χρηματοδότησης, βεβαιωμένες για το γνήσιο της υπογραφής από ΚΕΠ ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή ή μέσω της διαδικτυακής πύλης:

https://www.gov.gr/ipiresies/polites-kai-kathemerinoteta/psephiaka-eggrapha-gov-gr/ekdose-upeuthunes-deloses

ή μέσω της υπηρεσίας Ψηφιακής Βεβαίωσης Εγγράφου:

https://www.gov.gr/ipiresies/polites-kai-kathemerinoteta/psephiaka-eggrapha-gov-gr/psephiake-bebaiose-eggraphou

Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

10.1. ΌΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από τον Ε.Φ. Οι αξιολογητές που θα αξιολογήσουν την δράση θα πρέπει να διαθέτουν εκτός των άλλων και γνώσεις για την αναλυτική πρόσκληση της δράσης και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο βάση του οποίου υλοποιείται.

Οι αξιολογητές επιβεβαιώνουν την υποβολή των δικαιολογητικών τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης - ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας των δυνητικών Δικαιούχων της Δράσης (**Παράρτημα ΙΙ : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ**), εξετάζουν την επιλεξιμότητα των δαπανών και το εύλογο του προϋπολογισμού σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση της δράσης καθώς και το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής στη Δράση. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων σύμφωνα με το **Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ,** λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.

Οι αξιολογητές δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης που υποβάλλονται στο πλαίσιο της δράσης θα συσταθεί Επιτροπή Αξιολόγησης με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης, κατόπιν σχετικής εισήγησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη». Στην απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Με την ίδια απόφαση θα ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Στο έργο της, η Επιτροπή Αξιολόγησης υποβοηθείται από τον ΕΦ ο οποίος με απόφαση του ορίζει στελέχη που θα υποστηρίξουν την Επιτροπή Αξιολόγησης. Η επιτροπή αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη το πόρισμα του αξιολογητή, ελέγχει στο σύνολό της την κάθε αίτηση χρηματοδότησης και γνωμοδοτεί για τα κάτωθι:

1. πληρότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής,
2. την επιλεξιμότητα της αίτησης (τήρηση όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής),

3. τη βαθμολογία της αίτησης,
4. την κατηγοριοποίηση και τον χαρακτηρισμό των δαπανών ως επιλέξιμες ή μη με σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση περικοπής,
5. το ύψος του επιλέξιμου/επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και κατ' επέκταση της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης,

και εισηγείται στην ΕΥΔ την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη»
Η ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την αναζήτηση στοιχείων εθνικών βάσεων δεδομένων, όπου είναι απαραίτητο,
- την παρακολούθηση και έλεγχο του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Περιφερειάρχη Κρήτης για την έκδοση των αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης και ένταξης πράξεων.

10.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων με την ευθύνη της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» και την υποστήριξη του ΕΦ.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν ταυτίζονται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέονται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής και η Επιτροπή Αξιολόγησης προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Η μεθοδολογία αξιολόγησης που θα εφαρμοστεί είναι η συγκριτική και πραγματοποιείται για το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν **εμπρόθεσμα**.

Το κάθε αρμόδιο όργανο αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση ανεξάρτητα αν σε κάποιο στάδιο η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Κάθε πρόταση ανατίθεται από τον ΕΦΕΠΑΕ σε ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος, κατόπιν ολοκλήρωσης του έργου του, την παραπέμπει στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει δύο Στάδια :

Στάδιο Α
Το πρώτο στάδιο διενεργείται από αξιολογητές. Κάθε συστημικά διαθέσιμη πρόταση, ανατίθεται από τον ΕΦ σε έναν (1) αξιολογητή, ο οποίος διενεργεί τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, επιλεξιμότητας δαπανών, το εύλογο του προϋπολογισμού, καθώς και την κάλυψη της απαιτούμενης βαθμολογίας βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων της πρόσκλησης της δράσης, ενώ επιβεβαιώνει την ορθότητα των δηλούμενων, στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχείων που δεν έχουν αντληθεί από Εθνικές Βάσεις Δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε αιτήματος χρηματοδότησης, όπως αυτά περιγράφονται στην Πρόσκληση, έχουν καταχωρηθεί στην αίτηση χρηματοδότησης και αναρτηθεί σε

ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων σύμφωνα με το **Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ,** λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.

Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων στο πρώτο στάδιο για όλες τις αιτήσεις χρηματοδότησης, **ανεξαρτήτως** πορίσματος (θετικό ή αρνητικό), η αξιολόγηση προχωρά στο επόμενο στάδιο, οι εξετασθείσες αιτήσεις διαβιβάζοντα στην Επιτροπή Αξιολόγησης. Δύναται να γίνει τμηματική διαβίβαση των εξετασθεισών αιτήσεων στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

Στάδιο Β

Το δεύτερο και τελικό στάδιο αξιολόγησης διενεργείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με την υποστήριξη του ΕΦ και λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση του προηγούμενου σταδίου, ελέγχει στο σύνολό της την κάθε αίτηση χρηματοδότησης και γνωμοδοτεί για τα κάτωθι:

1. Την πληρότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών συμμετοχής,
2. την επιλεξιμότητα της αίτησης (τήρηση όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής),
3. τη βαθμολογία της αίτησης,
4. την κατηγοριοποίηση και τον χαρακτηρισμό των δαπανών ως επιλέξιμες ή μη με σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση περικοπής,
5. το ύψος του επιλέξιμου/επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και κατ' επέκταση της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης,

και εισηγείται στην ΕΥΔ την έγκριση ή την απόρριψη των αιτήσεων.

Η τελική βαθμολογία της αίτησης χρηματοδότησης προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων από το ΟΠΣΚΕ.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα εκάστης αιτήσεως χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

i. Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (**Παράρτημα ΙΙ : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ),** εκ των οποίων θα προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής,
ii. Η τήρηση του συνόλου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 4 της Παρούσας,
iii. Η κάλυψη του ελάχιστου ορίου του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού,
iv. Η επίτευξη της συγκέντρωσης της ελάχιστης βαθμολογικής βάσης πρόκρισης των βαθμολογούμενων κριτήριων όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα IV **(ελάχιστη βαθμολογική βάση πρόκρισης : 30 βαθμοί)**
v. Η βαθμολογία της Ομάδας Κριτηρίων Γ να είναι **μεγαλύτερη** του μηδενός σε διαφορετική περίπτωση η πρόταση κρίνεται **μη επιλέξιμη**.

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, παράγονται Πίνακες κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης ανά κατηγορία δικαιούχων, καθώς και πίνακες με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη **βαθμολογική σειρά κατάταξης** στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού της δράσης ανά κατηγορία δικαιούχων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας θα εντάσσονται όλα τα επενδυτικά σχέδια που ισοβαθμούν.

Με βάση τα παραπάνω, τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

i. Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων για χρηματοδότηση, με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τη βαθμολογία, την αναλογούσα ΔΔ, τον προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου (επιλέξιμο και συνολικό) .
ii. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη εγκεκριμένων για χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης,
iii. Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων λόγω αρνητικής αξιολόγησης.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΔΙΕΥΚΡΙΝΊΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα.
- Εφόσον από τα υποβληθέντα στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχεία / δικαιολογητικά :
  - δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια η βαθμολογία κριτηρίου/ων, θα χρησιμοποιούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα από τα οποία εξάγεται με βεβαιότητα ο βαθμός του/των κριτηρίου/ων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον μηδενισμό ή επανυπολογισμό του/των κριτηρίου/ων και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
  - δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και δεν προκύπτει με ασφάλεια η επιλεξιμότητα των υποβαλλόμενων δαπανών, οι σχετικές δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες, με ότι αυτό συνεπάγεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του σχεδίου, την ιδιωτική συμμετοχή, την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
  - δεν προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, η πρόταση θα κρίνεται μη επιλέξιμη.
- Πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, <u>συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης</u>. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία :
    - υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
    - διαμορφώνουν τον προϋπολογισμό της αίτησης,
    - διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
    - οδηγούν σε μη ικανοποίηση μίας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ.
- Σε οποιοδήποτε στάδιο της ως άνω περιγραφόμενης διαδικασίας δύναται να γίνουν διασταυρώσεις με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές Βάσεις Δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ,

Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ), ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των στοιχείων, στα υποβληθέντα στην αίτηση δικαιολογητικά και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού και εθνικού προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία που ελήφθησαν/θα ληφθούν από εθνικές βάσεις δεδομένων και θα χρησιμοποιηθούν είτε αυτούσια είτε για υπολογισμούς, κατισχύουν των αναγραφόμενων στα δικαιολογητικά ή των δηλωθέντων στην αίτηση και είναι αυτά που θα χρησιμοποιηθούν /υιοθετηθούν τόσο για την κρίση της αίτησης χρηματοδότησης ως επιλέξιμης ή μη, δηλαδή για την διαπίστωση περί συνδρομής ή μη όρου/προϋπόθεσης συμμετοχής, καθώς και για τον υπολογισμό της βαθμολογίας κάθε κριτηρίου.

- Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιο φορέα δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά, όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το Παράρτημα VIII – ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ της παρούσας.
- Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης και των δηλωθέντων στον Πίνακα Επιχορηγήσεων, καθώς και μέσω της διεπαφής του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ), το οποίο λειτουργεί ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ, με το ΟΠΣΚΕ. Ο έλεγχος σώρευσης βασίζεται στα στοιχεία του ΠΣΚΚΕΗΣ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση μέχρι και την ορισθείσα ημερομηνία ελέγχου σώρευσης και από τα στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση στην αίτηση ενίσχυσης (και τη σχετική υπεύθυνη δήλωση) στο ΟΠΣΚΕ. Βάσει των σχετικών στοιχείων επιβεβαιώνεται ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, συναθροιζόμενες με την αναλογούσα ενίσχυση από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ (για κάθε νέα χορήγηση λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) κατά την ημερομηνία χορήγησης παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (προενταξιακός έλεγχος). Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), η αίτηση κρίνεται απορριπτέα.
- Για την τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης και πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, επιπλέον των απαιτούμενων δικαιολογητικών τεκμηρίωσης, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ), καθώς και από το ΕΦΚΑ-ΝΑΤ.

10.3. ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ DE MINIMIS ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

i) όσοι δικαιούχοι δεν έχουν ΑΦΜ κατά την χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, υποχρεούνται εντός δέκα (10) ημερών από την λήψη ΑΦΜ να δηλώσουν στο ΟΠΣΚΕ τον ΑΦΜ, τις συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις καθώς και τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (δικαιούχος μαζί με τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις) προκειμένου να δύναται ο Φορέας Χορήγησης να προβεί σε έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας και να δηλώσει τις ενισχύσεις αυτές στο ΠΣΣΚΕΗΣ εντός 20 εργάσιμων ημερών όπως υποχρεούται δυνάμει του άρ. 6 παρ. 2 του Καν. ΕΕ 2831/2023.

ii) όσοι δικαιούχοι δεν είχαν ΑΦΜ κατά την χρονική στιγμή της υποβολής αίτησης αλλά πήραν ΑΦΜ πριν την χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, υποχρεούνται εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση

του αποτελέσματος έγκρισης να δηλώσουν στο ΟΠΣΚΕ τον ΑΦΜ, τις συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις καθώς και τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (δικαιούχος μαζί με τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις) προκειμένου να δύναται ο Φορέας Χορήγησης να προβεί σε έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας και να δηλώσει τις ενισχύσεις αυτές στο ΠΣΣΚΕΗΣ εντός 20 εργάσιμων ημερών όπως υποχρεούται δυνάμει του άρ. 6 παρ. 2 του Καν. ΕΕ 2831/2023.

Η δήλωση των ανωτέρω στο ΟΠΣΚΕ γίνεται από την διαδικασία απόδοσης ΑΦΜ στον Υπό Σύσταση Δικαιούχο που δημιούργησαν κατά την αίτηση χρηματοδότησης αξιοποιώντας την σχετική διαλειτουργικότητα με την ΑΑΔΕ ενημερώνοντας το προφίλ τους με τα διαθέσιμα πεδία. Επιπλέον, υποχρεούνται να επικαιροποιήσουν την καρτέλα «Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» στο ΟΠΣΚΕ, στην οποία καταγράφονται οι ενισχύσεις που έχουν ληφθεί τόσο από τη δικαιούχο επιχείρηση όσο και από τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, προκειμένου να ελεγχθεί η σώρευση ενισχύσεων βάσει των επικαιροποιημένων στοιχείων της επιχείρησης μετά την απόδοση ΑΦΜ.

Εφόσον διαπιστωθεί υπέρβαση των ορίων σώρευσης, εκκινείται η διαδικασία απένταξης του δικαιούχου.

10.4. ΈΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΈΝΤΑΞΗ / ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι από ΕΦ/ΕΥΔ, όπως προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλαδή εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Οι προκύπτοντες Πίνακες εγκεκριμένων, εγκεκριμένων μη επιχορηγούμενων και απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της/των Επιτροπής/ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΕΥΔ στον Περιφερειάρχη Κρήτης, ο οποίος εκδίδει τις **σχετικές Αποφάσεις Έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης,** στις οποίες αποτυπώνεται η έγκριση και η απόρριψη των πράξεων.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος **ενημερώνεται για την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ,** στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη **βαθμολογική σειρά κατάταξης** στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού της δράσης ανά κατηγορία δικαιούχων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας θα εντάσσονται όλα τα επενδυτικά σχέδια που ισοβαθμούν.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης

στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου **και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης** (αφορά τις εγκεκριμένες αιτήσεις που δεν υποβάλλουν ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωση, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10.5 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων **εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας** (όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 10.5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), **τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αποδοχής του τεχνικού παραρτήματος που προέκυψε από την αξιολόγηση για τις αιτήσεις που κρίθηκαν ως «Εγκεκριμένες».**

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τους δικαιούχους συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ και είναι διαθέσιμο στον δικαιούχο. Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα πρόταση, μετά από:

- τυχόν περικοπή προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση και
- τυχόν διόρθωση σε στοιχεία της αρχικώς υποβληθείσας πρότασης που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν.(ΕΕ) αριθ. 651/2014), τα οποία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΟΠΣΚΕ από τον ΕΦ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία.

Ο ΕΦ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Οι Αποφάσεις ένταξης πράξεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης μετά από εισήγηση της ΕΥΔ και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια .

Τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης και τα στοιχεία των απορριφθέντων έργων δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ (www.pepkritis.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- της Εταιρείας Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) (ank.gr)

10.5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων περιγράφεται στην με Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]», όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958)».

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των τελικών αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και **υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τον δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, μέσω του ΟΠΣΚΕ** (https://app.opske.gr/), **εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.**

Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΟΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου "ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ" επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην ένσταση κατά την κρίση του δικαιούχου.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης ήτοι (α) πληρότητας δικαιολογητικών και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής ή/ και (β) ύψους δημόσιας χρηματοδότησης και βαθμολογίας, και υποβάλλεται ηλεκτρονικά (μέσω ΟΠΣΚΕ).

Ο Συντονιστής αφού υποβάλλει την ένσταση για λογαριασμό του δικαιούχου και έως την ημερομηνία λήξης της ημερομηνίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις / τροποποιήσεις αυτής με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» του ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή**. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η **Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων**, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη, είναι δυνατή η σύσταση πρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή, με την υποστήριξη του ΕΦ, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.

Ο ΕΦ υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων με τεκμηριωμένη εισήγηση επί της αίτησης ένστασης του δικαιούχου.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΕΥΔ ή του ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην παρακολούθηση και στην παραλαβή έργων των αιτήσεων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κ.λπ.).

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης, κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων από την ΕΥΔ, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι **ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ** (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή τους ως χρήστες του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορούν να επικαιροποιούν / επιβεβαιώνουν εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας τους, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχουν ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους μετά και την εξέταση της ένστασής τους και οι αποφάσεις αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια και δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ (www.pepkritis.gr)
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- της Εταιρείας Στήριξης & Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων Κρήτης (Αναπτυξιακή Κρήτης) (ank.gr)

Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης**.

Η εκδοθείσα απόφαση επί ενστάσεως καθιστά οριστική την πράξη ένταξης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων της παρούσας αποτελεί ευθύνη του ΕΦ. Ειδικότερα, ο ΕΦ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματορροή προς τα έργα, και όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στην ΕΥΔ.

Οι δικαιούχοι φορείς είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του επενδυτικού σχεδίου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου τους.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι των Αιτημάτων Τροποποίησης και Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης/Επαλήθευσης/Πιστοποίησης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Οι δικαιούχοι που είχαν προσκομίσει για την κάλυψη της ιδιωτικής τους συμμετοχής **προέγκριση/ πρόθεση δανείου** από αναγνωρισμένο, από την Τράπεζα της Ελλάδας, πιστωτικό ίδρυμα, οφείλουν να συνάψουν Σύμβαση Δανείου μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης δαπανών και σε κάθε περίπτωση μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Από το περιεχόμενο της σύμβασης θα πρέπει να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του μέσω της σχετικής ενέργειας που προβλέπεται στο ΟΠΣΚΕ,
- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από τη Δράση με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (αφορά περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή ή προκαταβολή).

Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις, πριν την οποιαδήποτε διενέργεια πράξης που αφορά την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης τους, θα πρέπει να συσταθούν, δηλαδή να πραγματοποιήσουν έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., **διατηρώντας αναλλοίωτα τα στοιχεία βάσει των οποίων εγκρίθηκαν**. Κατόπιν, μέσω του συντονιστή του έργου, να ενημερώσουν το ΟΠΣΚΕ με το νέο ΑΦΜ, ώστε να ολοκληρωθεί διαλειτουργικά η επικαιροποίηση των βασικών στοιχείων της επιχείρησης, μέσω της διαδικασίας απόδοσης ΑΦΜ. Σε περίπτωση διαφοροποίησης των στοιχείων από τα εγκεκριμένα θα πρέπει να υποβληθεί αίτημα τροποποίησης (σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 12 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας), κατά την αξιολόγηση του οποίου θα εξεταστεί εξ' αρχής η τήρηση των όρων ένταξης, καθώς και η βαθμολογία, με ότι αυτό συνεπάγεται για την επιλεξιμότητα του έργου.

Επιπλέον, υποχρεούνται να επικαιροποιήσουν την καρτέλα «Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» στο ΟΠΣΚΕ, στην οποία καταγράφονται οι ενισχύσεις που έχουν ληφθεί τόσο από τη δικαιούχο επιχείρηση όσο και από τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, προκειμένου να ελεγχθεί η σώρευση ενισχύσεων βάσει των επικαιροποιημένων στοιχείων της επιχείρησης μετά την απόδοση ΑΦΜ.

Εφόσον διαπιστωθεί υπέρβαση των ορίων σώρευσης, εκκινείται η διαδικασία απένταξης του δικαιούχου

Επισημαίνεται ότι :

Ο φορέας της επένδυσης εγγράφεται, με αναλυτική περιγραφή του ενισχυόμενου έργου, στο μητρώο επιχειρήσεων του Παρατηρητηρίου Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας Περιφέρειας Κρήτης – ΙΒΟ (https://ibo.crete.gov.gr/). Σχετική βεβαίωση εγγραφής στο ΙΒΟ, αποτελεί δικαιολογητικό του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης.

Α) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Η παρακολούθηση των επιχειρηματικών σχεδίων των δικαιούχων γίνεται μέσω επαληθεύσεων (διοικητικών ή/και επιτόπιων) σε περιπτώσεις προκαταβολών, ενδιάμεσων και τελικών αιτήσεων επαλήθευσης δαπανών, από ειδικά για το σκοπό αυτό όργανα επαλήθευσης του ΕΦΕΠΑΕ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλεται από το Συντονιστή του δικαιούχου σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (το μέγεθος για κάθε ένα από τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά που θα συνοδεύουν την υποβολή δεν πρέπει να ξεπερνά τα δέκα (10) MB).

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών/παραδοτέων της επιχείρησης – δικαιούχου, ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, από την Καρτέλα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» του προφίλ του να ορίσει τον **Οικονομικό Υπεύθυνο** για την πράξη του, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ, να επιμερίζει τα παραστατικά σε έργα/πράξεις και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ο Οικονομικός Υπεύθυνος :

- Καταχωρεί δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
- Καταχωρεί τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,
- Καταχωρεί παραστατικά εξόφλησης και
- Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα, ώστε ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ να τα συνδέσει με δαπάνες σε κάθε αίτημα καταβολής Ενίσχυσης

Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος».

Ο έλεγχος διακρίνεται σε Ενδιάμεση Επαλήθευση - Πιστοποίηση δαπανών και σε Τελικό Αίτημα Επαλήθευσης- Πιστοποίησης.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μέχρι δύο (2) το πολύ,, και να αφορούν εκτέλεση έργου **τουλάχιστον στο 25% και έως του 80%** του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υλοποιημένες και εξοφλημένες δαπάνες).

Ο ανωτέρω περιορισμός, για δύο (2) αιτήματα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου επενδυτή.

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης.

Σημειώνονται τα κάτωθι :

- Αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατόν να υποβληθεί ηλεκτρονικά **το αργότερο έως ογδόντα (80) ημερολογιακές ημέρες πριν την τυπική ημερομηνία λήξης υλοποίησης της πράξης.** Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης/ελέγχου που υποβάλλεται μετά από αυτή την ημερομηνία θα απορρίπτεται.

- Τα αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης δύναται να περιλαμβάνουν προκαταβολές σε προμηθευτές, **που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 50% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού**, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου. Επισημαίνεται ότι, οι δαπάνες για τις προκαταβολές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα έγγραφα σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, όπως συμφωνητικό παραγγελίας, ιδιωτικό συμφωνητικό, προσφορά κ.λπ. με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελθέντων ειδών και έργων και τους όρους συναλλαγής.

- Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που τυχόν έχει καταβληθεί. Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης. Κατά τον αυτεπάγγελτο επιτόπιο έλεγχο είναι δυνατόν

να ελεγχθούν και να πιστοποιηθούν μόνο δαπάνες οι οποίες περιλήφθηκαν σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτουν το ελάχιστο όριο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που ορίζεται στην παρούσα καθώς και τις λοιπές προϋποθέσεις για τα ελάχιστα όρια των δαπανών, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί, χωρίς διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (taxis, Πλατφόρμες e-banking, ERP λογισμικά κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία. Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png (συστήνεται η χρήση αρχείων τύπου pdf).

Β) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης - Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση:
α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου εκτός των περιπτώσεων προκαταβολών σε προμηθευτές και των έμμεσων δαπανών,
β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης,
γ) στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών,
δ) στον καθορισμό του ποσού των έμμεσων δαπανών (7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών).

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση :

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ελέγχου,
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες κατηγορίες - υποκατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων,
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών,
- γίνεται έλεγχος των πρωτότυπων παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών (κατά την τελική επαλήθευση),
- ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κ.λπ.).

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΎ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ της παρούσας Πρόσκλησης.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο επαλήθευσης/πιστοποίησης του αιτήματος και σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις ή εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις, ενημερώνει το

δικαιούχο μέσω διακριτής καρτέλας «Επικοινωνία» στο ΟΠΣΚΕ. Κατά τη δημιουργία της επικοινωνίας αποστέλλεται ενημερωτικό e-mail και δημιουργείται σχετική ειδοποίηση (Notification) στον Συντονιστή. Ο δικαιούχος έχει πρόσβαση στις επικοινωνίες μέσω της ενότητας «Οι Επικοινωνίες μου» στο ΟΠΣΚΕ όπου μπορεί να τις προβάλλει μόνο για ανάγνωση. Ο δικαιούχος μέσω του Συντονιστή και του Οικονομικού Υπεύθυνου της καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα μέσω της ενότητας «Τα Δικαιολογητικά Δικαιούχου μου», με την διαδικασία της προσθήκης, επιλέγοντας από την αναδυόμενη λίστα του πεδίου «Τύπος Δικαιολογητικού» τον κατάλληλο.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης ή μη, από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, ολοκληρώνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ειδοποίηση κάλυψης των ελλείψεων, η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης στο ΟΠΣΚΕ.

Στην περίπτωση που, μετά το πέρας του εύλογου χρονικού διαστήματος από την πρώτη γνωστοποίηση εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, ο δικαιούχος δεν έχει ανταποκριθεί στην κάλυψη του συνόλου αυτών, η επαλήθευση – πιστοποίηση δύναται να ολοκληρωθεί με τα διαθέσιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

- Η **διοικητική** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 80% της συνολικά επιχορηγούμενης δαπάνης και όχι μικρότερο του 25%.
- Η **επιτόπια** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου (αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης) κατόπιν εμπρόθεσμης υποβολής Αιτήματος Τελικής Καταβολής Ενίσχυσης με βάση τις διαδικασίες ελέγχου του ΕΦ και θα περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγηθείσα διοικητική επαλήθευση.

Στην περίπτωση που η πιστοποιηθείσα δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο όριο επένδυσης το κατώτατο όριο, όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο 6 (Ενότητα 6.3). Στο στάδιο της τελικής πιστοποίησης οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Τα επενδυτικά σχέδια ελέγχονται, μετά την ολοκλήρωσή τους και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Ο ΕΦ προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Ο δικαιούχος θα πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου διενέργειας της επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επιτόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Νόμιμου Εκπρόσωπου / Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Δύναται να πραγματοποιηθεί επιτόπια επαλήθευση χωρίς την προγενέστερη ενημέρωση των φορέων του έργου από την ΕΥΔ, τον ΕΦΕΠΑΕ, ή και άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις που να προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου του έργου περί μη εφαρμογής των οριζόμενων στην πρόσκληση της Δράσης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης. Ο Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων, αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και την μη αποδοχή του πορίσματος παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022, όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση/πιστοποίηση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης-Πιστοποίησης που συμπληρώνεται από τον ΕΦ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος δύναται, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Σημειώνεται ότι η αποδοχή μέσω ΟΠΣΚΕ και η προσκόμιση δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

11.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014, ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται - ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων ευρώ (500€) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρω πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων ευρώ (500€) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές τότε θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται **προκαταβολές** έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν αγορά αγαθού ή λήψη υπηρεσίας καθαρής

αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

<u>Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:</u>

- Έκδοση επιταγής από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του 4537/2018 (ήτοι Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – επενδυτής και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά/έμβασμα (ηλεκτρονικό ή μη) από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων ή της ηλεκτρονικής συναλλαγής, από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) το σχετικό έντυπο κίνησης του λογαριασμού πληρωμών (extrait) του δικαιούχου για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από τον δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραιτήτως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφαίνεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα)

προμηθευτή (λογαριασμός 50). Επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας.

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ΄ κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€ ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφη ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών.

Γενικές επισημάνσεις :

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (ημερομηνία ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) και να περιλαμβάνονται στο Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης.
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις

της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.(Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η χρήση ΜΑΡΚ για παραστατικά που εκδίδονται μετά την 01/01/2025 εφόσον υπάρχει η σχετική υποχρέωση, εκτός από τις έμμεσες δαπάνες).

- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που να οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες - προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων αυτές θα πρέπει να γίνονται στον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό των προμηθευτών και όχι στον προσωπικό λογαριασμό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις), άλλως δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών/καρτών/επιταγών και παραστατικών των εταίρων/μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό το προτιμολόγιο (Proforma Invoice) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης (ως παραστατικό τεκμηρίωσης προκαταβολής δαπάνης). Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να εκδοθούν έως την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να υποβληθούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΕΦ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΟΠΣΚΕ. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το Παράρτημα VIII «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης». Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους της Δράσης, κατόπιν υποβολής από μέρους τους των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII- ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ, καταβάλλεται από τον ΕΦ , ο οποίος προβαίνει σε μεταφορά του ποσού της οριστικοποιημένης Έκθεσης Πιστοποίησης στον λογαριασμό τράπεζας (IBAN) που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την επιχείρηση και τον οποίο έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον αρμόδιο ΕΦ.

Α) Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την υπογραφή της εγκριτικής απόφασης , είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, **εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής** από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου. Αποτελεί ευθύνη του ΕΦ να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά, έπειτα από αίτημα επαλήθευσης δαπανών του δικαιούχου, με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός της διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης ή εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2030, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.

Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

Β) Ενδιάμεση/σες καταβολή/ες

Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης (Αιτήματος Καταβολής Ενίσχυσης) από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦ, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε Δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης και να είναι περισσότερες από δύο (2).

Γ) Τελική Δόση - Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση / πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Με βάση τα ανωτέρω, καταβάλλεται η ενίσχυση από τον ΕΦ στο Δικαιούχο, κατόπιν προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής, συντάσσεται το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών και το Δελτίο Επίτευξης Δεικτών και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση παραλαβής του έργου, αλλά μη ανταπόκρισης του δικαιούχου στην υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την αποπληρωμή του, εντός των προθεσμιών που τίθενται (ακόμη και αν η τελική καταβολή είναι μηδενική), ο ΕΦ δύναται να εκκινήσει τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που τυχόν έχει καταβληθεί.

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην εγκριτική απόφαση είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ ή τον ΕΦ δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι σχετικές δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια ΕΥΔ ή τον ΕΦΕΠΑΕ.

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Τα διαθέσιμα είδη τροποποίησης με βάση την κατηγοριοποίησή τους στο ΟΠΣΚΕ, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης είναι τα κάτωθι :

Κωδικός ΟΠΣΚΕ	**Είδος Τροποποίησης**
02.	Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης
03.	Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
04.	Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου
05.	Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης
07.	Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)
09.	Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου
10.	Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής
11.	Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ

Οι τροποποιήσεις κοινοποιούνται στην ΔΑ/ΕΦ μέσω διαλειτουργικής ενημέρωσης από άλλες βάσεις δεδομένων, όπου αυτό είναι εφικτό, και μέσω αιτημάτων τροποποίησης (μείζονος ή/και ήσσονος σημασίας).

Τα αίτημα τροποποίησης **υποβάλλεται από τους δικαιούχους, μέσω του Συντονιστή, ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό ηλεκτρονική φόρμα υποβολής, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, εκτυπώσεις μητρώων, κ.α.).

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ’ όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης μαζί με όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα της σχετικής τροποποίησης **και το αργότερο μέχρι 30 ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήματος πιστοποίησης – επαλήθευσης (αφορά τα αιτήματα μείζονος σημασίας),** όπως αυτή προκύπτει βάσει της εγκριτικής απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί**, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση.** Εξαιρούνται της παρούσας προθεσμίας τυχόν αιτήματα που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν, αν κατά την τελική

επαλήθευση διαπιστωθεί δαπάνη/ες εγκεκριμένη/ες σε λάθος κατηγορία ή τροποποίηση που δεν εντάσσεται στις ήσσονος σημασίας.

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας όπως αυτές περιγράφονται στη συνέχεια πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης και Αίτημα προκαταβολής). Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

12.1. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

- Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής (εφόσον η νέα νομική μορφή είναι επιλέξιμη στη δράση),
- Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου εγκατάστασης / υλοποίησης της επένδυσης, τότε η τροποποίηση εντάσσεται στις μείζονος σημασίας.

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ και ο Δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τον ΕΦΕΠΑΕ μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΟΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους από τον ΕΦΕΠΑΕ, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της εγκριτικής απόφασης και ενημερώνεται σχετικά ο Δικαιούχος μέσω του ΟΠΣΚΕ.

12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω, πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης και Αίτημα προκαταβολής) υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι και τα κριτήρια ένταξης στη Δράση.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εκπροσώπησης, εκτυπώσεις μητρώων κ.α.):

- **Τροποποίηση Νόμιμου Εκπροσώπου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 03. Αλλαγή Νομίμου Εκπροσώπου).
- **Τροποποίηση Υπεύθυνου έργου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου).
- **Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 10.Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής).

12.3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων, κ.α.):

- **Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)).
- **Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης -** προσθήκη/αφαίρεση/αντικατάσταση και εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες και τη στόχευση του επενδυτικού σχεδίου (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου – ΚΑΔ Επένδυσης).
- **Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης**, **αποκλειστικά** εντός της Περιφέρειας Κρήτης (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης).
- **Τροποποίηση εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης** στην οποία περιλαμβάνεται και η τροποποίηση των πραγματικών δικαιούχων (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 05.Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης).
- **Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 09. Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου). Σημειώνεται ότι παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων, δύναται να δοθεί έπειτα από εμπρόθεσμα τεκμηριωμένο αίτημα του δικαιούχου και κατά μέγιστο χρονικό διάστημα ίσο με έξι (6) μήνες εφόσον δεν υπάρχει υπέρβαση των χρονικών ορίων επιλεξιμότητας της Προγραμματικής Περιόδου.
- **Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 11. Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ) αποκλειστικά για τις περιπτώσεις που έχει ήδη αποδοθεί ΑΦΜ σε υπό σύσταση δικαιούχο κατόπιν της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση.

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 12.2) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 05.)

Αιτήματα τροποποίησης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης κατά τη διάρκεια υλοποίησης γίνονται αποδεκτά, υπό τον όρο ότι η επαναξιολόγηση βάσει της νέας εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης δεν οδηγεί σε :
Α. βαθμολογία μικρότερη της ελάχιστα αποδεκτής συνολικής βαθμολογίας της αίτησης χρηματοδότησης όπως προσδιορίζεται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης **ή**
Β. βαθμολογία χαμηλότερη της βάσης ένταξης ήτοι τη βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης στην σχετική κατηγορία δικαιούχου.

Σημειώνεται ότι κατά τη σχετική τροποποίηση πραγματοποιείται έλεγχος μεγέθους επιχείρησης καθώς και σώρευσης με την προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών, βάσει της νέας μετοχικής σύνθεσης, και θα πρέπει να συνεχίζουν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής της παρούσας αναλυτικής πρόσκλησης.

<u>Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου - ΦΟΑ (Κωδ. ΟΠΣΚΕ : 07)</u>

Πρόκειται για τροποποιήσεις στις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου σε σχέση με τις εγκεκριμένες, ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο, τον τόπο που αυτές υλοποιούνται και τις δραστηριότητες της επένδυσης με τις οποίες συνδέονται.

Τα αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ καθώς και το σύνολο των αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της επένδυσης **και το αργότερο μέχρι 30 ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήματος πιστοποίησης – επαλήθευσης όπως αυτή προκύπτει βάσει της εγκριτικής απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση.**

Επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις ΦΟΑ** υπό τους ακόλουθους όρους / προϋποθέσεις :

- Δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και επομένως δεν αυξάνεται η ενίσχυση (δημόσια δαπάνη) του δικαιούχου.
- Δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου **κάτω από το όριο των 30.000€.**
- Δεν τροποποιούνται στοιχεία τα οποία διαφοροποιούν ουσιωδώς τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ένταξη του έργου στη δράση.
- Δεν τροποποιείται η αρχική αξιολόγηση / βαθμολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης με τρόπο που να οδηγεί σε:
    - βαθμολογία μικρότερη της ελάχιστα αποδεκτής συνολικής βαθμολογίας της αίτησης χρηματοδότησης όπως προσδιορίζεται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης **<u>ή</u>**
    - βαθμολογία χαμηλότερη της βάσης ένταξης ήτοι τη βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης στην σχετική κατηγορία δικαιούχου.
- Όλες οι νέες δαπάνες εντάσσονται στις επιλέξιμες κατηγορίες της πρόσκλησης και εξακολουθούν να τηρούνται τα όρια/περιορισμοί, όπου αυτά/οί προβλέπονται, σύμφωνα με την ενότητα 6.1. «Επιλέξιμες Δαπάνες».
- Εξακολουθούν να πληρούνται στο σύνολό τους οι όροι και οι προϋποθέσεις των κανονισμών κρατικών ενισχύσεων καθώς και οι όροι που θέτει η παρούσα πρόσκληση.

<u>Επισημαίνεται ότι :</u> στο υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί, να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του σχεδίου.

Του παραπάνω περιορισμού των δύο (2) εγκεκριμένων τροποποιήσεων ΦΟΑ, καθώς και της προθεσμίας υποβολής, εξαιρούνται τυχόν αιτήματα ΦΟΑ που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν.

12.4. ΕΞΕΤΑΣΗ – ΈΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τροποποιήσεις ως ανωτέρω εξετάζονται από τον ΕΦΕΠΑΕ και, κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται και συντάσσεται η σχετική έκθεση στο ΟΠΣΚΕ.

Εξαιρούνται :

- τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου,
- αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, **σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης** ή σε χαμηλότερο ποσό του ελάχιστου ορίου της πρόσκλησης.
- τροποποιήσεις που δεν δύναται να περιληφθούν στα αναφερόμενα ανωτέρω.

Αυτές με σχετική εισήγηση του ΕΦ, παραπέμπονται στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ,** προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει είτε θετικά είτε αρνητικά, και στη συνέχεια ο ΕΦ ολοκληρώνει την ενέργεια της αξιολόγησης στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ,** επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης. Σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης τροποποιήσεων, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.**

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

12.5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι κάτωθι τροποποιήσεις :

- Τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης της πράξης και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας των δαπανών.
- Αύξηση του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του Δικαιούχου, καθώς και μείωσή του κάτω του ορίου που ορίζεται στην παρούσα.
- Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικειμένου της πράξης, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους της πράξης και τους όρους και προϋποθέσεις της πρόσκλησης.
- Μείωση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της πράξης κάτω από το ελάχιστο όριο των 30.000€.
- Αίτημα προσθήκης ΚΑΔ επένδυσης που δεν είναι επιλέξιμος στη δράση και μη συναφής με την πράξη.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι :

- ✓ Το τελικό αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.
- ✓ Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- ✓ Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο των 30.000 ευρώ**.**
- ✓ Η τήρηση των ειδικών όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση της δράσης και στην απόφαση ένταξης της πράξης.
- ✓ Η ύπαρξη κατάλληλου εγγράφου αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης, δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).
- ✓ Η ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.
- ✓ Η τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στην Ενότητα 14.1.

<u>Επισημαίνονται τα ακόλουθα :</u>

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης για την ενισχυόμενη δραστηριότητα της επένδυσης, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης/ανανέωσης εγγράφου αδειοδότησης. Το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦΕΠΑΕ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
3. Για να κριθεί το έργο ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό, απαιτείται να έχουν τεθεί σε παραγωγική λειτουργία ο εξοπλισμός και το λογισμικό και να έχουν ενσωματωθεί στην παραγωγική διαδικασία ή/και στις επιχειρησιακές λειτουργίες της επιχείρησης, έτσι ώστε να τεκμηριώνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης. Γι' αυτόν τον λόγο, δύναται να ζητηθεί από το όργανο ελέγχου υλικό τεκμηρίωσης, ανάλογα με το είδος της επένδυσης, το οποίο να αποδεικνύει τον ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα του υλοποιηθέντος έργου.
4. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
5. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, μέτρων.

Μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας (ή αίτησης έκδοσης αυτών), τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την οριστική παραλαβή και αποπληρωμή, ο ΕΦ προβαίνει στη σύνταξη της «Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης», την οποία κοινοποιεί στο δικαιούχο.

Με τη βεβαίωση αυτή :

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης
- Βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών της Πράξης.
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η νόμιμη λειτουργία της ενισχυόμενης επένδυσης σύμφωνα με το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, συμμόρφωση με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του δικαιούχου.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει). Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΕΥΔ/ΕΦ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο, οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα IX του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Οι δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ` της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων - διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον Δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20-01-2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390).

14.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι των οποίων οι επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης έγκρισης επενδυτικού σχεδίου και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω αναφερόμενες υποχρεώσεις :

i. Να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης) και της παρούσας πρόσκλησης χωρίς ουσιαστική μεταβολή η οποία να επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης και θα μπορούσε να υπονομεύσει τους αρχικούς της στόχους.

ii. Να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της.

iii. Να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, ώστε να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ).

iv. Να μην αντικαταστήσουν οποιοδήποτε στοιχείο του εξοπλισμού, εκτός εάν η αντικατάσταση αφορά αγορά νέου παρομοίου εξοπλισμού (όμοιας ή καλύτερης τεχνολογίας), (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ).

v. Να λειτουργούν νομίμως και πραγματικά κατά το διάστημα υλοποίησης της πράξης (ηλεκτροδότηση ακινήτου, εγκατεστημένος εξοπλισμός, μισθωτήριο συμβόλαιο σε ισχύ και παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της δραστηριότητάς του κατά τη διάρκεια υλοποίησης ανακαλείται η απόφαση ένταξης και ανακτάται η αχρεωστήτως καταβληθείσα χρηματοδότηση.

vi. Να δραστηριοποιούνται και να υλοποιούν το επενδυτικό τους σχέδιο σε επιλέξιμους ΚΑΔ της πράξης καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.

vii. Να μη μεταβάλουν, κατά οποιοδήποτε τρόπο τη νομική μορφή τους, την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους στο βαθμό που οι όποιες αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης του επενδυτικού σχεδίου.

viii. Το επενδυτικό σχέδιο και οι εγκεκριμένες δαπάνες αυτού να υλοποιούνται αποκλειστικά και μόνο σε μία εγκατάσταση της επιχείρησης εντός της Περιφέρειας Κρήτης.

ix. Να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης.

x. Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή ενωσιακό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.

xi. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην εξάλειψη των ανισοτήτων και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, καθώς και στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, να λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021.

xii. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ.

xiii. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στον ΕΦ.

xiv. Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης τους και για όσο χρόνο υποχρεούνται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στον ΕΦ, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, την Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

xv. Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνουν τον έλεγχο, προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

xvi. Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα IX του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (βλ. Ενότητα 14.4).

xvii. Να μην προβούν στη μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Κρήτης.

xviii. Να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην Ενότητα 12 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας πρόσκλησης.

xix. Να μην συστεγάζονται κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από την άλλη επιχείρηση (*Επισημαίνεται ότι δεν θεωρείται συστέγαση η εγκατάσταση της επιχείρησης σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κ.λπ.*).

xx. Να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ).

xxi. Οι επιχορηγούμενες δαπάνες να αφορούν αποκλειστικά στη λειτουργία της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και να μην γίνονται για λογαριασμό τρίτων.

xxii. Να παρακολουθούν ανελλιπώς την ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλωθεί στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, για ειδοποιήσεις από ΟΠΣΚΕ/ΕΦ/ΔΑ/Εθνικά ή Ενωσιακά Ελεγκτικά Όργανα (συνιστάται η παρακολούθηση και του φακέλου της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας).

xxiii. Να τηρούν και να ενημερώνουν το φάκελο της πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και παραστατικά σχετικά με τις δαπάνες για διάστημα δέκα (10) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

xxiv. Να μην συγχωνευθούν, εξαγοραστούν απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη επιχείρηση. Δεν απαγορεύεται η συμμετοχή στην επιχείρηση από δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά Δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1,250 εκατ. Ευρώ, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης της πράξης.

Για περιπτώσεις που περιγράφονται ανωτέρω και για τις οποίες απαιτείται να υλοποιηθεί σχετική αλλαγή οι δικαιούχοι οφείλουν πριν την ανάληψη οποιασδήποτε ενέργειας να υποβάλουν αίτημα τροποποίησης και εφόσον εγκριθεί να προβούν στις ανάλογες για κάθε περίπτωση ενέργειες.

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης της Πράξης όπως ορίζονται στην εγκριτική απόφαση είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ / ΕΦΕΠΑΕ.

14.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται **για τρία (3) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης**, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

i. Να μην προβεί σε παύση ή μεταφορά της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Κρήτης , εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση.

ii. Να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.

iii. Να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης.

iv. Να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ).

v. Να λειτουργεί πραγματικά (ενδεικτικά αναφέρονται: απαιτούμενες άδειες, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, υποβολή φορολογικών δηλώσεων κτλ).

vi. Να αποδέχεται όλους τους προβλεπόμενους από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021-2027 επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ζητούνται.

vii. να διατηρεί τα δικαιολογητικά του φακέλου της επένδυσης (προσφορές, παραστατικά, εξοφλήσεις, κλπ), ανεξάρτητα από το αν από άλλη διάταξη του παρέχεται το δικαίωμα καταστροφής τους.

Ως προς τις υποχρεώσεις δημοσιότητας, εφαρμόζονται τα άρθρα 46-50 και το Παράρτημα IX του Καν. ΕΕ 1060/2021.

Η επιστροφή ποσών λόγω μη συμμόρφωσης στα παραπάνω πραγματοποιείται κατ’ αναλογία προς την περίοδο μη συμμόρφωσης.

Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

14.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης ή ο φορέας που αναλαμβάνει της υποχρεώσεις αυτές, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ ή του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επαλήθευση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως ισχύει.

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «ΕΡΓΑΝΗ», ΑΑΔΕ, Γ.Ε.Μ.Η, κ.λπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου και διαπίστωσης λειτουργίας της επιχείρησης.

Η ΕΥΔ/ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΕΥΔ / ο ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Η επιλογή γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως εκάστοτε ισχύει.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Τα αποτελέσματα της διοικητικής ή/ και επιτόπιας επαλήθευσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αποτυπώνονται στο Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, ενώ ενημερώνεται το ΟΠΣ. Στο Έντυπο δύναται να περιλαμβάνονται και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισμένων προβλημάτων και των συνεπειών τους.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με το Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022.

Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Η ΕΥΔ / ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του μέσω του ΟΠΣΚΕ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στον ΕΦ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ /ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την

αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής τους, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Όταν το οριστικό Έντυπο δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον/την Προϊστάμενο/μένη του φορέα που διενήργησε την επαλήθευση, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ με παράλληλη ενημέρωση του ΟΠΣ και κοινοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ στον δικαιούχο.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο κατά τα προβλεπόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022, όπως ισχύει. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου από το ως ανωτέρω αρμόδιο όργανο, ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων για το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος δύναται να επιστρέψει οικειοθελώς, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή της οριστικής έκθεσης, το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό στον λογαριασμό «ΠΔΕ Αδιάθετα Υπόλοιπα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με την αναγραφή του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) δημοσιονομικών διορθώσεων και του ευάριθμου της πράξης. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος ενημερώνει την ΕΥΔ/ τον ΕΦ για την καταβολή του ποσού, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

Εφόσον δεν επιστραφεί το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό εντός της προθεσμίας, ο ΕΦ εισηγείται στον Περιφερειάρχη την έκδοση Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης και Ανάκτησης, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους και κοινοποιείται στο Δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, ο ΕΦ εντοπίζει παρατυπία που κρίνει ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

14.4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος υποχρεούται :

1. Να αποδέχεται τη συμπερίληψη του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο να αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσή της, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεω-εντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, η τοποθεσία του δικαιούχου (εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες), τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.
2. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:

   α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση,

   β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες,

   γ) Να τοποθετεί, σε χώρο που είναι σαφώς ορατός στο κοινό, αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, επισημαίνοντας τη στήριξη από τα Ταμεία.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεων των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 εδώ καθώς και από την ΕΥΔ/ΕΦ.

15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησής του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεσή του για την νόμιμη επεξεργασία κατ΄ άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ΄ αριθμ. C (2022) 6126 final/22-08-2022 /Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027, όπως ισχύει.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

2. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) opske.gr .

3. Η παρούσα Πρόσκληση θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» (www.pepkritis.gr),
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- και του Ε.Φ. (www.efepae.gr και https://ank.gr).

4. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην περιφερειακή μονάδα του ΕΦΕΑΠΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β΄ - 2ος όροφος Τ.Κ. 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ. 2810 302400, E-mail: info@ank.gr.

5. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο: https://app.opske.gr/helpdesk/

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ Α. Υπόδειγμα Δήλωσης ΜΜΕ Β. Υπόδειγμα Δήλωσης Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis Γ.1. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Δράσης (Υπό σύσταση Επιχειρήσεις) Γ.2. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Δράσης (Υφιστάμενες Επιχειρήσεις) Δ.1.Υπεύθυνη Δήλωση Ορισμού Νόμιμου Εκπροσώπου (Υπό σύσταση επιχειρήσεις – Μέτοχοι/Εταίροι Νομικά Πρόσωπα) Δ.2. : Υπεύθυνη Δήλωση Ορισμού Νόμιμου Εκπροσώπου (Υπό σύσταση επιχειρήσεις – Μέτοχοι/Εταίροι Φυσικά Πρόσωπα)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X	ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΕΣΕΕ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII	ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1.	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κωδικός Αίτησης	
Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Κατάσταση Αίτησης	
Ημερομηνία Υποβολής Αίτησης	
Διάρκεια Επενδυτικού Σχεδίου	

2.	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

2.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ
Κωδικός Δικαιούχου	
ΑΦΜ Δικαιούχου/ Tax Identification Number (T.I.N.)	
ΔΟΥ	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Αριθμός ΓΕΜΗ	
Είδος Φορέα	
Είδος Επιχείρησης	
Είδος Προσώπου	
Ένδειξη Επιτηδευματία	
Νομική Μορφή	
Είδος Βιβλίων	
Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας	
Συντονιστής Δικαιούχος	
Κωδικός Κανονισμού	

Περιγραφή Κανονισμού	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλέφωνο	
2ο Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

3. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

3.1	**ΝΟΜΙΜΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ**
Δικαιούχος	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / ΤΙΝ	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	
Θέση στο Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	

Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

3.2	**ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά εγκατάσταση)**
Δικαιούχος	
Κωδικός	
Περιγραφή	
Τίτλος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	
Δ.Ο.Υ.	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

3.3	**Κ.Α.Δ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (μία καταχώρηση ανά ΚΑΔ και Εγκατάσταση)**
Εγκατάσταση	
Κωδικός Κ.Α.Δ	
Περιγραφή Κ.Α.Δ	
Κωδικός Nace	
Ημερομηνία Προσθήκης	
Είδος Κ.Α.Δ	

3.4	ΜΕΤΟΧΟΙ / ΕΤΑΙΡΟΙ (μια καταχώρηση ανά μέτοχο/εταίρο)
Δικαιούχοι	
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
ΑΦΜ/Tax Identification Numbers (TIN)	
Τύπος Ταυτοποίησης Εγγράφου	
Αριθμός Εγγράφου	
Δ.Ο.Υ.	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Θέση Εταίρου / Μετόχου στον Φορέα	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλ. Επικοινωνίας	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

3.5	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
Δικαιούχοι	
Όνομα	
Επίθετο	
Ημερομηνία Γέννησης	
Α.Φ.Μ.	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.)	
Α.Φ.Μ. ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (T.I.N.) LEGAL PERSON	

Είδος Δικαιώματος	• Έλεγχος μέσω ιδιοκτησίας • Δικαίωμα ψήφου • Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος • Άλλα μέσα
Είδος Ελέγχου	• Άμεσος • Έμμεσος • Άμεσος & Έμμεσος
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ημερομηνία Δήλωσης	

3.6	**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ***	**ν-1**	**ν-2**	**ν-3**	**ν-4**
Φορολογικό Έτος (από - έως)					
Αριθμός Δήλωσης					
Κωδικός Αριθμός Κύριας Δραστηριότητας					
ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα Έσοδα					
Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€) **[Ε3 500]**					
Κέρδη Προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA)					
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)					
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)					
Αξιολογούμενα μεγέθη Δικαιούχου					
Διαθέσιμα κεφάλαια σε σχέση με το Επενδυτικό Σχέδιο					

*(διαλειτουργικά από ΑΑΔΕ έως έτος ν-4)

3.7	**ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΣΤΗΣ**	
3.7.1	**Η επιχείρηση έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων;**	**ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΕΝ ΑΦΟΡΆ**
3.7.2	**Η επιχείρηση είναι Franchise;**	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**
3.7.3	**Περιλαμβάνονται στο σχέδιο δαπάνες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (Κατηγορίας Α σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022);**	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**
3.7.4	**Λοιπά ειδικά ερωτήματα αίτησης χρηματοδότησης**	**ΝΑΙ/ΟΧΙ/ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ**

4	**ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ** *Οι καρτέλες της Δήλωσης συμπληρώνονται με τα στοιχεία για κάθε μια από τις συνεργαζόμενες ή / και συνδεδεμένες επιχειρήσεις με την αιτούσα επιχείρηση (δικαιούχος ενίσχυσης) σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.*

4.1	**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Διαχειριστική Χρήση	
Τύπος επιχείρησης	• Ανεξάρτητη • Συνεργαζόμενη • Συνδεδεμένη • Συνεργαζόμενη και Συνδεδεμένη
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος Εργασιών	
Σύνολο Ισολογισμού	

4.2	**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**

Δικαιούχοι	
Ονοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
Τ.Ι.Ν	

4.3	**ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ** **Πίνακας Εταιρικής Σχέσης Συνεργαζόμενης (καθώς και των συνδεδεμένων αυτής) με την αιτούσα επιχείρηση και των συνεργαζόμενων των συνδεδεμένων της αιτούσας επιχείρησης**

ΕΠΩΝΥΜΙΑ Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
Α.Φ.Μ	
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (Τ.Ι.Ν.)	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος Εργασιών	
Σύνολο Ισολογισμού	
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (%)	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) Κατ' αναλογία	**(**Αυτόματα υπολογιζόμενο**)**
Κύκλος Εργασιών κατ' αναλογία	**(**Αυτόματα υπολογιζόμενο**)**

Σύνολο Ισολογισμού κατ' αναλογία	**(**Αυτόματα υπολογιζόμενο**)**

4.4	**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**	
Δικαιούχοι		
Επιχείρηση		
Ίδιότητα		
Ονοματεπώνυμο		
ΑΦΜ		
Τ.Ι.Ν		

4.5	**ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ** **Πίνακας Συνδεδεμένης επιχείρησης (καθώς και των συνδεδεμένων αυτής) με την αιτούσα επιχείρηση σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.**	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ Η' ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ		
Α.Φ.Μ		
TAX IDENTIFICATION NUMBERS (Τ.Ι.Ν.)		
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας		
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)		
Κύκλος Εργασιών		
Σύνολο Ισολογισμού		
Είστε συνδεδεμένη με άλλη επιχείρηση μέσω διατήρησης μιας εκ των ακόλουθων σχέσεων	➢ μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης ➢ μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης ➢ μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας ➢ μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της	

	επιχείρησης
Τεκμηρίωση	

4.6	**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**
Δικαιούχοι	
Επιχείρηση	
Ονοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
Τ.Ι.Ν	

4.7	**ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ**
Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων της αιτούσας επιχείρησης που επιφέρει αλλαγή μεγέθους	**ΝΑΙ*/ΟΧΙ**

*Αν ΝΑΙ θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση ΜΜΕ και για τις δύο χρήσεις

4.8	**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ** **Περίοδος αναφοράς :**	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΣΕ ΕΜΕ)**	**ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**	**ΣΥΝΟΛΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**
Στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης				
Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων				
Άθροισμα στοιχείων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων				
ΣΥΝΟΛΟ				

5	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ & ΜΗ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

5.1	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός Υπ. Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου λήψης έννομου δικαιώματος	
Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	
Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	

5.2	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν υποβάλει Αίτηση και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης ή Ένταξης. (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)
Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός Υπ. Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου λήψης έννομου δικαιώματος	
Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	
Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	

5.3	ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ της Ενιαίας Επιχείρησης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)

Επιχείρηση	
Όνομα Προγράμματος	
Φορέας Χορήγησης Ενίσχυσης	
Αριθμός Πρωτοκόλλου	
Ημερομηνία Έγκρισης	
Ποσό Έγκρισης	
Ποσό Πληρωμής	
Ημερομηνία Πληρωμής	
Τρέχουσα Φάση Εξέλιξης	
Τεκμηρίωση	

6 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

6.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ

Δικαιούχος	
Όνομα	
Επώνυμο	
ΑΦΜ	
ΤΙΝ	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

6.2	ΤΟΠΟΣ/ΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
Επιλέγεται ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης με βάση τα στοιχεία που έχουν δηλωθεί στην καρτέλα «Εγκαταστάσεις»	

6.3	ΚΑΔ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
Επιλέγονται οι ΚΑΔ επένδυσης ανά εγκατάσταση με βάση τα στοιχεία που έχουν δηλωθεί στην καρτέλα «ΚΑΔ Εγκατάστασης»	
ΚΑΔ Επένδυσης	
ΦΠΑ μη ανακτήσιμος που δε δύναται να συμψηφιστεί	

6.4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικειμένου	*(Τεκμηρίωση)*
Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύντομη περιγραφή	*(Τεκμηρίωση)*
Μεθοδολογία υλοποίησης έργου	*(Τεκμηρίωση)*
Αναμενόμενα αποτελέσματα	*(Τεκμηρίωση)*
Στόχοι της επένδυσης	*(Τεκμηρίωση)*
Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης	*(Τεκμηρίωση)*
Κρισιμότητα επένδυσης	*(Τεκμηρίωση)*
Προστιθέμενη αξία επένδυσης	*(Τεκμηρίωση)*
Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	*(Τεκμηρίωση)*
Αναμενόμενα οφέλη απο την επένδυση	*(Τεκμηρίωση)*
Τεκμηρίωση του χαρακτηρισμού Startup ή Spin-off	*(Τεκμηρίωση)*
Λοιπά Ειδικά Ερωτήματα	*(Τεκμηρίωση)*

6.5	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ
Δικαιούχοι	
Τόπος Υλοποίησης	*(Επιλογή από λίστα)*

Κανονισμός / Άρθρο	*ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 2831/2023 De minimis*
Κατηγορία Δαπάνης	*(Επιλογή από λίστα)*
Υποκατηγορία Δαπάνης	*(Επιλογή από λίστα)*
Ανάλυση επιλέξιμης υποκατηγορίας	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
Είδος Δαπάνης	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
ΚΑΔ Επένδυσης	*(Επιλογή από λίστα)*
Τίτλος Δαπάνης	
Περιγραφή Δαπάνης	
Προσφορά - Τεκμηρίωση	
Μονάδα Μέτρησης Ποσότητας	*(Επιλογή από λίστα)*
Ποσότητα	
Τιμή Μονάδας	
Συνολικό Ποσό χωρίς ΦΠΑ	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
ΦΠΑ	
Συνολικό Ποσό με ΦΠΑ	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
Επιλέξιμη δαπάνη	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
Επιχορηγούμενη (Αιτούμενη) Δαπάνη	
Μη επιχορηγούμενη δαπάνη	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
% Ένταση Ενίσχυσης	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
Δημόσια Δαπάνη	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*
Ιδιωτική Συμμετοχή	*(Συμπληρώνεται αυτόματα)*

6.6	**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ**			
Κατηγορία Δαπάνης	**Συνολικός Επιλέξιμος Π/Υ (€)**	**Επιχορηγούμενος Π/Υ (€)**	**Μη Επιχορηγούμενος Π/Υ (€)**	**Δημόσια Δαπάνη**
Σύνολα				

Εμφανίζονται οι επιλέξιμες από την πρόσκληση κατηγορίες / υποκατηγορίες δαπανών και τα αντίστοιχα ποσά με βάση τις καταχωρήσεις στην καρτέλα «ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ»

6.7	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ		**Ποσό (€)**	**% του συνολικού Π/Υ**
Α. Ιδιωτική συμμετοχή (Α1+Α2)			
Α1. Ίδια κεφάλαια			
Α2. Δάνεια			
Β. Αιτούμενη Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη)			
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός			
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός			
Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ			

6.8	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
Δικαιούχοι	
Ποσό (€)	
Τρόπος κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής	*(Επιλογή από λίστα)*
Τεκμηρίωση	

6.9	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΔΕΙΕΣ Ή ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	
Υπάρχουν για την υλοποίηση της πράξης όλες οι απαιτούμενες άδειες;		ΝΑΙ/ ΟΧΙ
Απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;		ΝΑΙ/ ΟΧΙ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Η ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ (Η ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ / ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ)		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΈΚΔΟΣΗΣ		
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ		
ΈΚΔΟΥΣΑ ΑΡΧΗ		
ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ		

Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, να αναγράψουν στις παρατηρήσεις το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση.

6.10	**ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ / ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ**
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πράξης σε μήνες	24 μήνες

7 ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ - ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

7.1	**ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ**
Υπολογίζεται αυτόματα η βαθμολογία ανά βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης με βάση τις καταχωρήσεις του δικαιούχου και τα στοιχεία που ελήφθησαν διαλειτουργικά καθώς και η συνολική βαθμολογία της αίτησης χρηματοδότησης.	

7.2	**Βαθμολογούμενα Κριτήρια Δικαιούχου**			
Κριτήριο	**Συντελεστής**	**Πλήρης Κάλυψη Κριτηρίου**	**Βαθμολογία Κριτηρίου**	**Τελική Βαθμολογία**

Η βαθμολογία υπολογίζεται από τις συμπληρώσεις του δικαιούχου στα επεξεργάσιμα πεδία (αυτοαξιολόγηση), τις καταχωρήσεις του δικαιούχου στην αίτηση χρηματοδότησης καθώς και από τα οικονομικά στοιχεία του δικαιούχου που ελήφθησαν διαλειτουργικά.

7.3	**Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις** *Θα πρέπει η απάντηση σε όλα τα πεδία να είναι «ΝΑΙ» προκειμένου να μπορεί να υποβληθεί η αίτηση χρηματοδότησης*
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ /ΟΧΙ

Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει του εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης**,** της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής .	ΝΑΙ /ΟΧΙ
Τήρηση των κατευθυντήριων αρχών που προβλέπονται από του κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ /ΟΧΙ
Τήρηση των προβλεπόμενων μέτρων σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή.	
Στο επενδυτικό σχέδιο έχουν ληφθεί υπόψη τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση, μέτρα για την τήρηση των προβλεπόμενων στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027	ΝΑΙ /ΟΧΙ

Προϋπόθεση για τη συνέχιση της διαδικασίας είναι η πλήρωση όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων. **ΑΝ ΟΧΙ ΔΕΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ**

7.4	**ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**	
Κανονισμός (ΕΕ) De minimis - Οριζόντιες Ερωτήσεις		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	**ΑΠΑΝΤΗΣΗ**	**ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ**
Δραστηριοποιείστε σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ Ενίσχυσης (Πρωτογενείς τομείς Γεωργίας και Αλιείας – Υδατοκαλλιέργειας) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση;	ΝΑΙ/ ΟΧΙ	
Εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού;	ΝΑΙ/ ΟΧΙ	

7.5	ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

- Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την Διαχειριστική Αρχή / τον ΕΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχω δηλώσει στο Έντυπο Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.
- Είναι σε γνώση μου το γεγονός ότι η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α΄75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και ότι θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά καθώς και ότι η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.
- Αποδέχομαι ότι φέρω την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής μου αίτησης χρηματοδότησης. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής.
- Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχω στην ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού μου χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχομαι ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής μου πράξης. Γνωρίζω ότι η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» και τον ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 και ότι διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Ταμείων της Ένωσης.
- Είναι σε γνώση μου ότι τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης μου και ότι έχω την αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, συναινώ στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής μου και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής μου (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας αυτής καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.
- Είναι σε γνώση μου ότι τα πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία:i) υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης, ii) διαμορφώνουν τον Π/Υ της αίτησης, iii) διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων, iv) οδηγούν σε μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής.
- Είναι σε γνώση μου ότι σε οποιοδήποτε στάδιο της ως άνω περιγραφόμενης διαδικασίας, δύναται να γίνουν διασταυρώσεις με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές Βάσεις Δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ), ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των στοιχείων, στα υποβληθέντα στην αίτηση ή/και προσκομισθέντα μετά από αναζήτηση δικαιολογητικά και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του

ενωσιακού και εθνικού προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία που ελήφθησαν/θα ληφθούν από εθνικές βάσεις δεδομένων και θα χρησιμοποιηθούν είτε αυτούσια είτε για υπολογισμούς, κατισχύουν των αναγραφόμενων στα δικαιολογητικά ή των δηλωθέντων στην αίτηση και είναι αυτά που θα χρησιμοποιηθούν/υιοθετηθούν τόσο για την κρίση της\ αίτησης χρηματοδότησης ως επιλέξιμης ή μη, δηλαδή για την διαπίστωση περί συνδρομής ή μη όρου/προϋπόθεσης συμμετοχής, καθώς και για τον υπολογισμό της βαθμολογίας του κάθε κριτηρίου.

- Είναι σε γνώση μου πως η βαθμολόγηση της αίτησης θα διενεργηθεί βάσει των στοιχείων που δηλώθηκαν από στην ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης ή/και ληφθέντων από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ – ΕΡΓΑΝΗ κ.α.) στο ΟΠΣΚΕ για τα οποία αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη τόσο της καταχώρησης στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Ως εκ τούτου το όποιο δυσμενές αποτέλεσμα εξαιτίας λανθασμένων ή/και εκ παραδρομής καταχωρήσεων από μέρους της επιχείρησης βαρύνει αποκλειστικά την ίδια και δεν θα γίνει αποδεκτή ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης που θα υποβληθεί για εκ παραδρομής καταχωρήσεις (οπουδήποτε, ΟΠΣΚΕ / Εθνικές Βάσεις Δεδομένων) οι οποίες οδήγησαν στον υπολογισμό της τελικής βαθμολογίας.
- Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.

Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους	ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

7.6	**ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ**
Τύπος Δικαιολογητικού	(Επιλογή από λίστα)
Παρατηρήσεις	
Επιλογή αρχείου	+ Επιτρεπόμενα αρχεία: .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 mb και δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχεία ανά καταχώρηση.

7.7	**Δείκτες Εκροών**
Συμπληρώνονται οι τιμές των δεικτών με βάση τις σχετικές οδηγίες της πρόσκλησης και του helptext του ΟΠΣΚΕ	

7.8	**Δείκτες Αποτελέσματος**
Συμπληρώνονται οι τιμές των δεικτών με βάση τις σχετικές οδηγίες της πρόσκλησης και του helptext του ΟΠΣΚΕ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

- **Όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων** : .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 MB με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, ΓΕΜΗ κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία.
- **Όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατατίθενται στην ελληνική γλώσσα**. Για ξενόγλωσσα έγγραφα, θα πρέπει να προσκομιστούν τα πρωτότυπα καθώς και επίσημη μετάφρασή τους είτε από την αρμόδια κατά νόμο αρχή του Υπουργείου Εξωτερικών ή την Πρεσβεία ή το Προξενείο της ξένης χώρας στην Ελλάδα ή από δικηγόρο.
- Σημειώνεται ότι στα αντίγραφα / δικαιολογητικά που θα υποβληθούν θα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης – σφραγίδα Περιφερειακής Ενότητας, πρωτοδικείου, ηλεκτρονική σήμανση από ΓΕΜΗ κ.λπ.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να παράσχει επαρκή τεκμηρίωση στις φόρμες καταχώρησης των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου σχετικά με τη συμβολή τους στο επενδυτικό σχέδιο και τη συνάφεια τους με την/τις προτεραιότητα /ες της ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Κρήτης όπως αυτές δηλώθηκαν στην αίτηση χρηματοδότησης.

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ **Κατηγορία 1η :** **Δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη** **(υπό σύσταση επιχειρήσεις)**
1.	**02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας** Σχέδιο καταστατικού επιχείρησης υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. **Σε περίπτωση Spin off επιχείρησης** θα προσκομίζεται επιπλέον το σχέδιο σύμβασης τεχνοβλαστού και η απόφαση έγκρισης ίδρυσης τεχνοβλαστού του αρμόδιου οργάνου.
2.	**02.05. Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης** Υπεύθυνη Δήλωση με γνήσιο υπογραφής **ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr** από κάθε εταίρο / μέτοχο / μέλος της υπό σύσταση επιχείρησης για τον ορισμό του εκπροσώπου/μέλους του υπό σύσταση φορέα αναφορικά με την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης και των απαιτούμενων στοιχείων / δικαιολογητικών στο ΟΠΣΚΕ. Στην περίπτωση συμμετοχής νομικού προσώπου ως εταίρου / μετόχου, η Υπεύθυνη Δήλωση υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού. *Θα πρέπει να υποβληθεί μία Υπεύθυνη Δήλωση από κάθε μέλος /εταίρο του υπό σύσταση Φορέα προς τον ΕΦΕΠΑΕ όπου θα ορίζει το μέλος του φορέα – υπογράφοντα την πρόταση και τα λοιπά δικαιολογητικά (**Υποδείγματα Δ1 ή/και Δ2 του Παραρτήματος VIII** κατά περίπτωση).*
3.	**09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση** **Υπεύθυνη δήλωση** του Ν. 1599/86 από τον ορισθέντα εκπρόσωπο της υπό σύσταση επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr σύμφωνα με το **Υπόδειγμα Γ.1** στο Παράρτημα VIII.
4.	**09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση** **Δήλωση** υπογεγραμμένη από τον ορισθέντα εκπρόσωπο της υπό σύσταση επιχείρησης που αφορά στην πλήρωση της ιδιότητας ΜΜΕ σύμφωνα με το **ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ** (**Υπόδειγμα Α**) στο Παράρτημα VIII με τα στοιχεία της χρήσης **2025**. Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση (2024), υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει τον χαρακτηρισμό του μεγέθους, θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση μεγέθους για δύο χρήσεις 2025 & 2024 ή όσες απαιτείται προκειμένου να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα για μέγεθος της επιχείρησης.
5.	**09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης** **Υπεύθυνη Δήλωση** Ν. 1599/86 από τον ορισμένο εκπρόσωπο της υπό σύσταση επιχείρησης στην οποία θα δηλώνονται οι επιχορηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το **υπόδειγμα Β** στο Παράρτημα VIII.
6.	**01.03 Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες:**

	Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος V, θα υποβάλλονται κατ' αναλογία τα εξής: 1. Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ, εφόσον υπάρχει σχετική υποχρέωση), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. 2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, νομίμως δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ, σχετικά **με την ισχύουσα εταιρική / μετοχική** σύνθεση σύμφωνα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να προκύπτει με ασφάλεια το ποσοστό συμμετοχής του κάθε εταίρου / μετόχου στην επιχείρηση. (βλ. δικαιολογητικό α/α 1 της Κατηγορίας 2). 3. Βεβαίωση τρέχουσας εικόνας της επιχείρησης από την ΑΑΔΕ (Οντότητας/ Επιχείρησης ή Ατομικής Επιχείρησης, ανάλογα την περίπτωση) που να περιλαμβάνει τους ΚΑΔ και τις εγκαταστάσεις της επιχείρησης. 4. Οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης για τις χρήσεις 2024 και 2025 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα: • Ισχύοντα, υποβεβλημένα έντυπα Ε3, Ν (με αριθμό Δήλωσης), • **Για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων** : Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης – πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει)) νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νόμιμου εκπροσώπου **και** του λογιστή της επιχείρησης. • **Για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων :** Υποδείγματα Β5, Β6 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων, Υπόδειγμα Β.6: αποτελέσματα χρήσης πολύ μικρών οντοτήτων) νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νόμιμου εκπροσώπου **και** του λογιστή της επιχείρησης. Το δικαιολογητικό υποβάλλεται μόνο για επιχειρήσεις με υποχρέωση σύνταξης του Υποδείγματος **όπου προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία**. Σε περίπτωση που κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ τα οικονομικά στοιχεία για τη χρήση 2025 υποβάλλονται **προσωρινές οικονομικές καταστάσεις με ψηφιακή υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης** στις οποίες θα πρέπει να αποτυπώνεται ο κύκλος εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού της επιχείρησης για την χρήση του 2025 **συνοδευόμενες** από Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης ότι τα σχετικά στοιχεία είναι αυτά που θα υποβληθούν στην ΑΑΔΕ. 5. Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2024, 2025 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα : - Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης αποδοχών & συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους, στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε.

	- Μόνο στην περίπτωση που από τις ως άνω καταστάσεις προκύπτουν περισσότεροι από 50 εργαζόμενοι κατ' έτος (αθροιστικά για την δικαιούχο και τις τυχόν συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) να υποβληθούν επιπλέον Υποβεβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). *Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των χρήσεων 2024 & 2025 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει τον χαρακτηρισμό του μεγέθους (βλ. Παράρτημα V «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ»), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά και για τη χρήση 2023 ή για όσες χρήσεις απαιτούνται.* *Τα δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.* Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.
7.	**<u>06.05 Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας</u>** Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022)): **Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας** του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XI «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας».
8.	**<u>01.04. Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου</u>** **Στοιχεία για την τεκμηρίωση δυνατότητας κάλυψης Διαθέσιμων Κεφαλαίων** Για την απόδειξη των διαθέσιμων κεφαλαίων (τυπική προϋπόθεση συμμετοχής) απαιτείται η υποβολή των παρακάτω, ανάλογα με την περίπτωση κάλυψης που συμπληρώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης. *Επισημαίνεται ότι δύναται να γίνει συνδυασμός των κάτωθι περιπτώσεων με την προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών.* **<u>Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ</u>** **<u>Εισφορές Εταίρων / Μετόχων – Υπόλοιπα Τραπεζικών Λογαριασμών</u>** Η παρούσα περίπτωση αφορά την απόδειξη της κάλυψης των διαθεσίμων κεφαλαίων μέσω εισφορών των εταίρων / μετόχων (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) της υπό σύσταση επιχείρησης. Τραπεζικές βεβαιώσεις των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων της υπό σύσταση επιχείρησης στις οποίες αναφέρονται:

	Α. τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης **και** **Β.** τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω. Η τεκμηρίωση της ίδιας συμμετοχής μπορεί να γίνει και με αντίστοιχες βεβαιώσεις τραπεζικών λογαριασμών από τράπεζες του εξωτερικού, αρκεί να πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στην χώρα εγκατάστασής του. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση βεβαιώσεων σε ξένο νόμισμα, η μετατροπή αυτών θα πραγματοποιείται με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία (βάσει της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) που ίσχυε κατά την ημερομηνία έκδοσης της εκάστοτε προσκομισθείσας βεβαίωσης. Εξαιρούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Ρωσικών και Λευκορωσικών συμφερόντων κατά το πνεύμα των ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) αριθ. 833/2014 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 31ης Ιουλίου 2014 & αριθ. 765/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18ης Μαΐου 2006, καθώς και μεταγενέστερων περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων κυρώσεις κατά ατόμων, οικονομικές κυρώσεις και διπλωματικά μέτρα για λόγους που σχετίζονται με την Ουκρανία (Πηγή: Επίσημος Ιστότοπος του Συμβουλίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, https://www.consilium.europa.eu/el/policies), που έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των σχετικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από το σύστημα διατραπεζικών συναλλαγών SWIFT. **Β. ΔΑΝΕΙΟ** Πρόθεση ή προέγκριση από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ για την υπό σύσταση επιχείρηση. Στο σχετικό έγγραφο που θα υποβληθεί θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι και πληροφορίες της δανειοδότησης, όπως: • Προσωρινή επωνυμία της υπό σύσταση επιχείρησης και οι μέτοχοι/ εταίροι αυτής, • Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης, • Αναφορά στη χορήγηση του στο πλαίσιο της δράσης, • Το ύψος του εγκεκριμένου δανείου, • Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του, • Το επιτόκιο, • Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για τη χορήγησή του. Ειδικότερα στην περίπτωση έγκρισης **δεν** θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. Επίσης στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών (των εταίρων / μετόχων της υπό σύσταση επιχείρησης) και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια (βάσει βεβαιώσεων για υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών), προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης/εξασφάλισης (ο

	υπολογισμός γίνεται βάσει του ποσού που γίνεται αποδεκτό σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Α. Ίδια Κεφάλαια της Επιχείρησης, του παρόντος). Επισημαίνεται ότι υποβαλλόμενο δικαιολογητικό θα πρέπει να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης **και να αφορά αποκλειστικά την υπό σύσταση επιχείρηση και όχι εταίρο/μέτοχο αυτής.** *Ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης τη Σύμβαση δανείου από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.*
9.	**01.08. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα** Έκθεση τεκμηρίωσης σύμφωνα με το πρότυπο του Παραρτήματος XIII πλήρως συμπληρωμένη. Υποβάλλεται πλήρως συμπληρωμένη σε μη επεξεργάσιμη μορφή (αρχείο pdf). *Η ορθή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής έκθεσης τεκμηρίωσης είναι απαιτούμενο έντυπο τόσο για την αξιολόγηση των τυπικών προϋποθέσεων της πρόσκλησης της δράσης όσο και για τη βαθμολόγηση του επενδυτικού σχεδίου.*
10.	**03.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Επαγγελματικής Εμπειρίας** Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της επαγγελματικής εμπειρίας των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης και της συνάφειας αυτής με την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης: • Ένσημα ή βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφεται η ειδικότητα και η διάρκεια ασφάλισης, • Συμβάσεις έργου ή εξαρτημένης εργασίας, • Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, να υποβληθούν προσωποποιημένη πληροφόρηση από το gsis.gr (Στοιχεία Μητρώου Επιχείρησης με εμφανείς τις δραστηριότητες της επιχείρησης) και τα αντίστοιχα έντυπα Ε3 (*στα Ε3 θα πρέπει να εμφανίζεται η κύρια δραστηριότητα ή / και η δραστηριότητα με τα μεγαλύτερα έσοδα η οποία θα λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση της συνάφειας με την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης*). Επιπλέον μπορεί να προσκομισθεί οποιοδήποτε άλλο στοιχείο τεκμηριώνει την δηλωθείσα επαγγελματική εμπειρία (όπως βεβαιώσεις των τυχόν εργοδοτών για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης **με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr).**
11.	**03.05. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Σπουδών** Αποδεικτικό μεταδευτεροβάθμιου / τριτοβάθμιου τίτλου σπουδών σχετικού με τον τομέα δραστηριότητας της επένδυσης των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης: • Για τους απόφοιτους μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (π.χ. Ι.Ε.Κ.) Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Επιπέδου Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης και βεβαίωση του Ο.Ε.Ε.Κ. ή Ε.Ο.Π.Π.ΕΠ από την οποία να προκύπτει ότι κατέστησαν διπλωματούχοι ή ότι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε φορά νομοθεσίας.

	• Για τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης Πτυχίο σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ) ή ισότιμης προς αυτή, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, αντίστοιχο αποδεικτικό τίτλου σπουδών είτε ενός από τα μέλη του Δ.Σ είτε του εταίρου/μετόχου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής. Στην περίπτωση που πρόκειται για μέλος ΔΣ να υποβληθεί και η σχετική Απόφαση ορισμού του ΔΣ.
12.	**<u>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας</u>** Κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο και βρίσκεται στη διάθεση της επιχείρησης ή εταίρου/μετόχου αυτής προς νόμιμη εκμετάλλευση, εφόσον υφίσταται και έχει δηλωθεί στην αίτηση χρηματοδότησης. Στην περίπτωση που η ευρεσιτεχνία/πατέντα ανήκει σε τρίτο (π.χ. πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα κ.λπ.), προσκομίζονται συμβάσεις παραχώρησης άδειας χρήσης/εκμετάλλευσης, από τις οποίες προκύπτει το δικαίωμα νόμιμης αξιοποίησής της από την επιχείρηση ή εταίρο/μέτοχο αυτής για τους σκοπούς του επιχειρηματικού σχεδίου. Οι ανωτέρω συμβάσεις θα πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. *<u>Απαιτούμενο δικαιολογητικό για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου Γ.2</u>*
13.	**<u>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας</u>** Δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του βαθμού πρωτοτυπίας (Κριτήριο Γ.1): **<u>Απαραίτητο</u>**: Συμπλήρωση του σχετικού πεδίου της έκθεσης τεκμηρίωσης του Παραρτήματος XIII Συμπληρωματικά (ενδεικτικά): - Μελέτη διεθνούς ανταγωνισμού (State of the Art Analysis). - Γνωμοδότηση ερευνητικού φορέα ή πανεπιστημίου. - Αντίγραφα των βεβαιώσεων διάκρισης ή ανακοινώσεις απονομής βραβείων, - Δημοσιεύσεις ή επιστημονικές εργασίες που αποδεικνύουν τη μοναδικότητα της λύσης. - Πιστοποίηση καινοτομίας από αναγνωρισμένο φορέα. - Αποδεικτικά διάκρισης προϊόντος/ υπηρεσίας σε διαγωνισμούς καινοτομίας με : i) Αναφορά του διοργανωτή (π.χ. Εθνικός φορέας, πανεπιστήμιο, διεθνής οργανισμός), ii) Αποδείξεις συμμετοχής (βεβαίωση, email αποδοχής, λίστα συμμετεχόντων), iii) Τεκμηρίωση της παρουσίας (π.χ. poster, pitch deck, παρουσίαση σε επιτροπή), iv) Αναφορά αποτελέσματος ή αξιολόγησης από την επιτροπή. - Αναφορές κλαδικών μελετών. - Επιστολές ενδιαφέροντος (Letters of Intent) από δυνητικούς πελάτες (αφορά νέο προϊόν / υπηρεσία για αγορά στόχο). - Μετρήσιμες βελτιώσεις / δοκιμές απόδοσης / πιλοτικές εφαρμογές / τεχνικές μελέτες σύγκρισης (σημαντική βελτίωση / νέα χαρακτηριστικά).

	- Περιγραφή διαφοροποιήσεων / συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών / νέα πρόσθετη λειτουργία χωρίς ουσιαστική τεχνολογική διαφοροποίηση (μικρή βελτίωση χαρακτηριστικών). Επισημαίνεται ότι τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά από μόνα τους δεν αποτελούν στοιχεία βαθμολόγησης καθώς θα πρέπει να τεκμηριώνεται συνδυαστικά και επαρκώς η βαθμολογούμενη περίπτωση του κριτηρίου Γ.1 στην οποία εμπίπτει το επενδυτικό σχέδιο.
14.	**<u>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας</u>** Δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του επιπέδου ωριμότητας προϊόντος / υπηρεσίας (Κριτήριο Γ.3): **<u>Απαραίτητο</u>**: Συμπλήρωση του σχετικού πεδίου της έκθεσης τεκμηρίωσης του Παραρτήματος XIII **<u>Ενδεικτικά αποδεικτικά επιπέδου ωριμότητας</u>** Προϊόν / υπηρεσία έτοιμο για παραγωγή / παροχή : - Πρωτότυπο (prototype) πλήρως λειτουργικό (φωτογραφίες, ιστότοποι δημοσίευσης κ.λπ.). - Πιλοτική εγκατάσταση ή πιλοτική εφαρμογή σε πραγματικό πελάτη (φωτογραφίες, ιστότοποι δημοσίευσης κ.λπ.). - Βεβαιώσεις δοκιμαστικής λειτουργίας. - Τεχνικός φάκελος προϊόντος. - Εγχειρίδια χρήσης. - Πιστοποιήσεις (CE, ISO, κ.λπ.) όπου απαιτούνται. - Άδειες λειτουργίας ή εγκρίσεις από αρμόδιες αρχές. - Στιγμιότυπα οθόνης (screenshots) και πρόσβαση σε λειτουργική πλατφόρμα (για λογισμικό). - Αναφορές αποτελεσμάτων πιλοτικών δοκιμών. Ώριμος σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας : - Αναλυτική τεχνική μελέτη. - CAD σχέδια, μηχανολογικά σχέδια ή αρχιτεκτονική λογισμικού. - Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών. - Έρευνα αγοράς που τεκμηριώνει το προϊόν/υπηρεσία. - Αναφορές R&D. - Συνεργασίες με ερευνητικά ιδρύματα ή πανεπιστήμια. - Παραδοτέα ερευνητικών έργων. - Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. - Proof of Concept (PoC). Βασικός θεωρητικός σχεδιασμός : - Θεωρητική περιγραφή της καινοτομίας. - Επιστημονική τεκμηρίωση. - Μελέτη σκοπιμότητας. - Αρχική ανάλυση αγοράς. - Αρχικές προδιαγραφές προϊόντος.

	- Σκαριφήματα ή αρχικά διαγράμματα λειτουργίας. - Δημοσιεύσεις Επιπλέον για την τεκμηρίωση του κριτηρίου : - Απόφαση επιχορήγησης και ολοκλήρωσης ερευνητικού σχεδίου από Εθνικό / Ευρωπαϊκό / Διεθνές Ερευνητικό Πρόγραμμα συνοδευόμενη από συνοπτική έκθεση του έργου και του σχετικού προϊόντος / υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι η επιχείρηση ή ο εταίρος / μέτοχος αυτής πέραν της συμμετοχής του στο έργο θα πρέπει να αποδεικνύει με σχετικές βεβαιώσεις ότι έχει στη διάθεση του τα πνευματικά δικαιώματα (εφόσον υπάρχουν) προς εκμετάλλευση, σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι δεν υπάρχουν πνευματικά δικαιώματα ή λοιπές απαιτήσεις από τους υπόλοιπους συμμετέχοντες φορείς. - Βεβαίωση τίτλου διδακτορικού εταίρου / μετόχου της επιχείρησης σχετική με το προϊόν / υπηρεσία. Δύνανται να γίνουν αποδεκτά και επιπλέον δικαιολογητικά τεκμηρίωσης τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα ανωτέρω εφόσον τεκμηριώνεται επαρκώς το επίπεδο ωριμότητας **του καινοτόμου προϊόντος / υπηρεσίας.**
15.	**<u>01.15. Λοιπά Δικαιολογητικά</u>** Λοιπά τεκμήρια κατά την κρίση του Δικαιούχου ότι θα βοηθήσουν την αξιολόγηση της πρότασης όπως π.χ. αναλυτικό business plan με πληροφορίες που δεν δύνανται να περιληφθούν στις φόρμες του ΟΠΣΚΕ (διαγράμματα, πίνακες κ.λπ.) οι οποίες τεκμηριώνουν βαθμολογία των κριτηρίων αξιολόγησης της πρόσκλησης της δράσης καθώς και ενδεικτικά : - Υπογεγραμμένες συμβάσεις με υπεργολάβους για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών, - Συμφωνητικά με πελάτες (π.χ. παραγγελίες, προπωλήσεις, συμφωνίες προμήθειας), - Έγγραφα που δηλώνουν πρόθεση συνεργασίας με εμπορικούς ή τεχνολογικούς εταίρους, - Μνημόνια με πιθανούς πελάτες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, clusters, ή άλλες επιχειρήσεις, - Τεκμηριωμένες επιστολές πρόθεσης συνεργασίας ή ενδιαφέροντος για μελλοντικές συμφωνίες, - Επιστολές ή email από επενδυτικούς οργανισμούς (VCs, angel investors, private equity, κ.λπ.) που να δηλώνουν το ενδιαφέρον τους για χρηματοδότηση. - Υπογεγραμμένα συμφωνητικά ή MOU (Memorandum of Understanding) που να δηλώνουν την πρόθεση συνεργασίας ή επένδυσης. - Έρευνες αγοράς. - Επίσημες δημοσιεύσεις σχετικά με το προϊόν/υπηρεσία και την αγορά.

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ **Κατηγορία 2η :** **Ενίσχυση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κρήτη** **(υφιστάμενες επιχειρήσεις)**
1.	**02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας** Επισημαίνεται ότι στη συγκεκριμένη κατηγορία δικαιολογητικού (02.02.) πλέον των Δικαιολογητικών Νόμιμης Υπόστασης – Νόμιμης Λειτουργίας υποβάλλονται και τα δικαιολογητικά Νόμιμης Εκπροσώπησης. **Επιχειρήσεις με νομική μορφή Α.Ε. / Μ.Α.Ε.** 1. Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία, 2. Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία, 3. Πρακτικό της πιο πρόσφατης Γενικής Συνέλευσης, από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων για τη μεταβολή, με υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου. **Επιχειρήσεις με την νομική μορφή Ε.Π.Ε./Μ.Ε.Π.Ε./Ο.Ε./Ε.Ε./Ι.Κ.Ε./Μ.Ι.Κ.Ε.:** 1. Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία, 2. Πιστοποιητικό εκπροσώπησης σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό. **Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει:** 1. Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και πιστοποιητικό μέλους σε ισχύ κατά το έτος υποβολής. 2. Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει). 3. Ορισμός Διοικούσας Επιτροπής ή Διαχειριστή. 4. Αντίγραφο Μητρώου Μελών με υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου. 5. Πρακτικό νόμιμης εκπροσώπησης της διοικούσας επιτροπής. 6. Βεβαίωση σύνθεσης οργάνου διοίκησης από το Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. **Για όλες τις λοιπές νομικές μορφές που είναι επιλέξιμες στη δράση και δεν προβλέπονται ανωτέρω :** 1. Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης, εταιρικής σύνθεσης, διοίκησης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

	2. Πιστοποιητικό εγγραφής στο αρμόδιο μητρώο (όπου υφίσταται σχετικό μητρώο με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους). **<u>Σε περίπτωση Spin off επιχείρησης</u>** θα προσκομίζεται επιπλέον το σχέδιο σύμβασης τεχνοβλαστού και η απόφαση έγκρισης ίδρυσης τεχνοβλαστού του αρμόδιου οργάνου. Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω αντίγραφα που θα υποβληθούν **θα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης** – σφραγίδα νομαρχίας, πρωτοδικείου ή ηλεκτρονική σήμανση από ΓΕΜΗ ή αρμόδιου φορέα.
2.	**<u>02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ</u>** **Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ** <u>έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την οριστική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης</u> στη δράση (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις – οντότητες που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ).
3.	**<u>08.04. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας</u>** Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, <u>έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την οριστική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.</u>
4.	**Τεκμηρίωση οικονομικών στοιχείων του φορέα της επένδυσης** **<u>07.01. Οικονομικά Στοιχεία</u>** Οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης για τις **χρήσεις 2024 και 2025** και συγκεκριμένα : • Ισχύοντα, υποβεβλημένα έντυπα Ε3, Ν (με αριθμό Δήλωσης), • **Για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων :** Υποδείγματα Β5,Β6 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων, Υπόδειγμα Β.6: αποτελέσματα χρήσης πολύ μικρών οντοτήτων) <u>νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νόμιμου εκπροσώπου **και** του λογιστή της επιχείρησης</u>. Το δικαιολογητικό υποβάλλεται μόνο για επιχειρήσεις με υποχρέωση σύνταξης του Υποδείγματος **όπου προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.** • **Για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων:** Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης – πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει)) <u>νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νόμιμου εκπροσώπου **και** του λογιστή της επιχείρησης</u>. Σε περίπτωση που κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ τα οικονομικά στοιχεία για τη χρήση 2025 υποβάλλονται **προσωρινές οικονομικές καταστάσεις με ψηφιακή υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης** στις οποίες θα πρέπει να αποτυπώνεται ο κύκλος εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού της επιχείρησης για την χρήση του 2025 **συνοδευόμενες** από Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης ότι τα σχετικά στοιχεία είναι αυτά που θα υποβληθούν στην ΑΑΔΕ. Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των χρήσεων 2024 & 2025 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) επέρχεται αλλαγή της ιδιότητας ΜΜΕ της αιτούσας επιχείρησης (βλ. Παράρτημα V

	«Ορισμός ΜΜΕ»), επισυνάπτονται το ως άνω δικαιολογητικά και για τη χρήση 2023 (εφόσον υπήρχε) ή για όσες χρήσεις απαιτείται.
5.	**<u>01.01. Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ</u>** Κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης σε ισχύ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, κατά το στάδιο της υποβολής απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβεβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)). Για τις επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης, θα πρέπει να υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση αδειοδοτικού εγγράφου ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα. **<u>Επισημαίνεται ότι</u>** αρκεί η υποβολή ενός αδειοδοτικού εγγράφου για τουλάχιστον έναν από τους ΚΑΔ που διαθέτει η επιχείρηση, εφόσον υπάρχει σχετική απαίτηση. Σε περίπτωση που επιχείρηση διαθέτει ΚΑΔ για τους οποίους απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης και ΚΑΔ για τους οποίους δεν απαιτείται, θα πρέπει να υποβάλλει υποχρεωτικά τουλάχιστον ένα αδειοδοτικό έγγραφο για κάποιον από τους ΚΑΔ που απαιτείται αδειοδοτικό έγγραφο.
6.	**Στοιχεία απασχόλησης προσωπικού** **<u>01.12. Τεκμηρίωση του Αριθμού των ΕΜΕ</u>** Υποβάλλονται για τις χρήσεις **2024 και 2025 :** - Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων **μαζί με** συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους σφραγισμένη και υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή/και τον λογιστή της επιχείρησης στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. Μόνο στην περίπτωση που από τις ως άνω καταστάσεις προκύπτουν περισσότεροι από 50 εργαζόμενοι κατ' έτος να υποβληθούν επιπλέον Υποβεβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των χρήσεων 2024 & 2025 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) επέρχεται αλλαγή της ιδιότητας ΜΜΕ της αιτούσας επιχείρησης (βλ. Παράρτημα V «Ορισμός ΜΜΕ»), επισυνάπτονται το ως άνω δικαιολογητικά και για τη χρήση 2023 (εφόσον υπήρχε) ή για όσες χρήσεις απαιτείται.

	Ο έλεγχος του αριθμού των ΕΜΕ για σκοπούς πληρότητας της αίτησης, πλήρωσης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής θα πραγματοποιηθεί και βάσει των δηλωθέντων στοιχείων που τηρούνται για την επιχείρηση στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ και θα αναζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ) και του ΕΦΚΑ- ΝΑΤ.
7.	**02.06. Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων** Εκτύπωση της **βεβαίωσης υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων** του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), για όσες επιχειρήσεις υπάρχει σχετική απαίτηση, από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων. *Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν είναι υπόχρεος εγγραφής, θα το δηλώνει αναλόγως στην υπεύθυνη δήλωση **(Υπόδειγμα Γ.2)** που προβλέπεται στο σχετικό σημείο παρέχοντας και τη σχετική τεκμηρίωση.*
8.	**09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση** **Υπεύθυνη δήλωση** του Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr σύμφωνα με το **Υπόδειγμα Γ.2** στο Παράρτημα VIII. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την σχετική ιδιότητα.
9.	**09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση** **Δήλωση** από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης που αφορά στην πλήρωση της ιδιότητας ΜΜΕ σύμφωνα με το **ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ** (**Υπόδειγμα Α**) στο Παράρτημα VIII με τα στοιχεία της χρήσης **2025**. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα. Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση (2024), υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει τον χαρακτηρισμό του μεγέθους, θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση μεγέθους για δύο χρήσεις 2025 & 2024 ή όσες απαιτείται προκειμένου να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα για μέγεθος της επιχείρησης.
10.	**09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης** **Υπεύθυνη Δήλωση** Ν. 1599/86 από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας στην οποία θα δηλώνονται οι επιχορηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το **υπόδειγμα Β** στο Παράρτημα VIII. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.
11.	**01.03 Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες:** Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος V, θα υποβάλλονται κατ' αναλογία τα εξής: 1. Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ, εφόσον υπάρχει σχετική υποχρέωση), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης.

	2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, νομίμως δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ, σχετικά **με την ισχύουσα εταιρική / μετοχική** σύνθεση σύμφωνα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να προκύπτει με ασφάλεια το ποσοστό συμμετοχής του κάθε εταίρου / μετόχου στην επιχείρηση. (βλ. δικαιολογητικό α/α 1 της Κατηγορίας 2). 3. Βεβαίωση τρέχουσας εικόνας της επιχείρησης από την ΑΑΔΕ (Οντότητας/ Επιχείρησης ή Ατομικής Επιχείρησης, ανάλογα την περίπτωση) που να περιλαμβάνει τους ΚΑΔ και τις εγκαταστάσεις της επιχείρησης. 4. Οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης για τις χρήσεις 2024 και 2025 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα: • Ισχύοντα, υποβεβλημένα έντυπα Ε3, Ν (με αριθμό Δήλωσης), • **Για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων** : Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης – πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει)) νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου **και** του λογιστή της επιχείρησης. • **Για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων :** Υποδείγματα Β5, Β6 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων, Υπόδειγμα Β.6: αποτελέσματα χρήσης πολύ μικρών οντοτήτων) νομίμως δημοσιευμένα ή με υπογραφή και σφραγίδα του νομίμου εκπροσώπου **και** του λογιστή της επιχείρησης. Το δικαιολογητικό υποβάλλεται μόνο για επιχειρήσεις με υποχρέωση σύνταξης του Υποδείγματος **όπου προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία**. Σε περίπτωση που κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ τα οικονομικά στοιχεία για τη χρήση 2025 υποβάλλονται **προσωρινές οικονομικές καταστάσεις με ψηφιακή υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης** στις οποίες θα πρέπει να αποτυπώνεται ο κύκλος εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού της επιχείρησης για την χρήση του 2025 **συνοδευόμενες** από Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης ότι τα σχετικά στοιχεία είναι αυτά που θα υποβληθούν στην ΑΑΔΕ. 5. Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2024, 2025 (όπου υφίστανται) και συγκεκριμένα : - Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης αποδοχών & συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους, στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. - Μόνο στην περίπτωση που από τις ως άνω καταστάσεις προκύπτουν περισσότεροι από 50 εργαζόμενοι κατ' έτος (αθροιστικά για την δικαιούχο και τις τυχόν συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) να υποβληθούν επιπλέον Υποβεβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη

	ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). *Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των χρήσεων 2024 & 2025 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει τον χαρακτηρισμό του μεγέθους (βλ. Παράρτημα V «ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ»), επισυνάπτονται τα ως άνω δικαιολογητικά και για τη χρήση 2023 ή για όσες χρήσεις απαιτούνται.* *Τα δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.* Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας που ισχύουν στην αντίστοιχη χώρα.
12.	**<u>06.05 Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας</u>** Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022)): **Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας** του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XI «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας».
13.	**<u>01.04. Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου</u>** **Στοιχεία για την τεκμηρίωση δυνατότητας κάλυψης Διαθέσιμων Κεφαλαίων** Για την απόδειξη των διαθέσιμων κεφαλαίων (τυπική προϋπόθεση συμμετοχής) απαιτείται η υποβολή των παρακάτω, ανάλογα με την περίπτωση κάλυψης που συμπληρώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης. *Επισημαίνεται ότι δύναται να γίνει συνδυασμός των κάτωθι περιπτώσεων με την προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών.* **<u>Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ</u>** **<u>1. Υπόλοιπα Τραπεζικών Λογαριασμών Επιχείρησης</u>** Τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των εταιρικών/επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών, στον οποίο είναι δικαιούχος η αιτούσα επιχείρηση,: **Α.** την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης **και** **Β.** τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω. **<u>2. Εισφορές Εταίρων / Μετόχων – Υπόλοιπα Τραπεζικών Λογαριασμών</u>**

	Η παρούσα περίπτωση αφορά την απόδειξη της κάλυψης των διαθεσίμων κεφαλαίων μέσω νέων εισφορών που προτίθενται να κάνουν οι εταίροι / μέτοχοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) του δικαιούχου. Τραπεζικές βεβαιώσεις των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων της επιχείρησης στις οποίες αναφέρονται: **Α.** τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης **και** **Β.** τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των εταίρων/μετόχων του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω. Η τεκμηρίωση της ίδιας συμμετοχής μπορεί να γίνει και με αντίστοιχες βεβαιώσεις τραπεζικών λογαριασμών από τράπεζες του εξωτερικού, αρκεί να πρόκειται για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο λειτουργεί νόμιμα στην χώρα εγκατάστασής του. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση βεβαιώσεων σε ξένο νόμισμα, η μετατροπή αυτών θα πραγματοποιείται με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία (βάσει της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) που ίσχυε κατά την ημερομηνία έκδοσης της εκάστοτε προσκομισθείσας βεβαίωσης. Εξαιρούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Ρωσικών και Λευκορωσικών συμφερόντων κατά το πνεύμα των ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) αριθ. 833/2014 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 31ης Ιουλίου 2014 & αριθ. 765/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18ης Μαΐου 2006, καθώς και μεταγενέστερων περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων κυρώσεις κατά ατόμων, οικονομικές κυρώσεις και διπλωματικά μέτρα για λόγους που σχετίζονται με την Ουκρανία (Πηγή: Επίσημος Ιστότοπος του Συμβουλίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, https://www.consilium.europa.eu/el/policies), που έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των σχετικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από το σύστημα διατραπεζικών συναλλαγών SWIFT. **Β. ΔΑΝΕΙΟ** Πρόθεση, προέγκριση ή έγκριση ή σύμβαση δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, μέλος του συστήματος ΔΙΑΣ. Στο σχετικό έγγραφο που θα υποβληθεί θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι της δανειοδότησης, όπως: • Επωνυμία και ΑΦΜ της δικαιούχου επιχείρησης, • Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης, • Αναφορά στη χορήγηση του στο πλαίσιο της δράσης, • Το ύψος του εγκεκριμένου δανείου, • Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του, • Το επιτόκιο, • Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για τη χορήγησή του. Ειδικότερα στην περίπτωση έγκρισης **δεν** θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. Επίσης στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις

	του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών (της επιχείρησης ή των εταίρων/μετόχων αυτής) και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια (βάσει βεβαιώσεων για υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών της επιχείρησης ή/και εταίρων/μετόχων αυτής), προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης/εξασφάλισης. Επισημαίνεται ότι υποβαλλόμενο δικαιολογητικό θα πρέπει να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης **και να αφορά αποκλειστικά το δικαιούχο και όχι εταίρο/μέτοχο αυτού.** Ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης τη Σύμβαση δανείου από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.
14.	**01.08. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα** Έκθεση τεκμηρίωσης σύμφωνα με το πρότυπο του Παραρτήματος XIII πλήρως συμπληρωμένη. Υποβάλλεται πλήρως συμπληρωμένη σε μη επεξεργάσιμη μορφή (αρχείο pdf). *Η ορθή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής έκθεσης τεκμηρίωσης είναι απαιτούμενο έντυπο τόσο για την αξιολόγηση των τυπικών προϋποθέσεων της πρόσκλησης της δράσης όσο και για τη βαθμολόγηση του επενδυτικού σχεδίου.*
15.	**03.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Επαγγελματικής Εμπειρίας** Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της επαγγελματικής εμπειρίας των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης και της συνάφειας αυτής με την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης: • Ένσημα ή βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα στην οποία να αναγράφεται η ειδικότητα και η διάρκεια ασφάλισης, • Συμβάσεις έργου ή εξαρτημένης εργασίας, • Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, να υποβληθούν προσωποποιημένη πληροφόρηση από το gsis.gr (Στοιχεία Μητρώου Επιχείρησης με εμφανείς τις δραστηριότητες της επιχείρησης) και τα αντίστοιχα έντυπα Ε3 (*στα Ε3 θα πρέπει να εμφανίζεται η κύρια δραστηριότητα ή / και η δραστηριότητα με τα μεγαλύτερα έσοδα η οποία θα λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση της συνάφειας με την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης*). Επιπλέον μπορεί να προσκομισθεί οποιοδήποτε άλλο στοιχείο τεκμηριώνει την δηλωθείσα επαγγελματική εμπειρία (όπως βεβαιώσεις των τυχόν εργοδοτών για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης **με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr).**
16.	**03.05. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Σπουδών** Αποδεικτικό μεταδευτεροβάθμιου / τριτοβάθμιου τίτλου σπουδών σχετικού με τον τομέα δραστηριότητας της επένδυσης των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης:

	• Για τους απόφοιτους μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (π.χ. Ι.Ε.Κ.) Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Επιπέδου Μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης και βεβαίωση του Ο.Ε.Ε.Κ. ή Ε.Ο.Π.Π.ΕΠ από την οποία να προκύπτει ότι κατέστησαν διπλωματούχοι ή ότι άλλο απαιτείται βάσει της ισχύουσας κάθε φορά νομοθεσίας. • Για τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης Πτυχίο σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ) ή ισότιμης προς αυτή, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) Σε περίπτωση συμμετοχής νομικών προσώπων στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης, αντίστοιχο αποδεικτικό τίτλου σπουδών είτε ενός από τα μέλη του Δ.Σ είτε του εταίρου/μετόχου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής. Στην περίπτωση που πρόκειται για μέλος ΔΣ να υποβληθεί και η σχετική Απόφαση ορισμού του ΔΣ.
17.	**<u>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας</u>** Κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο και βρίσκεται στη διάθεση της επιχείρησης ή εταίρου/μετόχου αυτής προς νόμιμη εκμετάλλευση, εφόσον υφίσταται και έχει δηλωθεί στην αίτηση χρηματοδότησης. Στην περίπτωση που η ευρεσιτεχνία/πατέντα ανήκει σε τρίτο (π.χ. πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα κ.λπ.), προσκομίζονται συμβάσεις παραχώρησης άδειας χρήσης/εκμετάλλευσης, από τις οποίες προκύπτει το δικαίωμα νόμιμης αξιοποίησής της από την επιχείρηση ή εταίρο/μέτοχο αυτής για τους σκοπούς του επιχειρηματικού σχεδίου. Οι ανωτέρω συμβάσεις θα πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. *<u>Απαιτούμενο δικαιολογητικό για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου Γ.2</u>*
18.	**<u>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας</u>** Δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του βαθμού πρωτοτυπίας (Κριτήριο Γ.1): **<u>Απαραίτητο</u>**: Συμπλήρωση του σχετικού πεδίου της έκθεσης τεκμηρίωσης του Παραρτήματος XIII Συμπληρωματικά (ενδεικτικά): - Μελέτη διεθνούς ανταγωνισμού (State of the Art Analysis). - Γνωμοδότηση ερευνητικού φορέα ή πανεπιστημίου. - Αντίγραφα των βεβαιώσεων διάκρισης ή ανακοινώσεις απονομής βραβείων, - Δημοσιεύσεις ή επιστημονικές εργασίες που αποδεικνύουν τη μοναδικότητα της λύσης. - Πιστοποίηση καινοτομίας από αναγνωρισμένο φορέα. - Αποδεικτικά διάκρισης προϊόντος/ υπηρεσίας σε διαγωνισμούς καινοτομίας με : i) Αναφορά του διοργανωτή (π.χ. Εθνικός φορέας, πανεπιστήμιο, διεθνής οργανισμός), ii) Αποδείξεις συμμετοχής (βεβαίωση, email αποδοχής, λίστα συμμετεχόντων), iii) Τεκμηρίωση της παρουσίας (π.χ. poster, pitch deck, παρουσίαση σε επιτροπή), iv) Αναφορά αποτελέσματος ή αξιολόγησης από την επιτροπή. - Αναφορές κλαδικών μελετών. - Επιστολές ενδιαφέροντος (Letters of Intent) από δυνητικούς πελάτες (αφορά νέο προϊόν / υπηρεσία για αγορά στόχο).

	- Μετρήσιμες βελτιώσεις / δοκιμές απόδοσης / πιλοτικές εφαρμογές / τεχνικές μελέτες σύγκρισης (σημαντική βελτίωση / νέα χαρακτηριστικά). - Περιγραφή διαφοροποιήσεων / συγκριτικός πίνακας χαρακτηριστικών / νέα πρόσθετη λειτουργία χωρίς ουσιαστική τεχνολογική διαφοροποίηση (μικρή βελτίωση χαρακτηριστικών). Επισημαίνεται ότι τα συμπληρωματικά δικαιολογητικά από μόνα τους δεν αποτελούν στοιχεία βαθμολόγησης καθώς θα πρέπει να τεκμηριώνεται συνδυαστικά και επαρκώς η βαθμολογούμενη περίπτωση του κριτηρίου Γ.1 στην οποία εμπίπτει το επενδυτικό σχέδιο.
19.	**<u>03.02 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας</u>** Δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του επιπέδου ωριμότητας προϊόντος / υπηρεσίας (Κριτήριο Γ.3): **<u>Απαραίτητο</u>**: Συμπλήρωση του σχετικού πεδίου της έκθεσης τεκμηρίωσης του Παραρτήματος XIII **<u>Ενδεικτικά αποδεικτικά επιπέδου ωριμότητας</u>** Προϊόν / υπηρεσία έτοιμο για παραγωγή / παροχή : - Πρωτότυπο (prototype) πλήρως λειτουργικό (φωτογραφίες, ιστότοποι δημοσίευσης κ.λπ.). - Πιλοτική εγκατάσταση ή πιλοτική εφαρμογή σε πραγματικό πελάτη (φωτογραφίες, ιστότοποι δημοσίευσης κ.λπ.). - Βεβαιώσεις δοκιμαστικής λειτουργίας. - Τεχνικός φάκελος προϊόντος. - Εγχειρίδια χρήσης. - Πιστοποιήσεις (CE, ISO, κ.λπ.) όπου απαιτούνται. - Άδειες λειτουργίας ή εγκρίσεις από αρμόδιες αρχές. - Στιγμιότυπα οθόνης (screenshots) και πρόσβαση σε λειτουργική πλατφόρμα (για λογισμικό). - Αναφορές αποτελεσμάτων πιλοτικών δοκιμών. Ώριμος σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας : - Αναλυτική τεχνική μελέτη. - CAD σχέδια, μηχανολογικά σχέδια ή αρχιτεκτονική λογισμικού. - Αποτελέσματα εργαστηριακών δοκιμών. - Έρευνα αγοράς που τεκμηριώνει το προϊόν/υπηρεσία. - Αναφορές R&D. - Συνεργασίες με ερευνητικά ιδρύματα ή πανεπιστήμια. - Παραδοτέα ερευνητικών έργων. - Αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. - Proof of Concept (PoC). Βασικός θεωρητικός σχεδιασμός : - Θεωρητική περιγραφή της καινοτομίας. - Επιστημονική τεκμηρίωση. - Μελέτη σκοπιμότητας.

	- Αρχική ανάλυση αγοράς. - Αρχικές προδιαγραφές προϊόντος. - Σκαριφήματα ή αρχικά διαγράμματα λειτουργίας. - Δημοσιεύσεις. Επιπλέον για την τεκμηρίωση του κριτηρίου : - Απόφαση επιχορήγησης και ολοκλήρωσης ερευνητικού σχεδίου από Εθνικό / Ευρωπαϊκό / Διεθνές Ερευνητικό Πρόγραμμα συνοδευόμενη από συνοπτική έκθεση του έργου και του σχετικού προϊόντος / υπηρεσίας. Σημειώνεται ότι η επιχείρηση ή ο εταίρος / μέτοχος αυτής πέραν της συμμετοχής του στο έργο θα πρέπει να αποδεικνύει με σχετικές βεβαιώσεις ότι έχει στη διάθεση του τα πνευματικά δικαιώματα (εφόσον υπάρχουν) προς εκμετάλλευση, σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι δεν υπάρχουν πνευματικά δικαιώματα ή λοιπές απαιτήσεις από τους υπόλοιπους συμμετέχοντες φορείς. - Βεβαίωση τίτλου διδακτορικού εταίρου / μετόχου της επιχείρησης σχετική με το προϊόν / υπηρεσία. Δύνανται να γίνουν αποδεκτά και επιπλέον δικαιολογητικά τεκμηρίωσης τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα ανωτέρω εφόσον τεκμηριώνεται επαρκώς το επίπεδο ωριμότητας **του καινοτόμου προϊόντος / υπηρεσίας.**
20.	**<u>01.15. Λοιπά Δικαιολογητικά</u>** Λοιπά τεκμήρια κατά την κρίση του Δικαιούχου ότι θα βοηθήσουν την αξιολόγηση της πρότασης όπως π.χ. αναλυτικό business plan με πληροφορίες που δεν δύνανται να περιληφθούν στις φόρμες του ΟΠΣΚΕ (διαγράμματα, πίνακες κ.λπ.) οι οποίες τεκμηριώνουν βαθμολογία των κριτηρίων αξιολόγησης της πρόσκλησης της δράσης καθώς και ενδεικτικά : - Υπογεγραμμένες συμβάσεις με υπεργολάβους για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών, - Συμφωνητικά με πελάτες (π.χ. παραγγελίες, προπωλήσεις, συμφωνίες προμήθειας), - Έγγραφα που δηλώνουν πρόθεση συνεργασίας με εμπορικούς ή τεχνολογικούς εταίρους, - Μνημόνια με πιθανούς πελάτες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, clusters, ή άλλες επιχειρήσεις, - Τεκμηριωμένες επιστολές πρόθεσης συνεργασίας ή ενδιαφέροντος για μελλοντικές συμφωνίες, - Επιστολές ή email από επενδυτικούς οργανισμούς (VCs, angel investors, private equity, κ.λπ.) που να δηλώνουν το ενδιαφέρον τους για χρηματοδότηση. - Υπογεγραμμένα συμφωνητικά ή MOU (Memorandum of Understanding) που να δηλώνουν την πρόθεση συνεργασίας ή επένδυσης. - Έρευνες αγοράς. - Επίσημες δημοσιεύσεις σχετικά με το προϊόν/υπηρεσία και την αγορά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι επιλέξιμες στο πλαίσιο της Δράσης δραστηριότητες.

Σημειώνεται ότι :

- Σε περίπτωση διψήφιων ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες τριψήφιων, τετραψήφιων, πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση τριψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες τετραψήφιων, πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση πενταψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ.
- Σε περίπτωση εξαψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι κατηγορίες οκταψήφιων ΚΑΔ.

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑ-ΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗ-ΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
10					Βιομηχανία τροφίμων
11					Ποτοποιία
13					Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών
14					Κατασκευή ειδών ένδυσης
15					Βιομηχανία δέρματος και σχετικών προϊόντων από άλλα υλικά
16					Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
17					Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων
18					Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
19					Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου
20					Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων
21					Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων
22					Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
23					Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων
24					Παραγωγή βασικών μετάλλων
25					Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού
26					Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων
27					Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
28					Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.
29					Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
30					Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών

31					Κατασκευή επίπλων
32					Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες
33					Επισκευή, συντήρηση και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού
35					Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, αερίου, ατμού και κλιματισμού
36					Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού
37[2]					Επεξεργασία λυμάτων
38[2]					Συλλογή, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων
39[2]					Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
41					Κατασκευή κτιρίων για κατοικίες και μη
42					Έργα πολιτικού μηχανικού
43					Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες
49					Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών
50					Πλωτές μεταφορές
51					Αεροπορικές μεταφορές
52					Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
58					Εκδοτικές δραστηριότητες
59					Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
61					Τηλεπικοινωνίες
62					Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
63					Υπολογιστική υποδομή, επεξεργασία δεδομένων, φιλοξενία και άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας
71					Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72					Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη
74.1					Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου
86					Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
87					Δραστηριότητες βοήθειας κατ’ οίκον
88					Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος
90					Δραστηριότητες καλλιτεχνικής δημιουργίας και τεχνών του θεάματος
91					Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες
95.1					Επισκευή και συντήρηση ηλεκτρονικών υπολογιστών και εξοπλισμού επικοινωνίας

[2] Σύμφωνα με την παρ. 1 σημεία στ. και ζ του άρθρου 7 του Καν. (ΕΕ) 2021/1058, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επένδυση να μην αφορά σε αύξηση δυναμικότητας: i. σε χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων ii. εγκαταστάσεων για την επεξεργασία υπολειμματικών αποβλήτων, υπό τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στα αντίστοιχα εδάφια του ίδιου άρθρου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ

Β. ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ				
Α. Ομάδα Κριτηρίων (40%)				
Α/Α	**ΚΡΙΤΗΡΙΟ**	**ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ**	**ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ**	**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**
Α1	**Περιγραφή Επενδυτικού Σχεδίου**	Αξιολογείται η αρτιότητα, η πληρότητα και η σαφήνεια της περιγραφής του επενδυτικού σχεδίου. Ειδικότερα η παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να περιλαμβάνει: • Δραστηριότητα της επιχείρησης - νομική μορφή • Σκοπός του Επενδυτικού Σχεδίου – Παραγόμενα προϊόντα / υπηρεσίες, • Αναλυτική περιγραφή, μεθοδολογία υλοποίησης και στόχευση του επενδυτικού σχεδίου • Προϋπολογισμός, επιλεξιμότητα & εύλογο των δαπανών, κατηγορίες και τεκμηρίωση δαπανών Ε/Σ και ρεαλιστικότητά τους σε σχέση με τις ανάγκες και τους στόχους του. • Χρονοδιάγραμμα επενδυτικού σχεδίου	35 %	Στο κριτήριο αυτό χρησιμοποιείται ελεύθερα εύρος τιμών στην κλίμακα 10 έως 100 και στα προκαθορισμένα όρια ανά περίπτωση. **Πολύ Καλή : 80 έως 100 βαθμοί** **Καλή : 50 έως 70 βαθμοί** **Μέτρια :10 έως 40 βαθμοί**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Α.2.	**Βιωσιμότητα του επενδυτικού σχεδίου**	Εξετάζονται οι δαπάνες που προβλέπονται στο επενδυτικό σχέδιο καθώς και οι ρεαλιστικές προβλέψεις των οικονομικών της επιχείρησης (έσοδα- έξοδα) για πέντε έτη από την ολοκλήρωσή του επενδυτικού σχεδίου.	30%	**Πλήρης τεκμηρίωση : 100 βαθμοί** **Μέτρια τεκμηρίωση : 50 βαθμοί** **Ανεπαρκής τεκμηρίωση : 0 βαθμοί**
Α3	**Αποτελέσματα και επιπτώσεις του επενδυτικού σχεδίου**	Αξιολογούνται τα αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις του επενδυτικού σχεδίου. Συγκεκριμένα αξιολογούνται : i. η δυνατότητα κάλυψης κενού αγοράς, ii. το μέγεθος του τμήματος αγοράς, iii. οι ενέργειες προώθησης, iv. η προοπτική επεκτασιμότητας του συμπεριλαμβανομένης της εξωστρέφειας, v. η διαφοροποίηση έναντι του ανταγωνισμού.	35%	Στο κριτήριο αυτό χρησιμοποιείται ελεύθερα εύρος τιμών στην κλίμακα 10 έως 100 και στα προκαθορισμένα όρια ανά περίπτωση. **Πολύ Καλή : 80 έως 100 βαθμοί** **Καλή : 50 έως 70 βαθμοί** **Μέτρια : 10 έως 40 βαθμοί**
Β. Ομάδα Κριτηρίων (20%)				
Β1	**Επαγγελματική Εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης**	Αξιολογείται η επαγγελματική εμπειρία των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης. Οι τιμές που αναγράφονται στη στήλη «Βαθμός» αφορούν στη βαθμολογία του εταίρου. Η βαθμολογία της αίτησης θα προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο	60%	Επαγγελματική Εμπειρία σχετική με την δραστηριότητα της επένδυσης ≥ 10 ΕΤΩΝ: **100 βαθμοί** Επαγγελματική Εμπειρία σχετική με την δραστηριότητα της επένδυσης <10 και ≥5 ΕΤΩΝ: **80 βαθμοί**

		όρο της βαθμολογίας των εταίρων, υπολογιζόμενο ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό σχήμα. Εάν θα υπάρξουν λιγότεροι από τρεις (3) ο σταθμισμένος μέσος όρος εξάγεται από τους δηλωθέντες. Στην περίπτωση που στους μετόχους συμπεριλαμβάνεται νομικό πρόσωπο, αξιολογείται η εμπειρία αυτού.		Επαγγελματική Εμπειρία σχετική με την δραστηριότητα της επένδυσης <5 και >=1 ΕΤΩΝ : **70 βαθμοί** Γενική Επαγγελματική Εμπειρία ≥ 10 ΕΤΩΝ : **60 βαθμοί** Γενική Επαγγελματική Εμπειρία<10 και ≥5 ΕΤΩΝ : **50 βαθμοί** Γενική Επαγγελματική Εμπειρία <5 και >=1 ΕΤΩΝ : **40 βαθμοί** Δεν διαθέτει καθόλου εμπειρία ή η εμπειρία του είναι μικρότερη του ενός έτους : **0 βαθμοί**
Β2	**Σπουδές σχετικές με την δραστηριότητα της επένδυσης**	Αξιολογείται η συνάφεια των σπουδών των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης με την δραστηριότητα της επένδυσης. Οι τιμές που αναγράφονται στη στήλη «Βαθμός» αφορούν στη βαθμολογία του εταίρου. Η βαθμολογία της αίτησης θα προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο όρο της βαθμολογίας των εταίρων, υπολογιζόμενο ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό σχήμα. Εάν θα υπάρξουν λιγότεροι από τρεις (3) ο σταθμισμένος μέσος όρος εξάγεται από τους δηλωθέντες. Στην περίπτωση που στους μετόχους συμπεριλαμβάνεται νομικό πρόσωπο, αξιολογείται η συνάφεια των σπουδών στον τομέα δραστηριότητας της επένδυσης είτε ενός από τα μέλη του Δ.Σ είτε του εταίρου/μετόχου με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής.	40%	Ύπαρξη μεταδευτεροβάθμιου/τριτοβάθμιου τίτλου σπουδών ΝΑΙ : **100 βαθμοί** ΟΧΙ : **0 βαθμοί**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γ. Ομάδα Κριτηρίων (40%) (Σε περίπτωση που η ομάδα Γ λάβει βαθμολογία «μηδέν» (0) η αίτηση χρηματοδότησης απορρίπτεται)				
Γ1	**Βαθμός πρωτοτυπίας**	Εξετάζεται και αξιολογείται ο βαθμός πρωτοτυπίας του επιχειρηματικού σχεδίου ως προς το παραγόμενο προϊόν / υπηρεσία σε σχέση με τη διεθνή αγορά καθώς και την αγορά στόχο (ως προς τη δεύτερη βαθμολογούμενη περίπτωση).	40%	Πλήρως νέο προϊόν / υπηρεσία διεθνώς : **100 βαθμοί** Νέο προϊόν / υπηρεσία για την αγορά στόχο : **80 βαθμοί** Σημαντική βελτίωση / νέα χαρακτηριστικά υφιστάμενου προϊόντος/ υπηρεσίας : **60 βαθμοί** Μικρή βελτίωση χαρακτηριστικών υφιστάμενου προϊόντος / υπηρεσίας διεθνώς: **30 βαθμοί** Υφιστάμενο προϊόν/υπηρεσία χωρίς τεκμηριωμένη διαφοροποίηση ή Δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο βαθμός πρωτοτυπίας : **0 βαθμοί**
Γ2	**Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας / πατέντας που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο**	Στο κριτήριο αξιολογείται η τυχόν ύπαρξη κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας/πατέντας που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο.	30%	Στην περίπτωση που κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης η επιχείρηση ή εταίρος/μέτοχος αυτής έχει στη διάθεση του και προς εκμετάλλευση νόμιμα κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο τότε τίθεται ο μέγιστος βαθμός **: 100 βαθμοί** Στην αντίθετη περίπτωση τίθεται ο ελάχιστος βαθμός **: 0 βαθμοί**.
Γ3	**Επίπεδο ωριμότητας προϊόντος / υπηρεσίας**	Στο κριτήριο αξιολογείται το επίπεδο ωριμότητας του καινοτόμου προϊόντος / υπηρεσίας από τον βασικό θεωρητικό σχεδιασμό έως και την	30%	Προϊόν / υπηρεσία έτοιμο για παραγωγή / παροχή: **100 βαθμοί** Ώριμος σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας : **70 βαθμοί**

		ετοιμότητα παραγωγής ή παροχής σε σχέση με τις ενέργειες του φορέα της επένδυσης.		Βασικός θεωρητικός σχεδιασμός προϊόντος ή υπηρεσίας (θεωρητικό επίπεδο): **30** βαθμοί
				Καμία δραστηριότητα R&D / χωρίς επαρκή τεκμηρίωση : **0** βαθμοί

Βαθμολογία κριτηρίων σε κλίμακα 100 βαθμών

Αφού αποδοθούν τιμές στα κριτήρια σύμφωνα με τους παραπάνω πίνακες, η βαθμολόγηση των κριτηρίων διαμορφώνεται ως εξής:

- Βαθμολογία κριτηρίων Ομάδας Α = [(Α.1*35%)+(Α.2*30%)+(Α.3*35%)]
- Βαθμολογία κριτηρίων Ομάδας Β = [(Β.1*60%) + (Β.2*40%)]
- Βαθμολογία κριτηρίων Ομάδας Γ = [(Γ.1*40%)+(Γ.2*30%)+(Γ.3*30%)]

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Α*40% + ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Β*20% + ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Γ*40%

Επισημαίνεται ότι:
Σε περίπτωση που η ομάδα κριτηρίων Γ συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία μηδέν (0) τότε η αίτηση χρηματοδότησης **απορρίπτεται**.

Ως ελάχιστη αποδεκτή συνολική βαθμολογία για την έγκριση ενός επενδυτικού σχεδίου ορίζεται ο βαθμός 30.

Η μέγιστη βαθμολογία κάθε κριτηρίου είναι 100 βαθμοί.
Η μέγιστη βαθμολογία που δύναται να λάβει κάθε ομάδα κριτηρίων, μέσω του αθροίσματος των κριτηρίων αυτού, είναι 100 βαθμοί.
Η μέγιστη συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, με βάση τους συντελεστές βαρύτητας των ομάδων κριτηρίων, είναι 100 βαθμοί.

Σημειώνεται ότι στο αποτέλεσμα όλων των μαθηματικών πράξεων που εκτελούνται από το ΟΠΣΚΕ προκειμένου να υπολογιστεί η βαθμολογία του κάθε επί μέρους κριτηρίου, αλλά και η συνολική βαθμολογία, πραγματοποιείται αποκοπή στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυτοαπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών

1. **«Ανεξάρτητη επιχείρηση»** είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. **«Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις»** είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ· ·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.

3. **«Συνδεδεμένες επιχειρήσεις»** είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·
δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατάντη της σχετικής αγοράς.

4.Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5.Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολουμένων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας,

μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5
Ο αριθμός απασχολουμένων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολουμένων περιλαμβάνονται:

1) οι μισθωτοί,
2) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
3) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
4) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολουμένων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6
Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολουμένων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολουμένων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν.

Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Για την επαλήθευση/πιστοποίηση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα παραδοτέα, τα οποία υποβάλλονται με την αίτηση επαλήθευσης/πιστοποίησης:

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Α/Α	Κωδ. ΟΠΣΚΕ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	**09.05.**	Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, στην οποία θα αναφέρεται ότι όλα τα υποβληθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά που συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων και δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο εθνικό ή ενωσιακό πρόγραμμα.	✓	✓
2	**07.03.**	Βεβαίωση Τρέχουσας Εικόνας Οντότητας/Επιχείρησης μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE στην οποία θα εμφανίζονται τα τρέχοντα στοιχεία της επιχείρησης και των τυχόν εγκαταστάσεων που διατηρεί (πρόσφατη εκτύπωση).	✓	✓
3	**01.08.**	Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού. Σε περίπτωση τροποποίησης καταστατικού θα πρέπει να προσκομίζεται το ισχύον καταστατικό από το οποίο να προκύπτει η μετοχική σύνθεση και η νόμιμη εκπροσώπηση.	✓	✓
4	**02.04.**	(Για τις Ανώνυμες Επιχειρήσεις) Αντίγραφο από το βιβλίο μετόχων ή το τελευταίο πρακτικό Γ.Σ. με υπογραφή και σφραγίδα από νόμιμο εκπρόσωπο.	✓	✓
5	**02.05.**	(Για τις Ανώνυμες Επιχειρήσεις) Πιστοποιητικό ισχύουσας Νόμιμης Εκπροσώπησης από ΓΕΜΗ.	✓	✓
6	**01.08.**	Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.	✓	✓
7	**05.01.**	Παραδοτέα τεκμηρίωσης τήρησης των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021 και ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027. (π.χ. φωτογραφικό υλικό ανάρτησης αφίσας, printscreen από την ιστοσελίδα με σύντομη περιγραφή πράξης-χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση κ.α.).	✓	✓
8	**01.01**	Αδειοδοτικό έγγραφο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης,		✓

		υποβάλλεται, κατ' ελάχιστον, η υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης αυτού		
9	**04.13.**	Αντίγραφο της σχετικής εγγραφής στα βιβλία της επιχείρησης για την καταχώρηση λήψης ενδιάμεσης δόσης επιχορήγησης (δεν υποβάλλεται κατά την πρώτη ενδιάμεση)	✓	✓
10	**01.08.**	Υλικό τεκμηρίωσης ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.		✓
12	**01.08.**	**<u>Επισημαίνεται ότι :</u>** Ο φορέας της επένδυσης εγγράφεται, με αναλυτική περιγραφή του ενισχυόμενου έργου, στο μητρώο επιχειρήσεων του Παρατηρητηρίου Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας Περιφέρειας Κρήτης – ΙΒΟ (https://ibo.crete.gov.gr/). Σχετική βεβαίωση εγγραφής στο ΙΒΟ, αποτελεί δικαιολογητικό του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης.	✓	✓

Β. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων				
Α/Α	**Κωδ. ΟΠΣΚΕ**	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**	**ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**
1	**12.01.**	Παραστατικά τιμολόγησης και διακίνησης ή στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα προμηθευόμενα ήδη/υπηρεσίες. (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice). Σε περίπτωση που τα προμηθευόμενα ήδη/ υπηρεσίες δεν περιγράφονται θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή**.**	✓	✓
2	**04.19**	Παραστατικά διακίνησης: CMR, Packing List, Bill of Landing και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κλπ,) του εξοπλισμού/ μηχανημάτων, σε περίπτωση προμήθειάς του από το εξωτερικό, δελτία διακίνησης αγαθών, φορτωτικές, διασαφήσεις.	✓	✓
3	**04.19**	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.	✓	✓
4	**04.15**	Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας με αναφορά στο serial number των μηχανημάτων και του εξοπλισμού. Στην βεβαίωση θα πρέπει να γίνεται αναλυτική αναφορά στον εξοπλισμό και να αναγράφονται τα serial number, όπου αυτά υφίστανται και δεν αναγράφονται στα παραστατικά τιμολόγησης. Επίσης θα πρέπει να φέρει σφραγίδα και υπογραφή του προμηθευτή.	✓	✓

5	**04.02**	Αντίγραφο πιστοποιητικού CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή δήλωση συμμόρφωσης για τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό (όπου απαιτείται).	✓	✓
6	**04.16.**	Σε περίπτωση δαπάνης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού: - Αντίγραφο της σύμβασης Leasing με πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη του Leasing, - Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού, με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων, καθώς και οι καταβληθείσες από τον φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες (δεν γίνεται δεκτή σύμβαση με ημερομηνία προγενέστερη της έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών).	✓	✓
7	**02.03.**	Για δαπάνες εξοπλισμού που δεν δύναται η απόσπαση τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης να γίνει χωρίς αυτός να χάσει μέρος ή το σύνολο της αξίας του (δηλαδή που θεωρούνται κτιριακές, π.χ. προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Υποβάλλεται σχετικό δικαιολογητικό (Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο. Σε περίπτωση μη ιδιόκτητου χώρου τότε πρέπει να υποβληθεί συμφωνητικό μίσθωσης ή σύσταση επικαρπίας ή παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης Τα συμβόλαια μίσθωσης πρέπει να έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ και να έχουν γίνει αποδεκτά από τα συμβαλλόμενα μέρη) προς απόδειξη της ανωτέρω προϋπόθεσής.	✓	✓
8	**04.02.**	Φωτογραφίες	✓	✓
9	**04.02.**	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓

03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο				
Α/Α	**Κωδ. ΟΠΣΚΕ**	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**	**ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**
1	**12.01.**	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice) και, εφόσον	✓	✓

		απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης (και στις περιπτώσεις αυτεπιστασίας), και λοιπά σχετικά παραστατικά. Στα παραστατικά θα πρέπει να περιγράφεται αναλυτικά η προμήθεια υλικών ή η εκτέλεση των εργασιών και τα επί μέρους κόστη. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση κόστους εργασιών του προμηθευτή.		
2	**02.03.**	Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο. Σε περίπτωση που οι κτιριακές επεμβάσεις υλοποιηθούν σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να υποβληθεί συμφωνητικό μίσθωσης ή σύσταση επικαρπίας ή παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Τα συμβόλαια μίσθωσης πρέπει να έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ και να έχουν γίνει αποδεκτά από τα συμβαλλόμενα μέρη) προς απόδειξη της ανωτέρω προϋπόθεσής.	✓	✓
3	**04.03.**	Όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις κτιριακές εργασίες του επενδυτικού σχεδίου : - Άδεια δόμησης ή έγκριση μικρής κλίμακας ή όποια άλλη μορφή έγκρισης/ενημέρωσης εκτέλεσης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση απαλλαγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπλέον τακτοποίηση/νομιμοποίηση χώρου εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση. - Σε περίπτωση που δεν απαιτούνται άδειες για τις εκτελεσμένες κτιριακές εργασίες, θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/09-12-2020/ ΦΕΚ Α245) Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθεί η σχετική αίτηση/βεβαίωση περί υποβολής αίτησης έκδοσης πολεοδομικής άδειας, όπου απαιτείται.	✓	✓
4	**04.03.**	Τα εγκεκριμένα από την Πολεοδομία σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης/δόμησης, κατόψεις, τομές, όψεις) όπου απαιτούνται. Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθούν τα σχέδια που συνοδεύουν την αίτηση έκδοσης πολεοδομικής άδειας, όπου απαιτείται.	✓	✓
5	**04.03**	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
6	**04.03.**	Τεχνική έκθεση/βεβαίωση καλής εκτέλεσης με περιγραφή των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος καταβολής, συνοδευόμενη από		✓

		αναλυτικές επιμετρήσεις και υπογεγραμμένη από αρμόδιο μηχανικό. Στην έκθεση θα πρέπει να πραγματοποιείται και αναφορά στον τρόπο διασφάλισης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία (Ν.4067/2012 ως ισχύει - άρθρα 26 και 27, σχετικές Υπουργ. Αποφάσεις και ερμηνευτικές εγκύκλιοι ΥΠΕΚΑ, κλπ.).		
7	**04.03.**	Φωτογραφίες		✓

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών				
Α/Α	**Κωδ. ΟΠΣΚΕ**	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**	**ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**
1	**12.01.**	Παραστατικά τιμολόγησης, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται οι υπηρεσίες που παρασχέθηκαν. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓
2	**04.04.**	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
3	**04.04.**	Σε περιπτώσεις λογισμικού υπό καθεστώς υπηρεσίας, εκτύπωση από το λογαριασμό του χρήστη από την οποία θα προκύπτει ο χρήστης του λογισμικού, η ημερομηνία ενεργοποίησης της υπηρεσίας και η διάρκεια παραχώρησης της άδεια χρήσης. Σε περιπτώσεις εξοπλισμού υπό καθεστώς υπηρεσίας, εκτύπωση από το διαχειριστή της υπηρεσίας από την οποία θα προκύπτει ο χρήστης και το είδος της υπηρεσίας, καθώς και η ημερομηνία ενεργοποίησης της. Για τις εν λόγω υπηρεσίες θα πρέπει να παρασχεθούν επιπλέον αναλυτικές τεκμηριωμένες εκθέσεις του δικαιούχου με εκτυπώσεις (printscreen) και άλλα αποδεικτικά τεκμηρίωσης προκειμένου να αποδεικνύεται η συνάφεια της υπηρεσίες με το αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου τόσο ως προς το φυσικό όσο και ως προς το οικονομικό αντικείμενο	✓	✓
4	**04.04.**	Αντίγραφα μελετών, ερευνών, εγχειριδίων, αποτελεσμάτων δοκιμών κλπ. ανάλογα και με τη φύση της υπηρεσίας (π.χ., μελέτες ανάπτυξης προϊόντων/υπηρεσιών κ.λπ.).	✓	✓
5	**04.04.**	Για δαπάνες πιστοποίησης/κατοχύρωσης: Αντίγραφο πιστοποιητικού από διαπιστευμένο φορέα.	✓	✓

06. Δαπάνες Λογισμικού				
Α/Α	**Κωδ. ΟΠΣΚΕ**	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**	**ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**

1	**12.01.**	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice).	✓	✓
2	**04.06.**	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
3	**04.06.**	Άδειες χρήσης λογισμικού/ εφαρμογών ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών για την άδεια χρήσης με αναφορά στη διάρκεια χρήσης του λογισμικού και τον αριθμό των χρηστών.	✓	✓
4	**04.06.**	Εκτυπώσεις (printscreen) από τη χρήση του λογισμικού.	✓	✓
5	**04.06.**	Σε περίπτωση λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, δικαιολογητικά από τα οποία τεκμηριώνεται η λήψη μέριμνας για την εξυπηρέτηση των αναγκών ατόμων με αναπηρία.	✓	✓
6	**04.06.**	Για δαπάνες εγκατάστασης/ παραμετροποίησης /εκπαίδευσης λογισμικού**:** α) Τεχνική έκθεση με αναφορά στις εργασίες εγκατάστασης, παραμετροποίησης με αναφορά στο κόστος αυτών, β) Φύλλα εκπαίδευσης ή/και σχετική βεβαίωση του προμηθευτή	✓	✓

07. Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης				
Α/Α	**Κωδ. ΟΠΣΚΕ**	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**	**ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**
1	**12.01.**	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice).	✓	✓
2	**04.07.**	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
3	**04.07.**	Φωτογραφίες - εκτυπώσεις μακετών / υποδειγμάτων (για δαπάνες ανάπτυξης προϊόντων/υπηρεσιών και σχεδιασμού, brand).	✓	✓
4	**04.07.**	Για τη δαπάνη Συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις: Αποδεικτικά συμμετοχής στην έκθεση (πχ κατάλογος εκθετών, σχετικό φωτογραφικό υλικό κλπ) ή/και βεβαίωση συμμετοχής από τον διοργανωτή της έκθεσης κλπ), τυχόν αποδεικτικά μεταφοράς (αποστολής/επιστροφής) εκθεμάτων και φωτογραφίες με την παρουσία της επιχείρησης στην έκθεση.	✓	✓
5	**04.07.**	Για δαπάνες δημοσιότητας: α) Αποδεικτικά των διαφημιστικών καταχωρήσεων κατά τη διάρκεια υλοποίησης της δαπάνης, β) Ανάλυση καμπάνιας προβολής (google ads,), από την οποία θα προκύπτει το χρονικό διάστημα και το αντικείμενο της	✓	✓

		προβολής, οι λέξεις κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και το συνολικό κόστος της κάθε διαφήμισης.		
6	**04.07.**	Για τη δαπάνη δημιουργίας νέας ιστοσελίδας : α) Βεβαίωση του κατασκευαστή της ιστοσελίδας ότι για την κατασκευή του λήφθηκε υπόψη το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.0 σε επίπεδο ΑΑ και έγινε έλεγχος τήρησης του περιεχομένου της σύμφωνα με τα εργαλεία του W3C, που θα συνοδεύονται από εκτυπώσεις (Αναφορές) με θετικά αποτελέσματα περί τήρησης προδιαγραφών ΑΜΕΑ, από τα εργαλεία ελέγχου όπως αυτά περιγράφονται από τον οργανισμό W3C (http://www.w3.org/WAI/eval/preliminary.html) τα οποία αφορούν σχετικούς ελέγχους. β) Εκτυπώσεις (printscreen) της ιστοσελίδας.	✓	✓

08. Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας				
Α/Α	**Κωδ. ΟΠΣΚΕ**	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ**	**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**	**ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**
1	**12.01.**	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice).	✓	✓
2	**04.08.**	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
3	**04.08.**	Αποδεικτικά απόκτησης των διπλωμάτων.	✓	✓

09. Έμμεσες Δαπάνες

09.01 Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Για το Φυσικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου επιβεβαιώνεται από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης/υπηρεσιών, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών κλπ.). Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικειμένου και οι ποσότητες που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης (ισχύον Τεχνικό παράρτημα του έργου).

Ο εξοπλισμός πρέπει, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε πλήρη λειτουργία και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση του προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας. Επίσης, να συνάδει με το δηλούμενο προς ενίσχυση ΚΑΔ.

Για τις περιπτώσεις εξοπλισμού, να αναγράφονται στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι αντίστοιχοι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers). Δεν απαιτείται η αναγραφή serial number σε είδη λοιπού εξοπλισμού, υποστήριξης για την παροχή της υπηρεσίας.

Για τις περιπτώσεις λογισμικού – εφαρμογών, να αναγράφονται κατά περίπτωση στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers) ή αδειών χρήσης (license numbers) ή κωδικοί πελάτη (customer numbers) από την αντίστοιχη βάση πελατών του κατασκευαστή.

Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, εφόσον απαιτούνται θα πρέπει να είναι :
α) κατατεθειμένα στην αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά στο διαδικτυακό τόπο www.gsis.gr ,
β) εξοφλημένα στο σύνολο τους για τις αιτηθείσες δαπάνες, πριν την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών, ανεξαρτήτως του ισχύοντος εγκεκριμένου ποσού για αυτές. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού ή Υπεύθυνη Δήλωση και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες.

Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθά την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Γ. Οικονομικό Αντικείμενο

Α/Α	Κωδ. ΟΠΣΚΕ	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	**12.01.**	Παραστατικά τιμολόγησης και διακίνησης ή στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα προμηθευόμενα ήδη/υπηρεσίες.	✓	✓

		(σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice). Σε περίπτωση που τα προμηθευόμενα ήδη/ υπηρεσίες δεν περιγράφονται θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή**.**		
2	**04.19.**	Αποδεικτικά στοιχεία εξοφλήσεων σύμφωνα με την Ενότητα 11.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ της Αναλυτικής Πρόσκλησης της δράσης	✓	✓
3	**12.01.**	Αποδεικτικά στοιχεία καταβολής προκαταβολών σε προμηθευτές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα έγγραφα, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, όπως συμφωνητικό παραγγελίας, ιδιωτικό συμφωνητικό, προσφορά κ.λπ. με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελθέντων ειδών και έργων και τους όρους συναλλαγής.	✓	✓
4	**04.13.**	Λογιστικές εγγραφές και καταχωρήσεις σύμφωνα με την Ενότητα 11.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ της Αναλυτικής Πρόσκλησης της δράσης, υπογεγραμμένες και σφραγισμένες από τον υπεύθυνο λογιστή ή το νόμιμο εκπρόσωπο (με εμφανή τα στοιχεία της επιχείρησης). **Για Γ' κατηγορίας βιβλία**: - Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών. - Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή(λογαριασμός 50) Για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες. **Για Β' κατηγορίας βιβλία**: - Εκτύπωση του βιβλίου εσόδων - εξόδων για τους μήνες που διενεργήθηκαν οι δαπάνες.	✓	✓
5	**04.14.**	Μητρώο παγίων της ενισχυόμενης επένδυσης υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον υπεύθυνο λογιστή ή το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης.	✓	✓
6	**04.18.**	Εφόσον στο χρηματοδοτικό σχήμα περιλαμβάνεται δάνειο : - Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης. - Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται ο σκοπός και αναλυτικά, οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου. - Λογιστική απεικόνιση δανείου.	✓	✓
7	**04.18**	Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση επιχορήγησης: - Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου. - Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο έναντι επιχορήγησης, στην οποία θα αναφέρονται οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους, το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο και το IBAN του λογαριασμού στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης. - Λογιστική απεικόνιση δανείου.	✓	✓

Για το οικονομικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

Τα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους των ενισχύσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα κάθε φορά ελληνική φορολογική νομοθεσία, φορολογικά και λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση (π.χ. λογιστικές καταχωρήσεις παραστατικών τιμολόγησης και πληρωμής στο γενικό ημερολόγιο, καρτέλες προμηθευτών, καρτέλες ταμείου, καρτέλες λογαριασμών, εξοφλητικές αποδείξεις όπου απαιτείται, extrait, ΤΠΥ, παραστατικά τιμολόγησης ή/και διακίνησης, παραστατικά μεταφοράς από εξωτερικό, κλπ.) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου.

Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης, παροχής υπηρεσιών και λοιπά παραστατικά τιμολόγησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση. Σε περίπτωση προκαταβολών σε προμηθευτές θα πρέπει να υποβάλλονται αποδεικτικά στοιχεία καταβολής των προκαταβολών.

Είναι δυνατή η πιστοποίηση δαπανών, με εξαίρεση τις δαπάνες μέσω Leasing, κατά την Ενδιάμεση Επαλήθευση με τη μορφή προκαταβολών προς τους προμηθευτές, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου.

Το Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης / Πιστοποίησης μπορεί να περιλαμβάνει **προκαταβολές** σε προμηθευτές. Το κόστος των προκαταβολών δεν θα ξεπερνά το 50% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται οι όροι συναλλαγής (πχ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό κλπ). Το παρόν δεν ισχύει για δαπάνες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing). Επιπλέον, δεν γίνονται δεκτά παραστατικά, αποδεικτικά προκαταβολών, συμβάσεις, κλπ, που φέρουν ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών. Σε κάθε περίπτωση για τις εν λόγω δαπάνες προσκομίζονται υποχρεωτικά οι σχετικές λογιστικές εγγραφές καθώς και τα παραστατικά εξόφλησης τους.

Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού : Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing). Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων καθώς και οι καταβληθείσες από τον φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες (δεν γίνεται δεκτή σύμβαση με ημερομηνία πριν την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών, ήτοι την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης). (*04.16. Συμβάσεις Χρηματοδοτικής Μίσθωσης*).

Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία/ΑΦΜ του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία (η περιγραφή να είναι συμβατή με την ανάλυση του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης) και οι ποσότητες (ή διάρκεια υπηρεσιών).

Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι εμφανή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του έργου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).

Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Οικονομικού Αντικειμένου των δαπανών μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την

απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθά την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν ανωτέρω, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή του έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 13 - ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ του κυρίως σώματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. **08.03. Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ,** για είσπραξη χρημάτων από φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης. Διευκρινίζεται ότι, στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022.
2. **08.02. Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ,** για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο.
3. **01.16. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN** του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
4. **08.04.** Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας έκδοσης τελευταίου διμήνου.
5. **02.01.** Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (για όσους φορείς έχουν την υποχρέωση εγγραφής ή ισοδύναμο έγγραφο για λοιπούς φορείς) έκδοσης τελευταίου διμήνου.
6. **09.03. Υπεύθυνη Δήλωση θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου, με ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr** στην οποία θα αναφέρονται :
   i. ότι **η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.**
   Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.
   ii. ότι **δεν έχουν μεταβληθεί / τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης (στοιχεία εκπροσώπησης και εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης) σε σχέση με τα αναφερόμενα στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.**
   Σε περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης τότε γίνεται σχετική αναφορά στην ΥΔ και υποβάλλονται επιπρόσθετα στοιχεία τεκμηρίωσης των τροποποιήσεων (ανάλογα με τη νομική μορφή και το είδος της τροποποίησης: Τελευταίο ισχύον καταστατικό κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Πρόσφατο πρακτικό ΓΣ με σφραγίδα και υπογραφή της επιχείρησης / Απόφαση εκλογής ΔΣ κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Αναλυτικό πιστοποιητικό εκπροσώπησης / τροποποίηση υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων /Ψηφιακή βεβαίωση μητρώου επιχειρήσεων μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE κλπ).
   iii. ότι **η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση**, αθροιζόμενη με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ.
   iv. ότι **δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης** προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
   v. ότι **οι δαπάνες για τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση** δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
   vi. ότι **το IBAN του λογαριασμού στον οποίο η επιχείρηση επιθυμεί να κατατεθεί το ποσό της** επιχορήγησης είναι …….. της τράπεζας …….. και πρόκειται για εταιρικό/επαγγελματικό λογαριασμό της επιχείρησης.

7. **02.06. Αποδεικτικό Καταχώρισης** στο **Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων** του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων).
8. **09.03.** Στην περίπτωση καταβολής **προκαταβολής**, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή **ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής** σύμφωνα με το σχετικό σημείο της Πρόσκλησης.

Για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση, συνίσταται οι ενημερότητες και τα Πιστοποιητικά να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης τους.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022 το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α: ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης
Επωνυμία:…….
Διεύθυνση έδρας: ……..
ΑΦΜ: …….
Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση):……

Τύπος της επιχείρησης *(βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)* (Για να βρείτε το είδος της επιχείρησης ανατρέξτε στον Οδηγό ΜΜΕ – Παράρτημα V)
Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:
☐ **Ανεξάρτητη επιχείρηση**: *Τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί η δήλωση χωρίς παραρτήματα.*
☐ **Συνεργαζόμενη επιχείρηση**: *Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Α (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.*
☐ **Συνδεδεμένη επιχείρηση**: *Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Β (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω*

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης
Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):		
Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.
(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);
Όχι ☐
Ναι ☐
[να επισυναφθεί δήλωση σχετικά και με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ([1])]
Υπογραφή
Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:
.....
Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)
Υπογραφή:

_____
(δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

(1) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

(ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΕΛΙΔΩΝ ΟΤΑΝ Ο ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ Η ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ([1]) (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ([2]):

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ([2]) της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ([3])			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ([2]) όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ([2]) όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ([4])			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.
([1]) Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.
([2]) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).
([3]) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους

λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.
([4])Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ([1])], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη Επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	**Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)**	**Κύκλος εργασιών (*)**	**Σύνολο ισολογισμού (*)**
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

([1]) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

(Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνεργαζόμενες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο ανά επιχείρηση.)

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ([1]): .....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ([2]): .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ([3]). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ([4]) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου: .....
.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ([4]) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	**Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)**	**Κύκλος εργασιών (*)**	**Σύνολο ισολογισμού (*)**
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.
([1]) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
([2]) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
([3]) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.
([4]) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. **Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

☐ **Περίπτωση 1**: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

☐ **Περίπτωση 2**: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ([1]).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ) (*)	**Κύκλος εργασιών (**)**	**Σύνολο ισολογισμού (**)**
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.
(**) σε χιλιάδες ευρώ.
Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	**Διεύθυνση της εταιρικής έδρας**	**Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)**	**Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)**
Α.			
Β.			
Γ.			
Δ.			

Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

([1]) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνδεδεμένες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο σύνδεσης ανά επιχείρηση.)

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ([1]) : .....
Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ([2]): .....

2. **Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης**

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	**Κύκλος εργασιών(*)**	**Σύνολο ισολογισμού (*)**
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.
([1]) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
([2]) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
([3]) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).
Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ([3]).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Υπόδειγμα Β : Δήλωση Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/2831[1]

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ[2]:	**ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ**						
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης[3]:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[4], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Α. Η επιχείρηση / η υπό σύσταση επιχείρηση …… *(συμπληρώνεται ο προσωρινός τίτλος για τις υπό σύσταση)* με ΑΦΜ…… *(συμπληρώνεται ΑΦΜ μόνο για υφιστάμενες επιχειρήσεις)* , την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202302831&qid=1703674493315#d1e472-1-1
[2] Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
[3] Αναγράφεται ολογράφως.
[4] Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

I. Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης ενίσχυσης προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis (ΕΕ) 2023/2831.

II. Δραστηριοποιείται / θα δραστηριοποιηθεί στον τομέα /στους ……..

III. Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»[5] με τις κάτωθι επιχειρήσεις**:**

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

IV. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» ☐

(σε αυτή την περίπτωση συμπληρώνεται με ✓)

Β. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί[6] στην ως άνω επιχείρηση[7],[8] βάσει του Καν. (ΕΕ) 2023/2831(OJ L15.12.2023) αφορά σε δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπίπτουν:

α. Στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας[9,10],

[5] Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

[6] Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ. ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση. Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου του ποσού των 300.000€ με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

[7] Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

[8] Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

[9] Ως προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται τα προϊόντα που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.

[10] Ως πρωτογενής παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι εργασίες που σχετίζονται με την αλιεία, την εκτροφή ή την καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών, καθώς και οι δραστηριότητες εντός της εκμετάλλευσης ή επί του σκάφους που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση, συμπεριλαμβανομένων της κοπής, του τεμαχισμού σε φιλέτα ή της κατάψυξης, καθώς και η πρώτη πώληση σε μεταπωλητές ή μεταποιητές.

β. Στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας[11], εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
γ. Στην πρωτογενή παραγωγή[12] γεωργικών προϊόντων[13],
δ. Στον τομέα της μεταποίησης[14] και της εμπορίας[15] γεωργικών προϊόντων:
   i) Όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
   ii) Όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
ε. Εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
στ. Ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Γ. *(Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831)*
Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα / στους τομείς *…(συμπληρώνεται ο τομέας/τομείς)…* ο/οι οποίος/οι είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως διαχωρισμός δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

Δ. Στην επιχείρησή μου έχουν χορηγηθεί συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων, με τις οποίες, συνιστούν «ενιαία επιχείρηση», σε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) αίτησης από την υποβολή της παρούσης στο πλαίσιο του Προγράμματος, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

[11] Ως μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας νοούνται όλες οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού, της κατεργασίας και του μετασχηματισμού, που πραγματοποιούνται μετά την εκφόρτωση —ή τη συγκομιδή, στην περίπτωση της υδατοκαλλιέργειας— από τις οποίες προκύπτει ένα μεταποιημένο προϊόν, καθώς και η διανομή του.
[12] Ως πρωτογενής γεωργική παραγωγή νοείται η παραγωγή προϊόντων του εδάφους και της κτηνοτροφίας που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, χωρίς να εκτελούνται περαιτέρω εργασίες που μεταβάλλουν τη φύση αυτών των προϊόντων.
[13] Γεωργικά προϊόντα είναι τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013.
[14] Ως μεταποίηση γεωργικών προϊόντων νοείται κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.
[15] Ως εμπορία γεωργικών προϊόντων νοείται η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ» ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 2023/2831, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2013, ΚΑΝ. (ΕΕ) 1408/2013 ΚΑΙ ΚΑΝ. (ΕΕ) 717/2014 Από …… έως …… (αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν «ενιαία επιχείρηση» με την έννοια του Κανονισμού 2023/2831)							
α/α	**ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ**	**ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**	**ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS**	**ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ**	**ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ[16]**	**ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ**	**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ**

**προσθέτονται σειρές στον πίνακα για όλες τις ενισχύσεις*

Ε. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να μου χορηγηθεί, βάσει του εν λόγω Κανονισμού Ήσσονος Σημασίας …… *(αναφέρεται ο Καν. deminimis)*… , αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης» δεν υπερβαίνει το ποσό των **300.000 ευρώ** σε περίοδο τριών ετών από την αίτηση (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).

ΣΤ. Δεν έχω λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Ζ. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία: ……/……/……..

Για την επιχείρηση / υπο σύσταση επιχείρηση

Ο Νόμιμος εκπρόσωπος -
(στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

[16] Οι ενισχύσεις εκφράζονται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης, λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.

Υπόδειγμα Γ.1 : Υπεύθυνη Δήλωση Δράσης
(Υπό σύσταση Επιχειρήσεις - 1η Κατηγορία)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ**						
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης[2]:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[3], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ενεργώντας ως προσωρινός νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της υπό σύσταση επιχείρησης ..... (συμπληρώνεται ο προσωρινός τίτλος της υπό σύσταση επιχείρησης) που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στην παρούσα δράση δηλώνω ότι :

1. Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή της αίτησης χρηματοδότησης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας είναι ακριβή και αληθή.
2. Έχω λάβει σαφή γνώση όλου του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης και δεσμεύομαι για την πλήρωση των όρων και τυπικών προϋποθέσεων που αναφέρονται σε αυτή.
3. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.
4. Δεν συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση, ίδιος φορέας επένδυσης (επιχείρηση / μέτοχος / εταίρος / ιδιοκτήτης).
5. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα περιλαμβάνεται στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
6. Η υπό σύσταση επιχείρηση θα πραγματοποιήσει έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. κατόπιν της οριστικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση έως την υποβολή του πρώτου

αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή) και θα πραγματοποιήσει τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Κρήτης.

7. Το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο σε μία εγκατάσταση της επιχείρησης εντός της Περιφέρειας Κρήτης.
8. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα δραστηριοποιηθεί σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Πρόσκλησης και θα διαθέτει τον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης το αργότερο έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).
9. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
10. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
11. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή), εφόσον περιλαμβάνεται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο.
12. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά της. Σε περίπτωση που δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας θα υποβληθεί κατά την υλοποίηση Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου της επιχείρησης με σχετική ή έγγραφο απαλλαγής.
13. Το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
    I. Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    II. Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    III. Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    IV. Δεν έχει υποβληθεί προς ένταξη σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και αν εγκριθεί στη δράση αυτή, κάθε αίτηση σε άλλη δράση θα ανακληθεί.
14. Δεν πραγματοποιήθηκαν ενέργειες που να αφορούν το επενδυτικό σχέδιο (έναρξη υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης.
15. Το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
16. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδή ή παραπλανητικά ή ανακριβή στοιχεία, ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:
    α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω τη έντοκα τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
    β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω έντοκα το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

17. Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα τηρεί τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
18. Ο τόπος υλοποίησης της πράξης δεν θα ταυτίζεται με τον τόπο της κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας του δικαιούχου.
19. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
20. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην πρόταση του επενδυτικού σχεδίου με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.
21. Σε περίπτωση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων της Δράσης που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα IX αυτού.
22. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΕΥΔ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, όπως αυτά έχουν επικαιροποιηθεί και ισχύουν, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων διεύθυνσης/εων.
23. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων-επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα των επενδυτών την οποία δηλώνουν στην αίτηση χρηματοδότησης τους και η οποία αναφέρεται στην απόφαση ένταξης τους. Περαιτέρω αναλαμβάνουν την υποχρέωση να γνωστοποιούν οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής τους έδρας στον ΕΦ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση-επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.
24. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ και την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ.) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ και την ΕΥΔ.
25. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
26. Δεσμεύομαι ότι το σύνολο των ενισχύσεων που θα λάβει η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης στο πλαίσιο του Καν. 2831/2023 σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης αθροιζόμενο με τις λοιπές ενισχύσεις de minimis που έχει λάβει κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
27. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 2831/2023 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού ή ασκεί άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο

εφαρμογής αυτού, θα διασφαλίζω με κατάλληλα μέσα όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει της παρούσης πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.

28. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση που θα συσταθεί θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).
29. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση που θα συσταθεί θα λειτουργήσει είτε σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο είτε σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κ.λπ. και δεν θα συστεγαστεί με άλλη επιχείρηση κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των πάγιων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση.
30. Η επιχείρηση που θα συσταθεί δεν θα είναι εξωχώρια (offshore) επιχείρηση .
31. Η επιχείρηση που θα συσταθεί δεν θα ενταχθεί σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης), και θα λειτουργήσει με μία από τις επιλέξιμες από την πρόσκληση νομικές μορφές.
32. Η επιχείρηση δεν συμπεριλαμβάνεται στις περιγραφόμενες περιπτώσεις φορέων/επιχειρήσεων που δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης όπως αυτοί αναλυτικά περιγράφονται στην πρόσκληση της δράσης.
33. Η επιχείρηση που θα συσταθεί έχει λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύεται ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλιστούν :
    i. ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Παράρτημα Χ) ,
    ii. η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
    iii. η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
    iv. η διαφάνεια,
    v. η προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλονται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα ΙΧ της πρόσκλησης της δράσης
    vi. η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
34. Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.
35. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας

95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση υπαγωγής, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 15 της παρούσας Πρόσκλησης.

Ημερομηνία:…….20……

Για την Υπο Σύσταση Επιχείρηση
-Ο-
Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου, γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Υπόδειγμα Γ.2 : Υπεύθυνη Δήλωση Δράσης
(Υφιστάμενες επιχειρήσεις – 2η Κατηγορία)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ**						
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης[2]:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[3], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ενεργώντας ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης ……. (συμπληρώνεται ο τίτλος της επιχείρησης) με ΑΦΜ ……. που υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στην παρούσα δράση δηλώνω ότι :

1. Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή της αίτησης χρηματοδότησης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας είναι ακριβή και αληθή.
2. Έχω λάβει σαφή γνώση όλου του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης και δεσμεύομαι για την πλήρωση των όρων και τυπικών προϋποθέσεων που αναφέρονται σε αυτή.
3. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.
4. Η επιχείρηση έχει υποβάλλει μόνο μία και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης στην παρούσα δράση.
5. Η επιχείρηση έχει συσταθεί με ημερομηνία έναρξης στην ΑΑΔΕ από την **1η/1/2021 και έπειτα** και πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα πρόσκληση.
6. Η επιχείρηση έχει την ιδιότητα της μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης, όπως ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.

7. Η επιχείρηση διαθέτει εγκατάσταση στην Περιφέρεια Κρήτης πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση.
8. Το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο σε μία εγκατάσταση της επιχείρησης εντός της Περιφέρειας Κρήτης και οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου θα πραγματοποιηθούν στην Περιφέρεια Κρήτης.
9. Η επιχείρηση δραστηριοποιείται / θα δραστηριοποιηθεί σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Πρόσκλησης και θα διαθέτει τον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης το αργότερο έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).
10. Η επιχείρηση τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά λογιστικά βιβλία (πρώην Β' ή Γ' κατηγορίας βιβλία) του του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
11. Η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
12. Για την επιχείρηση δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
13. Δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
14. Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση και δεν έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
15. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, ή εφόσον έχει λάβει έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή έχει ολοκληρωθεί.
16. Η επιχείρηση εφόσον δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, δεν έχει διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
17. Η επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά της και υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε νέο/ους ΚΑΔ που δεν διαθέτει η επιχείρηση κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης δεσμεύεται και για τον νέο/ους ΚΑΔ ότι θα λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά της. Σε περίπτωση που δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας θα υποβληθεί κατά την υλοποίηση Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου της επιχείρησης με σχετική ή έγγραφο απαλλαγής.
18. Το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
    I. Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    II. Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    III. Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    IV. Δεν έχει υποβληθεί προς ένταξη σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους και αν εγκριθεί στη δράση αυτή, κάθε αίτηση σε άλλη δράση θα ανακληθεί.

19. Δεν πραγματοποιήθηκαν ενέργειες που να αφορούν το επενδυτικό σχέδιο (έναρξη υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου) πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης.
20. Το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
21. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδή ή παραπλανητικά ή ανακριβή στοιχεία, ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:
    α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω τη έντοκα τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
    β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω έντοκα το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.
22. Η επιχείρηση τηρεί τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
23. Ο τόπος υλοποίησης της πράξης δεν θα ταυτίζεται με τον τόπο της κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας του δικαιούχου.
24. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
25. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην πρόταση του επενδυτικού σχεδίου με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.
26. Σε περίπτωση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων της Δράσης που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα IX αυτού.
27. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΕΥΔ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, όπως αυτά έχουν επικαιροποιηθεί και ισχύουν, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων διεύθυνσης/εων.
28. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων-επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα των επενδυτών την οποία δηλώνουν στην αίτηση χρηματοδότησης τους και η οποία αναφέρεται στην απόφαση ένταξης τους. Περαιτέρω αναλαμβάνουν την υποχρέωση να γνωστοποιούν οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής τους έδρας στον ΕΦ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση-επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.

29. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ και την ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ.) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ και την ΕΥΔ.
30. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
31. Δεσμεύομαι ότι το σύνολο των ενισχύσεων που θα λάβει η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης στο πλαίσιο του Καν. 2831/2023 σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης αθροιζόμενο με τις λοιπές ενισχύσεις de minimis που έχει λάβει κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
32. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 2831/2023 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού ή ασκεί άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής αυτού, θα διασφαλίζω με κατάλληλα μέσα όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει της παρούσης πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.
33. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση διαθέτει ή σε περίπτωση που δεν διαθέτει θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.).
34. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση κατόπιν της έγκρισής της στην παρούσα δράση θα λειτουργήσει είτε σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο σύμφωνα με τα οριζόμενα της δράσης είτε σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κ.λπ. και δεν θα συστεγαστεί με άλλη επιχείρηση κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των πάγιων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση.
35. Η επιχείρηση δεν είναι εξωχώρια (offshore).
36. Η επιχείρηση δεν εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από την πρόσκληση νομικές μορφές.
37. Η επιχείρηση δεν συμπεριλαμβάνεται στις περιγραφόμενες περιπτώσεις φορέων/επιχειρήσεων που δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης όπως αυτοί αναλυτικά περιγράφονται στην πρόσκληση της δράσης.
38. Η επιχείρηση έχει λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύεται ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλιστούν :
    i. ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Παράρτημα Χ) ,
    ii. η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
    iii. η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
    iv. η διαφάνεια,

v. η προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλονται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα IX της πρόσκλησης της δράσης

vi. η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

39. Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.
40. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση υπαγωγής, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 15 της παρούσας Πρόσκλησης.
41. Η επιχείρηση είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει και επισυνάπτεται το σχετικό δικαιολογητική στην ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης,
ή
Η επιχείρηση δεν είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του Ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, λόγω …… *(σχετική τεκμηρίωση).*

Ημερομηνία:…….20……

Για την Επιχείρηση
-Ο-
Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου, γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Υπόδειγμα Δ.1 : Υπεύθυνη Δήλωση Ορισμού Νόμιμου Εκπροσώπου
(Υπό σύσταση επιχειρήσεις – Μέτοχοι/Εταίροι Νομικά Πρόσωπα)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ**						
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης[2]:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[3], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης « …… » με ΑΦΜ « …… » η οποία θα συμμετέχει ως μέτοχος/εταίρος στην υπό σύσταση επιχείρηση με την προσωρινή επωνυμία «……» η οποία υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στη **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης»** του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ»2021-2027 δηλώνω ότι::

1. Ως νόμιμος εκπρόσωπος της υπό σύσταση επιχείρησης που υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης»** και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα στοιχεία / δικαιολογητικά στο ΟΠΣΚΕ, ορίζεται ο/η κος/κα …… με ΑΦΜ …… .
2. Η επιχείρηση που νομίμως εκπροσωπώ δεν συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

Ημερομηνία:……20……

Για την Επιχείρηση
-Ο/Η-
Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου, γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Υπόδειγμα Δ.2 : Υπεύθυνη Δήλωση Ορισμού Νόμιμου Εκπροσώπου
(Υπό σύσταση επιχειρήσεις – Μέτοχοι/Εταίροι Φυσικά Πρόσωπα)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ**						
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης[2]:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[3], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως μέτοχος/εταίρος στην υπό σύσταση επιχείρηση με την προσωρινή επωνυμία «…… » η οποία υποβάλλει ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης στη **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης»** του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ»2021-2027 δηλώνω ότι::

1. Ως νόμιμος εκπρόσωπος της υπό σύσταση επιχείρησης που υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης στη **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης»** και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα στοιχεία / δικαιολογητικά στο ΟΠΣΚΕ, ορίζεται ο/η κος/κα …… με ΑΦΜ …… .
2. Δεν συμμετέχω σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης.

Ημερομηνία:……20……

-Ο/Η-
Δηλών/ουσα

(Στοιχεία Υπογράφοντος, γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2027
Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

(1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)

(3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

(1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)

(3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής

(4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία

(5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

(1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)

(3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)

(4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

(1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλέφωνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

(1) Σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνή Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑ". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑΑ". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστότοπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

(2) Στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) Σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) Σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) Σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδίασή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.

(6) Σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

(1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- “Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα”, έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχόμενου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - “Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων”, προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

Α.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α’ “Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες”

Α.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α’ “Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις” - ΜΕΡΟΣ Δ’

Α.3 Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α’ “ΝΟΚ” όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Α.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Α.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β’ Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

Α.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Α.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Α.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ Αριθμ. Οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561 ΦΕΚ 6213 Β Αντικατάσταση της υπ'αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

Α.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15−4−2009 (ΦΕΚ 792 Β΄) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

Α.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

Α.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β' Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

Β.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Β.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Β.3. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Β.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Β.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

Β.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Β.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Β.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/2022 ΦΕΚ 6213 Β' Αντικατάσταση της υπ' αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών"

Β.9 Απόφαση με αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/66006/2360/2023 ΦΕΚ 3985 Β' Έγκριση Κτιριοδομικού Κανονισμού

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα Γ.5. Ν. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α' Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.

Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β' Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

Γ. 11. Ν. 4974/2022 ΦΕΚ 158 Α' Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών - Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις.

Γ.12 Ν. 4710/2020 ΦΕΚ 142 Α' Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις.

Γ.13. Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 362897/2023 ΦΕΚ 7483 Β' Κανονισμός Δικαιωμάτων Επιβατών τακτικών και έκτακτων γραμμών με οδικά μέσα δημόσιας μεταφοράς (λεωφορεία, τρόλεϊ) και μέσα σταθερής τροχιάς (μετρό, τραμ).

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Δ.3. Ν. 4994/2022 ΦΕΚ 215 Α' Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Δ.4. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις" (προαιρετικά)

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'

Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α' "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις"

Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org)

Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (http://www.w3.org/TR/mobile-bp/ - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (http://www.w3.org/TR/UAAG20/ - Αγγλικά)

Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (http://www.w3.org/TR/ATAG20/ - Αγγλικά)

*Ε.9 Οδηγός ψηφιακής προσβασιμότητας για ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των Οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (*https://www.secdigital.gov.gr/sti-dimosiotita-o-odigos-psifiakis-pro/*)*

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

Στ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος I **«ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»**	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για : • την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων) • βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία • αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων • (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών ;
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	
Τίτλος II **«ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»**	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	• Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου; • Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του);
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: • η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, • ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία • ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας ;
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	Θίγονται τα δικαιώματα • της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας • της έκφρασης και πληροφόρησης • της τέχνης και επιστήμης • της εκπαίδευσης • της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος • του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας ;
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείες	
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	
	12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι	
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης	
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης	
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία	

		• Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ ;
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	• Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς; • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ; • Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας; Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης; Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών;
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	
	18. Δικαίωμα Ασύλου	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση ;
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης	
Τίτλος ΙΙΙ **«ΙΣΟΤΗΤΑ»**	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της • ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων, • ίσων ευκαιριών για όλους;
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων	
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία	
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών	
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού ; Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών.;
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων ;
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες;
Τίτλος ΙV **«ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»**	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων	
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας	

	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης	• πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, • δίκαιων και πρόσφορών συνθηκών εργασίας, • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος);
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας	
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία	
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή	
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή	
	35. Προστασία της υγείας	
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος	
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης ;
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή;
Τίτλος V **«ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»**	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές	
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεών τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαίωμα της • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου.; • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της ;
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	
	43. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	
	44. Δικαίωμα αναφοράς	
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής);

	46. Διπλωματική και προξενική προστασία	
Τίτλος VI **«ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»**	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	• Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη ; • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες;
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών	
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη	

*Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021 2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΕΣΕΕ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Κωδικός Τομέα	Κωδικός Τομέα / Τομέας	Κωδικός Παρέμβασης (2nd level)	Περιοχή Παρέμβασης	Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)	Προτεραιότητα
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.01	Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών-τεχνικών-μεθόδων καταγραφής ή/και ψηφιοποίησης ή/και επιστημονικής τεκμηρίωσης πολιτιστικής κληρονομιάς (κινητής, ακίνητης και άυλης)
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.02	Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, τεχνικών, μεθόδων για την αναβίωση, αναπαράσταση και γενικά για την ανάδειξη και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού, μέσω τεχνολογιών λόγου, ήχου, εικόνας, εικονικής, επαυξημένης και μικτής πραγματικότητας, ψηφιακών παιγνίων και παιγνιοποίησης ή/και σε συνδυασμό με τεχνολογίες αιχμής (δικτύωση 5G, τεχνητή νοημοσύνη, μηχανική μάθηση, αυτόματη μετάφραση, κ.ά.). Ενδεικτικά περιλαμβάνονται: (α) η άυλη πολιτιστική κληρονομιά και σχετικά τεκμήρια (π.χ. μύθοι, έθιμα, προφορικές παραδόσεις, χοροί, δρώμενα, μουσική, τραγούδια, δεξιότητες ή τεχνικές που αποτελούν μαρτυρίες του παραδοσιακού, λαϊκού και λόγιου πολιτισμού, η ελληνική μυθολογία, η ιστορία), (β) τεχνικές συλλογής, καταγραφής, αναπαράστασης και ανάδειξης τής άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως πληθοπορισμός, συμμετοχικός σχεδιασμός, κ.ά., (γ) ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός (παραστατικές / εικαστικές τέχνες κλπ.) κ.ά.

02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.03	Ανάπτυξη και αξιοποίηση εφαρμογών, τεχνικών, μεθόδων για: (α) την ανάλυση, τεκμηρίωση, μοντελοποίηση, διαχείριση, προστασία, βελτίωση εμπειρίας χρήστη και αύξηση της επισκεψιμότητας των μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων, μουσείων και χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει ή/και (β) την ενίσχυση της πρόσβασης του ξενόγλωσσου κοινού στο ελληνικό πολιτιστικό περιεχόμενο ανεξάρτητα ή και μέσα από τουριστικό περιεχόμενο ή/και (γ) την επαύξηση και βελτίωση των δυνατοτήτων παραδοσιακών μέσων παρουσίασης πολιτιστικού ή/τουριστικού περιεχομένου (π.χ. e-books επαυξημένης πραγματικότητας) με την χρήση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης ή/και άλλων τεχνολογιών για την εξατομίκευση του περιεχομένου τους.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.04	Ανάπτυξη ή/και κατοχύρωση πρωτότυπου πολιτιστικού περιεχομένου, που αφορά ενδεικτικά σε: εκδόσεις (έντυπες και ψηφιακές), οπτικοακουστικά, δισκογραφικό τομέα, ψηφιακές εφαρμογές, εκπαιδευτικά προγράμματα και παιχνίδια (ψηφιακά και μη), ηχητικές εκδόσεις, διαδικτυακές πλατφόρμες, περιβάλλοντα υπολογιστικού νέφους, δίκτυα γνώσης κλπ.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.05	Σχεδίαση και ανάπτυξη τεχνικών και συστημάτων «αφήγησης» (story telling) για την καινοτόμο/ διαδραστική παρουσίαση του κοινωνικού και ιστορικού πλαισίου εκθεμάτων / γεγονότων / συλλογών σε χώρους πολιτιστικού ή/και τουριστικού ενδιαφέροντος, με έμφαση στην χρήση τεχνικών δημιουργίας πολυτροπικών αφηγημάτων. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται μέθοδοι πληθοπορισμού, συμμετοχικού σχεδιασμού και ενσωμάτωσης κοινωνικών δικτύων κ.ά

02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.06	Έρευνα και ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών, οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και προϊόντων θεάματος, εφαρμογών edutainment για την ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς (ελληνική ιστορία, μνημεία, υδραγωγεία, μάχες, κλπ.).
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.07	Ανάπτυξη καινοτόμων διαδραστικών συστημάτων συλλογής δεδομένων πολιτιστικού περιεχομένου (π.χ. έντυπο, ψηφιακό, οπτικοακουστικό υλικό) με κατηγοριοποίηση, για τη δημιουργία γενικής βάσης, ανοιχτής πρόσβασης, και χρήση τεχνητής νοημοσύνης για ανεύρεση, διανομή και πολλαπλή αξιοποίηση του περιεχομένου
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.09	Ανάπτυξη/εφαρμογή υποστηρικτικών τεχνολογιών (assistive technologies), προϊόντων και υπηρεσιών για την ενίσχυση της προσβασιμότητας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (παιδιών, μονογονεϊκών οικογενειών, ηλικιωμένων, Ατόμων με Αναπηρίες, χρονίως πασχόντων, κλπ) σε πολιτιστικό ή/και τουριστικό περιεχόμενο (π.χ. video, κείμενο, ήχος κλπ) ή/και για την υποστήριξη επιχειρήσεων και φορέων που απευθύνονται στις προαναφερθείσες πληθυσμιακές ομάδες.

02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.10	Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών για τη διασύνδεση του πολιτισμού και της πολιτιστικής κληρονομιάς με τον τομέα της υγείας, της ευεξίας και της θεραπείας (π.χ. θεραπεία νόσου Alzheimer, αυτισμού, κ.λπ.)
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.01	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ανάδειξη, προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ή/και για την ενίσχυση και προβολή του ελληνικού πολιτισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Τουρισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.01.11	Ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων, προϊόντων, υπηρεσιών και πρωτότυπων διατάξεων για την εκτίμηση, αντιμετώπιση φυσικών, τεχνολογικών κινδύνων και κινδύνων από ανθρώπινες δραστηριότητες που απειλούν την πολιτιστική κληρονομιά και για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει (από φθορά, καταστροφή, αλλοίωση, κλοπή, παράνομη εξαγωγή, ταυτοποίηση κ.ά.)
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.01	Ανάπτυξη εφαρμογών παροχής τουριστικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και δικτύωσης που αξιοποιούν τεχνικές ανάλυσης δεδομένων (data analytics) με σκοπό την εξατομικευμένη παροχή πληροφοριών, συστάσεων και περιεχομένου προς τους ταξιδιώτες (π.χ. συστήματα διαχείρισης τουριστικών προορισμών/προϊόντων, δικτύωσης 5G κ.ά.) ή/και την διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος ή/και την διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους	EL43_02.02.02	Ανάπτυξη τεχνολογιών, εφαρμογών και υπηρεσιών για την υποστήριξη της δημιουργίας έξυπνων και βιώσιμων υποδομών (π.χ. μαρίνες/τουριστικοί λιμένες, αεροδρόμια, εμπορικά κέντρα, χώροι αναψυχής και γενικά σημεία ενδιαφέροντος ή χρηστικά σημεία των πόλεων) με στόχο την προηγμένη και αποδοτική παροχή πολιτιστικών και τουριστικών υπηρεσιών.

			υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.		
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.03	Ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων, προϊόν+F7των, υπηρεσιών και διαδικασιών, για την προώθηση και υποστήριξη ειδικών μορφών τουρισμού (π.χ. κρουαζιέρα, yachting, πολιτιστικός, θρησκευτικός, καταδυτικός και θαλάσσιος τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου, επιστημονικός/εκπαιδευτικός τουρισμός, αστικός τουρισμός, οικοτουρισμός, γαστρονομικός τουρισμός, οινοτουρισμός, ιατρικός, αθλητικός, βιωματικός, εναλλακτικός τουρισμός).
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.04	Ανάπτυξη εργαλείων, εφαρμογών για την διαφήμιση, το marketing ή/και την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας στους υποτομείς του Τουρισμού ή/και του Πολιτισμού (π.χ. διαδραστικές εφαρμογές, περιβάλλοντα για εμπειρίες εμβύθισης/immersive experiences, εφαρμογές που θα αξιοποιούν τεχνικές διαχείρισης πληροφοριών και μεγάλων δεδομένων (big data), καθώς και εξειδικευμένες ψηφιακές πλατφόρμες συλλογής και ανάλυσης δεδομένων κλπ.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.05	Ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων, εφαρμογών για την προώθηση και αναβάθμιση των πόρων και προϊόντων περιοχών πολιτιστικού, τουριστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, παραδοσιακά προϊόντα, προϊόντα που αναδεικνύουν την ιδιαίτερη πολιτιστική και παραγωγική ταυτότητα, την βιοποικιλότητα περιοχών και συμβάλλουν στην διασύνδεση τοπικών οικονομικών λειτουργιών με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, νέα προϊόντα κυκλικής οικονομίας, αειφόρα παραγωγικά πρότυπα, προϊόντα που λαμβάνουν έμπνευση από την παράδοση (υλικά, τεχνικές, μοτίβα, σύμβολα, κοινωνικές αξίες)

02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.06	(α) Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για ψηφιακούς οδηγούς, ειδικότερα για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης /μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.) ή/ και (β) Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάρκα, ναυάγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα, ενυδρεία κλπ.) ή/και (γ) Ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής / απομακρυσμένης ξενάγησης, μέσω εικονικής πραγματικότητας ή άλλων τεχνολογιών για ιδιαίτερες κατηγορίες σημείων ενδιαφέροντος (υποβρύχια μουσεία, σπήλαια, ορυχεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και γενικότερα δυσπρόσιτων αξιοθεάτων) ή/και (δ) Ανάπτυξη εργαλείων, τεχνολογιών, εφαρμογών, και καινοτόμων προϊόντων για την υλοποίηση και προώθηση του ψηφιακού τουρισμού, την ανάπτυξη της αξιακής αλυσίδας και την οικονομοτεχνική ανάλυση του οικοσυστήματος του ψηφιακού τουρισμού, την υποστήριξη του ψηφιακού τουρίστα, και την ταυτόχρονη αξιοποίηση του παραδοσιακού πολιτισμικού αποθέματος στο πλαίσιο του ψηφιακού τουρισμού.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.07	Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών διαδραστικής μάθησης και συνοδευτικού εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλων: (α) για υποστήριξη δραστηριοτήτων εκπαιδευτικού τουρισμού (π.χ. προβολή συγκεκριμένων περιόδων, λογοτεχνικού / ιστορικού περιεχομένου, συμβάντων και χώρων της ελληνικής ιστορίας, του πολιτισμού και των επιστημών, με διεθνές ενδιαφέρον) ή/και (β) για εκπαίδευση (re-skilling και up-skilling) σε νέες πρακτικές και τεχνολογίες στον υποτομέα του Τουρισμού ή/και στον υποτομέα του Πολιτισμού με έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και στην δημιουργία νέων δεξιοτήτων (π.χ. εφαρμογές εκπαίδευσης τουριστικού προσωπικού αξιοποιώντας μεθόδους infotainment και edutainment, εφαρμογές εκπαίδευσης τεχνικών, webinars για εκπαίδευση προσωπικού προώθησης όπως tour operators και travel agents, εφαρμογές για digital special effects και post production, εργαλεία αναζήτησης κατάλληλων τοποθεσιών για γυρίσματα σκηνών κ.ά.)

02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.08	Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών για παροχή προηγμένων υπηρεσιών ασφαλείας και προστασίας σε τουρίστες ή/και για τη πρόβλεψη, ανίχνευση και διαχείριση κινδύνων σε χώρους και εγκαταστάσεις τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος (π.χ. αντιμετώπιση τρομοκρατίας, φυσικές καταστροφές, εξ αποστάσεως παρακολούθηση της υγείας των επισκεπτών, μεταδοτικές ασθένειες, ακραία καιρικά φαινόμενα, επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής κλπ.).
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.10	Ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών για τον παράκτιο και θαλάσσιο/καταδυτικό τουρισμό ή/και την καταγραφή παράκτιων και θαλάσσιων περιοχών καταδυτικού ενδιαφέροντος και γενικά για την ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.02	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή/και των Δημιουργικών Βιομηχανιών.	EL43_02.02.12	Ανάπτυξη εφαρμογών για τη βελτίωση, πρόβλεψη και διαχείριση του ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και θεμάτων βιοασφάλειας των τουριστικών υποδομών. Συμπεριλαμβάνονται εφαρμογές που αξιοποιούν τεχνολογίες για Ευφυείς Χώρους (Smart Spaces ή Buildings), Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things) κ.ά
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL43_02.03.05	Ανάπτυξη καινοτόμων ψηφιακών πλατφορμών και μεθόδων διανομής και εκμετάλλευσης οπτικοακουστικού περιεχομένου ή/και ψηφιακών εφαρμογών. Μπορεί να περιλαμβάνει και συλλογή περιεχομένου με χρήση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, κοινωνικών δικτύων και μεθόδων πληθοπορισμού (crowdsourcing)

02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL43_02.03.06	Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και σειράς εργαλείων ΤΠΕ για την υποστήριξη του σχεδιασμού: - χωρικών περιβαλλόντων και χωρικών διαδραστικών εφαρμογών (π.χ. για τους τομείς της αρχιτεκτονικής, διακόσμησης, σκηνογραφίας, σκηνοθεσίας, σχεδιασμού φωτισμού, γλυπτικής, κλπ.), - διαδραστικών εφαρμογών "αφήγησης" και "εμπειριών", - εφαρμογών στους τομείς της έξυπνης εξομοίωσης χώρου με προσομοίωση συμπεριφορών ατόμων και έξυπνων διαλογικών συστημάτων για την εκπαίδευση προσωπικού, - συστημάτων εκτέλεσης ασκήσεων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και περιστάσεων, κλπ., με ενσωμάτωση προηγμένων τεχνολογιών (π.χ. σχεδιασμός σε περιβάλλον εμβύθισης μικτής πραγματικότητας, διεπαφές χρήστη σε υβριδικά περιβάλλοντα, γενεσιουργός σχεδιασμός, προσομοίωση, οπτικός προγραμματισμός, τεχνητή νοημοσύνη, διαλογικά συστήματα φυσικής γλώσσας, συστήματα συστάσεων, συστήματα συνεργατικής εμπειρίας επαυξημένης και μικτής πραγματικότητας, κλπ.)
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL43_02.03.08	Ανάπτυξη ψηφιακών παιγνίων και τεχνικών παιγνιοποίησης (gamification) για ΗΥ, κινητές συσκευές και παιχνιδομηχανές, αξιοποιώντας πολιτιστικό, τουριστικό ή άλλο περιεχόμενο (π.χ. τέχνες, ιστορία, επιστήμες, γαστρονομία ή άλλα), για σκοπούς ψυχαγωγίας, εκπαίδευσης, ανάπτυξης της σχεδιαστικής σκέψης (design thinking), υγείας, ευεξίας, φυσικής κατάστασης κλπ
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL43_02.03.09	Αξιοποίηση και ανάπτυξη τεχνολογιών συλλογής, ανάλυσης και οπτικοποίησης μεγάλων δεδομένων (big data) με αξιοποίηση τεχνικών οπτικής επικοινωνίας για τη βελτίωση της μετάδοσης και κατανόησης της πληροφορίας ή/και την ανάλυση της αγοράς, στους τομείς του σχεδιασμού, της επικοινωνίας, της δημοσιογραφίας, των εκδόσεων, κλπ

02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL43_02.03.10	Αξιοποίηση και ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων και τεχνολογιών σχεδιασμού (π.χ. παραμετροποίηση, βελτιστοποίηση, μαζική εξατομίκευση, διαχείριση πληροφορίας κλπ), ψηφιακών μέσων παραγωγής και εργαλείων, (π.χ. CAM, 3D printing, CNC, ρομποτικά συστήματα, καινοτόμα εργαλεία κλπ.) για τη βελτίωση των διαδικασιών σχεδιασμού, πρωτοτυποποίησης και παραγωγής στους τομείς ένδυσης / μόδας, κοσμήματος, οπτικής επικοινωνίας, βιομηχανικού σχεδιασμού, σχεδιασμού προϊόντων (product design) κλπ
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL43_02.03.11	Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, τεχνολογιών και προσεγγίσεων στις παραστατικές τέχνες και τα λοιπά προϊόντα θεάματος και ακροάματος.
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες	EL43_02.03	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ: Έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών, εργαλείων, εφαρμογών, αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση και προώθηση των εγχώριων Δημιουργικών Βιομηχανιών με ενδεχόμενες συνέργειες με τους υποτομείς του Πολιτισμού ή /και του Τουρισμού.	EL43_02.03.12	Ανάπτυξη και αξιοποίηση του καινοτόμου σχεδιασμού (Design) και των εργαλείων και διαδικασιών της «Σχεδιαστικής Σκέψης» (Design Thinking), μέσω και της δημιουργίας αλυσίδων αξίας, για την ανάπτυξη προϊόντων, εφαρμογών, συστημάτων και υπηρεσιών που αποβλέπουν στην υποστήριξη και ενίσχυση του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανικής και βιοτεχνικής παραγωγής και της χειροτεχνίας (Arts and Crafts) (π.χ. ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής, καινοτομίας σχεδιασμού, καινοτομίας παραγωγικής διαδικασίας, διασφάλιση και πιστοποίηση ταυτότητας, F21τεχνολογίες αξιοποίησης ανακυκλώσιμων υλικών, γενικότερα κυκλικής οικονομίας κλπ.).
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.01	Βελτίωση προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής	EL43_03.01.02	Αξιολόγηση, ανάδειξη και βελτίωση γενετικού υλικού (φυτικής και ζωικής προέλευσης με έμφαση στην αξιοποίηση του γηγενούς υλικού
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.01	Βελτίωση προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής	EL43_03.01.04	Καινοτόμες τεχνολογίες (διασφάλιση υγιεινής/ποιότητας, βελτίωση των κατεργασιών και επεξεργασιών, συστήματα ακριβείας, τεχνολογίες τηλεπισκόπησης, τεχνολογίες προηγμένων υλικών, συστήματα ήπιας

					διαχείρισης φυτικών προϊόντων, διάγνωση και καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών, συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης παραγωγής και εκτροφής, συστήματα υποστήριξης λήψης απόφασης)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.01	Βελτίωση προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής	EL43_03.01.05	Ολιστική διαχείριση (αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, βιολογική παραγωγή, βιο-δυναμικά και βιο-κυκλικά συστήματα, αξιοποίηση υπο-χρησιμοποιούμενων και παραπροϊόντων ελληνικών πρώτων υλών, πιστοποιούμενα συστήματα παραγωγής)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.02	Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων	EL43_03.02.01	Μείωση εισροών και κόστους παραγωγής
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.02	Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων	EL43_03.02.03	Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος (σε όλη την αγροδιατροφική αλυσίδα) συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών πηγών ενέργειας
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.02	Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων	EL43_03.02.04	Προστασία του φυσικού πόρου έδαφος (μέτρα αντιμετώπισης διάβρωσης και χημικής ρύπανσης, μέτρα βελτίωσης βιολογικών και φυσικών χαρακτηριστικών των γεωργικών εδαφών)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.02	Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων	EL43_03.02.05	Ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση αποβλήτων & παραπροϊόντων (Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, για παραγωγή ενέργειας και λοιπές χρήσεις)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.02	Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων	EL43_03.02.06	Γεωργική και λειτουργική βιοποικιλότητα (π.χ. μίγματα φυτικών ειδών, εδαφική βιοποικιλότητα, μέθοδοι ενίσχυσης φυσικών εχθρών και επικονιαστών)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.03	Διατροφή, Υγεία, Καταναλωτές	EL43_03.03.04	Ανασύνθεση τροφίμων & Παραγωγή τροφίμων με βελτιωμένα βιοδραστικά χαρακτηριστικά (μείωση χρήσης πρόσθετων / βοηθητικών μέσων επεξεργασίας, αντιμετώπιση κοινών αιτιών των μη μεταδιδόμενων ασθενειών)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.03	Διατροφή, Υγεία, Καταναλωτές	EL43_03.03.05	Μελέτες τυποποίησης, πιστοποίησης και σήμανσης αγροδιατροφικών προϊόντων
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.03	Διατροφή, Υγεία, Καταναλωτές	EL43_03.03.08	Βελτίωση των γνώσεων για τους καταναλωτές - Αλλαγή συμπεριφοράς των καταναλωτών για μια υπεύθυνη και βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή: ο Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών ανάλυσης & επικοινωνίας και πλατφορμών συλλογής δεδομένων. ο Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάλυση επιστημονικών πληροφοριών καταναλωτικής γνώσης

					ο Ενημέρωση/ Εκπαίδευση ο Καταναλωτές και μείωση σπατάλης τροφίμων
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.04	Ασφάλεια τροφίμων	EL43_03.04.01	Τεχνολογίες 'αποτύπωσης' (παρακολούθησης/αποτίμησης) και βελτιστοποίησης της ασφάλειας τροφίμων, στρατηγικές για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας: ο Χρήση εργαλείων για την εναρμόνιση της σήμανσης των τροφίμων (συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου ζωής – date marking) με την κείμενη νομοθεσία: 1. Εφαρμογή σε βιομηχανική κλίμακα 'νέων' ήπιων τεχνολογιών για την ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων (νανοτεχνολογία, εναλλακτικές ήπιες (μη θερμικές) επεξεργασίες) και διασύνδεση με κανονιστικό πλαίσιο. 2. Νέα (φυσικά) συντηρητικά - αναζήτηση βιοδραστικών μορίων από αειφόρα (π.χ. υδάτινα) περιβάλλοντα – βιομετατροπή αποβλήτων - συνέχιση του green revolution/blue growth
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.04	Ασφάλεια τροφίμων	EL43_03.04.02	Βιο-οικονομία, επισιτιστική & δια θρεπτική ασφάλεια τροφίμων: ο Ανάπτυξη συστημάτων πράσινης παραγωγής για την παραγωγή ασφαλών, μεγάλης διάρκειας ζωής και υψηλής διαθρεπτικής αξίας τροφίμων, με μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. ο Αξιοποίηση αγροτικών υπο- ή/και παραπροϊόντων, καθώς και υποπροϊόντων της βιομηχανίας τροφίμων για την παραγωγή ασφαλών και υγιεινών τροφίμων και ζωοτροφών. ο Μείωση της σπατάλης τροφίμων και βιώσιμες διαδικασίες ανακύκλωσης υπολειμμάτων τροφίμων για την παραγωγή ασφαλών τροφίμων και ζωοτροφών ο Σχεδιασμός & ανάπτυξη της ασφάλειας και της διαθρεπτικής αξίας των γευμάτων στις επιχειρήσεις μαζικής εστίασης με σύγχρονα εργαλεία

03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.04	Ασφάλεια τροφίμων	EL43_03.04.04	Εφαρμογή σύγχρονων εργαλείων στην ασφάλεια και ποιότητα τροφίμων ο Δράσεις για την εξάλειψη της απάτης & νοθείας στα τρόφιμα, μέσω της δυναμικής ιχνηλάτησης των πηγών διακινδύνευσης στην εφοδιαστική αλυσίδα τροφίμων. ο Εύρεση γενετικών και ψηφιακών δεικτών/αποτυπωμάτων για την πιστοποίηση παραγωγής τροφίμων με πρακτικές που αποδεδειγμένα μεγιστοποιούν την ασφάλεια και αναδεικνύουν τα ιδιαίτερα εμπορικά (εθνικά και παραδοσιακά) συγκριτικά πλεονεκτήματά τους. - Ψηφιακός μετασχηματισμός της παρακολούθησης της ασφάλειας των τροφίμων. Ηλεκτρονικές πλατφόρμες εναρμόνισης και διαχείρισης μαζικών δεδομένων. ο Εφαρμογή τεχνολογιών αιχμής [βιοπληροφορική, ανάλυση μεγάλης βάσης δεδομένων (Big Data), τηλεπισκόπηση, Block chain technology, RFID tags, Internet of Things]. - Εφαρμογές ομικών τεχνολογιών στην Ασφάλεια των Τροφίμων: Γονιδιωματική (Whole Genome Sequencing/Next Generation Sequencing), Μεταγραφομική (FullmRNA-seq) & Πρωτεομική και μεταβολομική (MALDI-TOF)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.05	Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	EL43_03.05.02	Αξιοποίηση αναδυόμενων/ σύγχρονων τεχνολογιών (π.χ. IoT, Blockchain, A.I., Big data) σε όλη την αγροδιατροφική αλυσίδα (Συστήματα: πρωτογενούς παραγωγής, μεταποίησης, τυποποίησης, σήμανσης, συσκευασίας, πιστοποίησης, αποθήκευσης, διανομής, ιχνηλασιμότητας, ενημέρωσης καταναλωτών): ο Αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών (Blockchain, Internet of Things, Augmented Reality, Big data analytics, Machine learning etc.) για την εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων ιχνηλασιμότητας, πιστοποίησης, αποθήκευσης και διανομής τροφίμων αλλά και συστημάτων ενημέρωσης των καταναλωτών. ο Χρήση αισθητήρων και υπηρεσιών Internet of Things και Data Analytics για την παρακολούθηση αποθηκών και διανομής (logistics) τροφίμων. ο Υλοποίηση υπηρεσιών ιχνηλασιμότητας και ψηφιακής πιστοποίησης από το «χωράφι στο ράφι» με ενσωμάτωση blockchain
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.05	Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	EL43_03.05.03	Ρομποτικά μηχανήματα και αυτοματισμοί

03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.05	Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	EL43_03.05.04	Βιοαισθητήρες, βιοτεχνολογικές μέθοδοι και συστήματα μικροβιακής ζύμωσης (Βιοαισθητήρες για τη διασφάλιση της ποιότητας της ασφάλειας και της αυθεντικότητας των τροφίμων στο χώρο της παραγωγής και της επεξεργασίας τους, βιοτεχνολογικές μέθοδοι και συστήματα μικροβιακής ζύμωσης)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.05	Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	EL43_03.05.05	Αξιολόγηση και βελτίωση οργανοληπτικών χαρακτηριστικών (Ανάδειξη και αξιοποίηση συστατικών με άμεση επίδραση στα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά και μεθοδολογίες ενίσχυσης ή μείωσης αυτών σε όλα τα στάδια τη αλυσίδας, με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ή/ και την δημιουργία νέων προϊόντων)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.05	Βιομηχανία Τροφίμων 4.0 - Τεχνολογίες Μεταποίησης	EL43_03.05.06	Σύγχρονες τεχνολογίες μείωσης κόστους και αύξησης της παραγωγικότητας στην μεταποίηση τροφίμων
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.06	Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	EL43_03.06.02	Βιώσιμη Παραγωγή & Ορθή Περιβαλλοντική Διαχείριση: ο Μείωση κατανάλωσης ενέργειας ο Αξιοποίηση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ο Ορθολογική διαχείριση αποβλήτων ο Εφαρμογή συστημάτων κυκλικής οικονομίας ο Ανάπτυξη νέων προϊόντων με βάση το χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα ο Μετριασμός επιβάρυνσης περιβάλλοντος ο Μείωση έκτακτων κινδύνων ο Προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων στους καταναλωτές ο Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών παραγωγής βασισμένων στις ΤΠΕ, ώστε να καταστεί η παραγωγή πιο βιώσιμη από πλευράς καταναλισκόμενων πόρων, υλικών και ενέργειας. ο Ψηφιακή παρακολούθηση και πιστοποίηση αειφόρων πρακτικών (χρήση ενέργειας, εκπομπές GHG)

03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.06	Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	EL43_03.06.03	Προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας & βιωσιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος: ο Ενίσχυση της φυσικής παραγωγής τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας που ανταποκρίνονται στο σύγχρονο τρόπο ζωής ο Νέες προσεγγίσεις, μέθοδοι, τεχνολογίες για την παραγωγή ασφαλών τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας οι οποίες σέβονται τη βιωσιμότητα του φυσικού περιβάλλοντος (Μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μείωση της χρήσης επιβλαβών χημικών και πρακτικών για τον άνθρωπο, τα ζώα και το υπόλοιπο φυσικό περιβάλλον, τοπικές αλυσίδες παραγωγής, αξιοποίηση παρα/υποπροϊόντων) ο Παραγωγή τροφίμων υψηλής διατροφικής αξίας και ενίσχυση διατροφικών μοντέλων που ανταποκρίνονται στο σύγχρονο τρόπο ζωής, προάγουν την υγεία και την ευζωία, βασίζονται στην καλύτερη αξιοποίηση των τοπικών/εθνικών πρώτων υλών ή/και των τοπικών/εθνικών παραγωγικών δυνατοτήτων και λαμβάνουν υπ' όψιν το φυσικό περιβάλλον και την κοινωνία αλλά και το τοπικό, εθνικό, διεθνές οικονομικό περιβάλλον
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.06	Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	EL43_03.06.04	Κυκλικά επιχειρηματικά μοντέλα και αλυσίδες αξίας
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.06	Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	EL43_03.06.05	Εφοδιαστική Αλυσίδα (Συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις για εφοδιαστικές αλυσίδες για προϊόντα ιδιαίτερης σημασίας για τη χώρα, καθώς και εφοδιαστικών αλυσίδων που δεν αποκλείουν ευαίσθητες ομάδες)
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα	EL43_03.06	Βιώσιμη Παραγωγή Προϊόντων	EL43_03.06.07	Βιώσιμη συσκευασία τροφίμων (Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των συσκευασιών τροφίμων, Δημιουργία μοντέλων κόστους vs περιβαλλοντικής επίπτωσης συσκευασιών, Βελτίωση της τεχνολογίας συσκευασιών, Ανακυκλώσιμη συσκευασία, συσκευασία από φυσικούς πόρους, βιώσιμα υλικά συσκευασίας, βιοαποικοδομήσιμη συσκευασία)
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.01	Διαχείριση αποβλήτων	EL43_04.01.03	Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, υποδομών και συστημάτων για τη διαχείριση αποβλήτων με χρήση ψηφιακών εργαλείων προς βελτιστοποίηση των διεργασιών συλλογής και επεξεργασίας.

04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.02	Υγεία Εδαφών και Υδάτων	EL43_04.02.01	Συστήματα πρόληψης και ελέγχου υποβάθμισης εδαφών και υδάτων (θαλάσσιων, παράκτιων, εσωτερικών).
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.02	Υγεία Εδαφών και Υδάτων	EL43_04.02.02	Συστήματα αποκατάστασης εδαφών και υδάτων (θαλάσσιων, παράκτιων, εσωτερικών).
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.02	Υγεία Εδαφών και Υδάτων	EL43_04.02.03	Συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης (αναγνώριση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση) κυρίαρχων φαινομένων ποιοτικής υποβάθμισης φυσικών πόρων (αλατότητα, θρεπτικά, βαρέα μέταλλα, κ.α.).
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.02	Υγεία Εδαφών και Υδάτων	EL43_04.02.04	Συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης (αναγνώριση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση) αναδυόμενων ρύπων (συμπεριλαμβανομένων των PFAS) και μικροπλαστικών σε φυσικούς πόρους.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.02	Υγεία Εδαφών και Υδάτων	EL43_04.02.05	Εφαρμογή καινοτόμων λύσεων βελτίωσης της ποιότητας εδαφικών πόρων και της προστασίας των υδατικών πόρων, με τη χρήση φυσικών / επεξεργασμένων υλικών.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.05	Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	EL43_04.05.01	Δράσεις αξιολόγησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής βάσει υφιστάμενων και αναδυόμενων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.02	Κυκλικές Έξυπνες και Υγιείς Πόλεις χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος βάσει των αρχών της κυκλικής οικονομίας ανάπτυξη υποδομών ενεργοποίησης της κυκλικότητας με χρήση καινοτόμων τεχνολογιών ψηφιοποίησης και εφαρμογής προωθημένων συστημάτων συλλογής για επαναχρησιμοποίησης ροών υλικών/αποβλήτων
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.03	Ανάπτυξη μεθόδων ευφυούς χρήσης προϊόντων (εντατικοποίηση χρήσης προϊόντων - σχεδιασμός διαμοιρασμού /πολυλειτουργικότητας).
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.04	Ανάπτυξη μεθόδων επέκτασης διάρκειας ζωής προϊόντων (επαναχρησιμοποίηση, επιδιόρθωση, ανακατασκευή, νέα λειτουργικότητα κ.α.).

04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.05	Ανάπτυξη μεθόδων χρηστικών εφαρμογών υλικών μέσω ανακύκλωσης και ανάκτησης πρώτων υλών.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.06	Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων κυκλικής οικονομίας και βιοοικονομίας.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.07	Ανάπτυξη και βελτιστοποίηση αλυσίδων αξίας σε όλο τον κύκλο τους (τρόφιμα, πλαστικά, κατασκευές, υλικά κ.α.) με συμμετοχή πολιτών, περιβαλλοντικών και άλλων φορέων της κοινωνίας των πολιτών
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.10	Βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών πόρων στις αστικές περιοχές (νερό, έδαφος, χώρος, μεταφορές, αστική γεωργία, αστικό πράσινο) και κυκλικότητα στον πολεοδομικό σχεδιασμό
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.11	Σχεδιασμός και ανακαίνιση νέων ή και υφιστάμενων κτιρίων στο πλαίσιο του «Κύματος Ανακαίνισης» (με χρήση ΑΠΕ, ανακυκλωμένων και βιο-υλικών) με ταυτόχρονη εφαρμογή εργαλείων για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών αυτών.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.07	Κυκλική Οικονομία/ Στρατηγικές, Επιχειρησιακά Μοντέλα	EL43_04.07.12	Προώθηση βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος με επαναχρησιμοποίηση πόρων σε νησιωτικές και παράκτιες περιοχές.
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.10	Διατομεακές Παρεμβάσεις	EL43_04.10.06	Μετάβαση στην Κλιματικά Ουδέτερη, Βιώσιμη και Ψηφιοποιημένη Βιομηχανία βάσει των αρχών της κυκλικής οικονομίας
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.10	Διατομεακές Παρεμβάσεις	EL43_04.10.08	Χρήση Διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT) και εφαρμογή μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης για την ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικών πόρων και αποβλήτων
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.10	Διατομεακές Παρεμβάσεις	EL43_04.10.12	Εφαρμογή μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης στην ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικών πόρων

04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.11	Γαλάζια Βιο - Οικονομία / Αλυσίδα αξίας ιχθυοκαλλιεργειών (εκτός αγροδιατροφικού τομέα)/ Εκμετάλλευση Πόρων βυθού / Έλεγχος ποιότητας υδάτων	EL43_04.11.01	Τεχνολογικές καινοτομίες κατά μήκος της αλυσίδας αξίας των ιχθυοκαλλιεργειών (εκτός αγροδιατροφικού τομέα) και της γαλάζιας βιο-οικονομίας που περιλαμβάνει τις μη παραδοσιακά εκμεταλλευόμενες ομάδες θαλάσσιων οργανισμών και τις εμπορικές εφαρμογές βιομάζας τους (με ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση των χωροκατακτητικών ξένων ειδών).
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία	EL43_04.11	Γαλάζια Βιο - Οικονομία / Αλυσίδα αξίας ιχθυοκαλλιεργειών (εκτός αγροδιατροφικού τομέα)/ Εκμετάλλευση Πόρων βυθού / Έλεγχος ποιότητας υδάτων	EL43_04.11.02	Τεχνολογικές καινοτομίες προώθησης γαλάζιας βιο-οικονομίας που περιλαμβάνει εναλλακτικές μεθόδους βιώσιμης εκμετάλλευσης των πόρων του βυθού, των ΑΠΕ (κυματική και offshore wind) και του ελέγχου ποιότητας των νερών (καταγραφή αποτύπωση διαχείριση δεδομένων, τεχνικές βιολογικής και χημικής ανάλυσης, sensors, πλατφόρμες και δίκτυα real time monitoring, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης).
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.01	Προϊόντα για τα οποία δεν υπάρχουν ήδη εγκεκριμένα γενόσημα ή φαρμακευτικά προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines) στην ελληνική αγορά
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.02	Βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων (νέες περιεκτικότητες φαρμάκων σε δραστικές ουσίες, νέες φαρμακοτεχνικές μορφές, τροποποίηση φαρμακοτεχνικής μορφής με στόχο την βελτίωση της συνεργασιμότητας/ συμμόρφωσης των ασθενών, της βιοδιαθεσιμότητας και των φαρμακοκινητικών χαρακτηριστικών, ποιοτική σύσταση φαρμάκων με την χρήση διαφορετικών εκδόχων κλπ.)
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και	EL43_05.01.03	Νέα φάρμακα (μικρά μόρια και πεπτίδια, συνθετικής, φυτικής ή βιοτεχνολογικής – μικροβιακής προέλευσης, βιοομοειδή), αξιοποίηση πειραματικών/υπολογιστικών προσεγγίσεων για την ταχεία διαλογή έναντι συγκεκριμένου μακρομοριακού στόχου, και προσδιορισμός σχέσεων δομής-λειτουργίας

			βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.		
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.04	Φάρμακα προηγμένων θεραπειών (ATMPs) που βασίζονται σε mRNA, γονίδια, ιστούς ή κύτταρα
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.05	Ανάπτυξη και δομικός χαρακτηρισμός σύνθετων φορέων εγκλωβισμού (encapsulation) ευαίσθητων φαρμάκων προηγμένων θεραπειών (ATMP's) και παράδοσής τους στα κύτταρα/ ιστούς στόχους με αξιοποίηση νανοτεχνολογίας και βιοφυσικών μεθοδολογιών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.06	Ανάπτυξη δραστικών πρώτων υλών (APIs) για την παραγωγή τελικών φαρμακευτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των δραστικών α' υλών φυσικής προέλευσης

05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.07	Έρευνα, ανάπτυξη και παραγωγή διαγνωστικών και θεραπευτικών μέσων και ραδιοφαρμάκων
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.08	Ανάπτυξη υπολογιστικών μελετών και αξιοποίηση υπερ-υπολογιστικών υποδομών: α) για την προσομοίωση της δομής και δράσης φαρμακομορίων σε φαρμακολογικούς στόχους και την επιτάχυνση της ανακάλυψης νέων φαρμάκων β) για την ανάπτυξη μοντέλων πρόβλεψης της ασφάλειας και αποτελεσματικότητας με μεθόδους τεχνητής νοημοσύνης γ) για το σχεδιασμό της βελτιστοποίησης και εξατομίκευσης της φαρμακοθεραπείας δ) για την πρόληψη σφαλμάτων χορήγησης φαρμάκων (medication error prevention), την πρώιμη ανίχνευση ανεπιθύμητων ενεργειών (early adverse event detection) και τη συμμόρφωση (compliance) των ασθενών στη θεραπευτική αγωγή
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.01	Ανάπτυξη υπεργενόσημων προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (added value medicines – χημικά μόρια, βιοομοειδή, ραδιοφάρμακα, φαρμακευτικά προϊόντα φυσικής προέλευσης) και βελτιστοποίηση υφιστάμενων προϊόντων.	EL43_05.01.09	Μελέτες αποτελεσματικότητας και ασφάλειας φαρμακευτικών προϊόντων σε καλά καθορισμένους πληθυσμούς (φαρμακοεπιδημιολογία - φαρμακοεπαγρύπνηση). Κατανόηση των διαταραχών που προκαλούν τα φάρμακα (φαρμακογονιδιωματική, φαρμακομεταβολομική και άλλες ‘ομικές’ τεχνολογίες)
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL43_05.02.01	Ανάπτυξη τεχνολογιών περιέκτη και συσκευασίας φαρμάκου

05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL43_05.02.02	Ανάπτυξη τεχνολογιών και συσκευών χορήγησης φαρμάκων
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL43_05.02.03	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων φαρμάκου-συσκευής με στόχο την παρακολούθηση της θεραπείας σε πραγματικό χρόνο, την ενίσχυση της φαρμακευτικής φροντίδας, και την ενίσχυση της συμμόρφωσης του ασθενούς
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL43_05.02.04	Ανάπτυξη στοχευμένων θεραπευτικών λύσεων με την ολοκλήρωση διαφορετικών τεχνολογιών και προϊόντων σε ένα προϊόν
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL43_05.02.05	Ανάπτυξη συσκευών χορήγησης φαρμάκων π.χ. inhaler, infusion pump, prefilled syringes, dual chamber, injector pens, autoinjectors, transdermal patch, wearable injectors κλπ.)
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.02	Ανάπτυξη συνδυαστικών προϊόντων (drug - device combination products), τεχνολογιών χορήγησης φαρμάκων και συνδυασμός τεχνολογιών σε στοχευμένες θεραπευτικές λύσεις	EL43_05.02.06	Εναλλακτικές οδούς χορήγησης που παρουσιάζουν πλεονεκτήματα σε σχέση με την καθιερωμένη οδό χορήγησης (πχ διαδερμική χορήγηση φαρμάκου - patch με κύρια πλεονεκτήματα την αποφυγή της πρώτης διόδου του φαρμάκου από το ήπαρ και ελάττωση της πιθανότητας αυξομείωσης των δόσεων, συστημάτων χορήγησης ουσιών μέσω των βλεννογόνων κλπ.
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.03	Κλινική Έρευνα, επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρονίων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ.)	EL43_05.03.02	Κλινικές δοκιμές αποτελεσματικότητας και ασφάλειας (Φάσης I-III) επαναστοχευμένων θεραπειών σε πληθυσμούς που δεν καλύπτονται από την υπάρχουσα ένδειξη (πχ παιδιά, ηλικιωμένοι κλπ.)

05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.03	Κλινική Έρευνα, επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρονίων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ.)	EL43_05.03.03	Ανάπτυξη μεθοδολογίας και πρωτοκόλλων εφαρμογής παρεμβάσεων συμμόρφωσης στη θεραπεία χρόνιων ασθενειών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.03	Κλινική Έρευνα, επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρονίων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ.)	EL43_05.03.04	Εκπόνηση κλινικών μελετών επί της αποτελεσματικότητας και/ή συμπληρωματικότητας εναλλακτικών θεραπειών, που δεν εντάσσονται στο σύστημα υγείας, σε σχέση με τη διαχείριση ασθενειών-συμπτωμάτων
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.03	Κλινική Έρευνα, επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρονίων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ.)	EL43_05.03.08	Διεξαγωγή Αποκεντρωμένων Κλινικών Μελετών (Decentralized Clinical Trials). Προσεγγίσεις υβριδικές ή πλήρως εικονικές
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.03	Κλινική Έρευνα, επανατοποθέτηση / επαναστόχευση γνωστών φαρμακευτικών μορίων σε νέες θεραπευτικές ενδείξεις ή και σε νέους πληθυσμούς (ενδείξεις χρονίων νοσημάτων, παιδιατρικών και γηριατρικών πληθυσμών κλπ.)	EL43_05.03.09	Προκλινικές μελέτες (αποτελεσματικότητας & ασφάλειας)
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.05	Ηλεκτρονική Υγεία: Υπηρεσίες και Συστήματα για Ασθενείς / Πολίτες και Επαγγελματίες Υγείας	EL43_05.05.11	Δημιουργία εθνικών βάσεων ανοικτών δεδομένων για την καλύτερη διαχείριση ιατρικών και βιολογικών δεδομένων.

05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.06	Ανάπτυξη ζωικών προτύπων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών/ συστημάτων στα πλαίσια προ-κλινικών δοκιμών φαρμάκων και ανακάλυψη βιοδεικτών.	EL43_05.06.01	Ανάπτυξη νέων ζωικών προτύπων ανθρωπίνων νοσημάτων και νέων διαδικασιών/συστημάτων για την εφαρμογή τους σε πλατφόρμες προ-κλινικών μελετών ελέγχου δραστικότητας ή/και αποτελεσματικότητας φαρμάκων και ανακάλυψης βιοδεικτών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.06	Ανάπτυξη ζωικών προτύπων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών/ συστημάτων στα πλαίσια προ-κλινικών δοκιμών φαρμάκων και ανακάλυψη βιοδεικτών.	EL43_05.06.02	Βελτιστοποίηση/τροποποίηση υπαρχόντων ζωικών προτύπων ανθρωπίνων νοσημάτων και διαδικασιών/συστημάτων για την εφαρμογή τους σε πλατφόρμες προ-κλινικών μελετών ελέγχου δραστικότητας ή/και αποτελεσματικότητας φαρμάκων και ανακάλυψης βιοδεικτών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.06	Ανάπτυξη ζωικών προτύπων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών/ συστημάτων στα πλαίσια προ-κλινικών δοκιμών φαρμάκων και ανακάλυψη βιοδεικτών.	EL43_05.06.03	Ανάπτυξη νέων ή τροποποίηση υπαρχόντων μεθοδολογιών και πρωτοκόλλων που κάνουν χρήση ζωικών προτύπων με στόχο την βέλτιστη τεκμηρίωση της ασφάλειας των φαρμάκων σε προ-κλινικό επίπεδο
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.06	Ανάπτυξη ζωικών προτύπων ανθρώπινων ασθενειών και διαδικασιών/ συστημάτων στα πλαίσια προ-κλινικών δοκιμών φαρμάκων και ανακάλυψη βιοδεικτών.	EL43_05.06.04	Ανάπτυξη οργανοειδών (tissue organoids) και ζωικών μοντέλων που προσομοιάζουν τον άνθρωπο (humanized models, patient-derived xenografts) για προκλινικές μελέτες
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.03	Γενετική ανάλυση της προδιάθεσης σε ασθένειες όπως καρκίνος, σπάνιες παθήσεις, χρόνιες ασθένειες κ.α
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη	EL43_05.07.04	Αξιοποίηση της γενετική μηχανικής και της γενετικής τροποποίησης για την ανάπτυξη εξατομικευμένων γονιδιακών και κυτταρικών θεραπειών (π.χ. μεταφραστική και προ-κλινική έρευνα των βλαστικών κυττάρων για τη θεραπεία νοσημάτων)

			εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.		
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.05	Εξατομικευμένα όγκο-μοσχεύματα και φαινοτυπικά προκλινικά μοντέλα ασθενειών για την επιβεβαίωση νέων θεραπευτικών προσεγγίσεων κατά του καρκίνου και άλλων ασθενειών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.06	Αξιοποίηση καινοτομικών μεθόδων χημικής βιολογίας (π.χ. ανάπτυξη βιοσυζυγών και άλλων έξυπνων μορίων για εφαρμογές βιοαπεικόνισης, single-cell imaging, single-molecule assessment, κ.α.) για την ανάδειξη και επιβεβαίωση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.07	Το μικροβίωμα του εντέρου και άλλων οργάνων ως θεραπευτικός στόχος, προβιοτικό μέσο και βιοδείκτης
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.08	Ανάπτυξη δικτύων ενσωμάτωσης δεδομένων (επι)γονιδιωματικής, πρωτεομικής, μεταβολομικής, δομικής βιολογίας κ.α. και κλινικών αναλύσεαων υψηλού επιπέδου και αξιοποίηση τους για τη διάγνωση, πρόγνωση και φαρμακο-ανταπόκριση των ασθενειών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.09	Ψηφιοποίηση των ιατρικών δεδομένων σε εύχρηστες και ασφαλείς βάσεις δεδομένων

05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.10	Εργαλεία/μέθοδοι διαχείρισης μεγάλου όγκου βιοδεδομένων και τεχνικών οπτικής αναλυτικής για την επίλυση ανοιχτών προβλημάτων σε βιοδεδομένα μεγάλου όγκου
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.11	Ανάπτυξη και εφαρμογή μοντέλων μελέτης ιικών και βακτηριακών μολύνσεων για την ανάδειξη βιοδεικτών ευαισθησίας και ανθεκτικότητας
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.07	Ιατρική ακριβείας: ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων, μέσων και βιοδεικτών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων.	EL43_05.07.12	Αξιοποίηση νέων θεραπευτικών στόχων για την ανάπτυξη νέων εξατομικευμένων θεραπευτικών προσεγγίσεων με πειραματικές και υπολογιστικές μελέτες δομής και δράσης φαρμακευτικών στόχων για την επιτάχυνση της ανακάλυψης νέων φαρμάκων για στοχευμένες θεραπείες
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.09	Ανάπτυξη και Κλινική Επικύρωση Καινοτόμων In-Vitro Διαγνωστικών Προϊόντων	EL43_05.09.03	Τα τεχνολογικά προϊόντα που προορίζονται για αυτοδιάγνωση
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.09	Ανάπτυξη και Κλινική Επικύρωση Καινοτόμων In-Vitro Διαγνωστικών Προϊόντων	EL43_05.09.04	Τεχνολογικά προϊόντα που προορίζονται για τον γενετικό έλεγχο στον άνθρωπο – για να χρησιμοποιηθούν ως συνοδά διάγνωσης - να χρησιμοποιηθούν κατά τον προσυμπτωματικό έλεγχο, τη διάγνωση ή την κατάταξη καρκίνου - για την παρακολούθηση των επιπέδων φαρμάκων, ουσιών ή βιολογικών επιμέρους στοιχείων - για τη διενέργεια προσυμπτωματικού ελέγχου συγγενών διαταραχών στο πρωτοέμβρυο, το έμβρυο ή το νεογέννητο - για την ανίχνευση της παρουσίας ή της έκθεσης σε σεξουαλικά μεταδιδόμενο παράγοντα
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.01	Χρησιμοποίηση τεχνολογιών βιοεκτύπωσης βιομορίων, κυττάρων, φαρμάκων, βιοαισθητήρων κ.α.

05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.02	Βιολογία συστημάτων: από τα γονίδια και τα γονιδιώματα στην ολοκληρωμένη μελέτη βιολογικών συστημάτων
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.03	Εντατικοποίηση της αυτοματοποίησης των διεργασιών και παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας του φαρμάκου σε πραγματικό χρόνο
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.05	Συστήματα αυτομέτρησης και ψηφιακοί βοηθοί για την υποστήριξη κλινικών δοκιμών
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.06	Προηγμένα ψηφιακά συστήματα για την παρακολούθηση της φαρμακευτικής συμμόρφωσης και την φαρμακοεπαγρύπνηση
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.07	"Ψηφιακά δίδυμα" φυσικών συστημάτων (digital twins) με παράλληλη ανάπτυξη κύκλων αυτόματης ανατροφοδότησης (automated feedback loops) μέσω μηχανικής μάθησης (machine learning)
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.08	Δημιουργία βιοτράπεζας και κέντρου συλλογής κυττάρων για κλινικές μελέτες κυτταρικών θεραπειών ή και μεταμόσχευσης αιμοποιητικών κυττάρων
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.09	Δημιουργία βιοτράπεζας για τη συλλογή ιστών που αφορούν ασθένειες και χαρακτηριστικά του Ελληνικού πληθυσμού
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.10	Αναδυόμενες τεχνολογίες στον τομέα Υγεία και Φάρμακα.	EL43_05.10.10	Προσομοιώσεις κλινικών και προκλινικών δοκιμών π.χ. για την πρόβλεψη της in vivo/in vitro συμπεριφοράς ενός φαρμάκου, τη διερεύνηση περιπτώσεων που δεν μπορούν να ελεγχθούν στην πράξη, την αξιολόγηση διαφορων συνθήκων, τη βελτιστοποίηση των κλινικών σχεδιασμών, την εξατομίκευση της δοσολογίας, κ.ά
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.11	Σύγχρονη διαιτητική	EL43_05.11.01	Η κάλυψη των αναγκών του ανθρώπου μέσω της σύγχρονης διαιτητικής σε όλες τις ηλικιακές βαθμίδες και στις ιδιαίτερες ανάγκες του (εγκυμοσύνη, θηλασμός, άθληση, ανάρρωση κ.λπ.).

05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.11	Σύγχρονη διαιτητική	EL43_05.11.02	Η συμβολή της σύγχρονης διαιτητικής στην θεραπεία των νοσημάτων της φθοράς (παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης, οστεοπόρωση, υπέρταση, κατάθλιψη, δυσλιπιδαιμία, καρδιαγγειακά νοσήματα, καρκίνος κλπ)
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.11	Σύγχρονη διαιτητική	EL43_05.11.03	Η συμβολή της σύγχρονης διαιτητικής για την αποκατάσταση της υγείας του ανθρώπου, σε όλα τα στάδια ζωής μετά από ασθένειες, χειρουργικές επεμβάσεις, αποκατάσταση κλπ
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.12	Στήριξη ΑμεΑ και τρίτη ηλικία	EL43_05.12.01	Τεχνολογικές λύσεις στήριξης άσκησης ΑμεΑ και τρίτης ηλικίας.
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα	EL43_05.13	Εφαρμογές εικονικής εκπαίδευσης	EL43_05.13.01	Υιοθέτηση και αναβάθμιση καινοτόμων ψηφιακών λύσεων και πρακτικών σε εφαρμογές εικονικής εκπαίδευσης (όπως εικονική πραγματικότητα, τεχνητή νοημοσύνη κλπ).
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.01	Ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας	EL43_07.01.01	Τεχνολογίες, συστήματα, διεργασίες για την ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας στη βιομηχανία
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.01	Ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας	EL43_07.01.02	Τεχνολογίες, συστήματα, διεργασίες για την ενεργειακή αποδοτικότητα και εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια (π.χ. ανάκτηση/ αξιοποίηση απορριπτόμενης θερμότητας, Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας, αντλίες θερμότητας, εφαρμογές ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας, υπολογιστικές τεχνικές για αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, υβριδικά συστήματα – αφορά και τις 2 προτεραιότητες)
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.02	Ενέργεια από ΑΠΕ	EL43_07.02.01	Τεχνολογίες και συστήματα ΑΠΕ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένων των υβριδικών συστημάτων
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.02	Ενέργεια από ΑΠΕ	EL43_07.02.03	Τεχνολογίες και Συστήματα υπεράκτιων / πλωτών εγκαταστάσεων ΑΠΕ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.05	Έξυπνα δίκτυα – απόκριση ζήτησης – αποκεντρωμένη παραγωγή	EL43_07.05.01	Εφαρμογές υπηρεσιών και τεχνολογιών έξυπνων δικτύων, μετρητών, αποθήκευσης, απόκρισης της ζήτησης μεμονωμένα ή από κοινού, και αύξησης της διείσδυσης των ΑΠΕ προς αποδοτικά, αξιόπιστα και ασφαλή συστήματα μεταφοράς και διανομής

07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.05	Έξυπνα δίκτυα – απόκριση ζήτησης – αποκεντρωμένη παραγωγή	EL43_07.05.02	Εφαρμογές μονάδων διεσπαρμένης παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας σε αυτόνομα δίκτυα και μικρο-δίκτυα/
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.06	Ορυκτά καύσιμα - Μείωση εκπομπών	EL43_07.06.03	Καινοτόμες διεργασίες, μειωμένων επιπτώσεων, για την παραγωγή καυσίμων
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.07	Έξυπνες κοινότητες/ πόλεις χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και σχεδόν μηδενικών εκπομπών	EL43_07.07.02	Τεχνολογίες και συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας και πόρων καθώς και μείωσης εκπομπών σε επίπεδο κοινότητας ή/και πόλης
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.10	Λοιπές διατομεακές παρεμβάσεις	EL43_07.10.01	Πιλοτικές δράσεις ΑΠΕ και εξοικονόμησης / ενεργειακής αποδοτικότητας σε τουριστικές περιοχές (π.χ. υβριδικές λύσεις κάλυψης θερμικών / ψυκτικών και ηλεκτρικών αναγκών)
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.10	Λοιπές διατομεακές παρεμβάσεις	EL43_07.10.02	Νέα υλικά για κτίρια: Καινοτόμα υλικά και τεχνολογίες δόμησης που θα υποστηρίζουν μια διαδικασία ανακύκλωσης, καινοτόμα θερμομονωτικά δομικά συστήματα με βελτιωμένες θερμικές επιδόσεις, καινοτόμο θερμομονωτικό σύστημα χωρίς υλικά προερχόμενα από ορυκτές πηγές
07	Αειφόρος Ενέργεια	EL43_07.10	Λοιπές διατομεακές παρεμβάσεις	EL43_07.10.04	Καινοτόμες εφαρμογές ΤΠΕ στη διαχείριση ενέργειας (π.χ. χρήση διαδικτύου των Πραγμάτων (IoT), έξυπνων δικτύων, blockchain, τεχνητής νοημοσύνης, μηχανικής μάθησης
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL43_08.01.02	Προηγμένες τεχνολογίες τρισδιάστατης μοντελοποίησης, διατήρησης, αποκατάστασης υλικών και άυλων στοιχείων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL43_08.01.03	Προηγμένο ψυχαγωγικό λογισμικό και καινοτόμες τεχνολογίες παιγνίων και τεχνικών gamification
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL43_08.01.04	Τεχνολογίες επαυξημένης, εικονικής και μεικτής πραγματικότητας
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL43_08.01.05	Τεχνολογίες επιτήρησης (Τεχνολογίες ανάλυσης και σύντηξης ετερογενών, πολυμεσικών, δεδομένων)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.01	Τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων και πληροφοριών	EL43_08.01.06	Κοινοί χώροι/τόποι δεδομένων (common data spaces) και διαδικτυακές πλατφόρμες συνεργασίας
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL43_08.02.01	Έξυπνα δίκτυα και νέες αρχιτεκτονικές διαδικτύου

08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL43_08.02.02	Έξυπνες τεχνολογίες για οπτικά & ασύρματα δίκτυα
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL43_08.02.03	Προηγμένες υποδομές & υπηρεσίες νέφους & αποκεντρωμένη υπολογιστική (edge computing)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL43_08.02.04	Εργαλεία, μέθοδοι και ολοκληρωμένα περιβάλλοντα για ανάπτυξη λογισμικού
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.02	Έξυπνα δίκτυα & Υπηρεσίες	EL43_08.02.05	Πλατφόρμες συλλογικής ευαισθητοποίησης για αειφορία και κοινωνική καινοτομία
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.01	Τεχνολογίες και συστήματα αναπαράστασης γνώσης και αυτοματοποιημένου λογισμού με μηχανική μάθηση και τεχνητή νοημοσύνη, με δυνατότητα προσαρμογής και εφαρμογής σε διάφορους τομείς και δραστηριότητες (δημόσιο και ιδιωτικό τομέα) ή για την αντιμετώπιση μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.02	Υποδομές ΤΝ με έμφαση στην παραγωγή και ανάλυση δεδομένων υψηλής ποιότητας και μεγάλης κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεματικών βάσεων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.03	Δημιουργία πλατφορμών ΤΝ για δοκιμές και πειραματισμό σε εφαρμογές
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.04	Συστήματα ΤΝ από επιχειρήσεις για ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων & υπηρεσιών
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.05	Συστήματα ΤΝ που συντείνουν στη υπεύθυνη, συμμετοχική (inclusive), ηθική και δημοκρατική καινοτομία προς όφελος της κοινωνίας
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.06	Συστήματα για την ανάλυση, ανίχνευση και αντιμετώπιση μεροληψίας και διακρίσεων σε συστήματα και υπηρεσίες ΤΝ (AI bias/fairness/discrimination)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.07	Τεχνολογίες και νέες αρχιτεκτονικές για εξηγήσιμη και επαληθεύσιμη ΤΝ
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.03	Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ)	EL43_08.03.08	Προηγμένοι Ρομποτικοί Πράκτορες Συνομιλίας (chatbots) με ΤΝ για την αυτοματοποιημένη εξυπηρέτηση πολιτών και καταναλωτών

08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.04	Αλληλεπίδραση ανθρώπων & μηχανών	EL43_08.04.01	Διαδίκτυο των πραγμάτων (Internet of things-IoT, συμπεριλαμβανομένου του δορυφορικού IoT) και ευέλικτες πλατφόρμες - εφαρμογές διασύνδεσης «έξυπνων» αντικειμένων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.04	Αλληλεπίδραση ανθρώπων & μηχανών	EL43_08.04.02	Πολυτροπική και φυσική αλληλεπίδραση με υπολογιστή, φωνητική και μη φωνητική, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης μετάφρασης
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.01	Ιδιωτικότητα και ασφάλεια προσωπικών δεδομένων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.02	Αξιοπιστία, αυθεντικότητα και ποιότητα διαδικτυακού περιεχομένου
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.03	Ασφάλεια διαδικτύου και τεχνολογίες εντοπισμού παράνομου περιεχομένου
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.04	Ηλεκτρονική ταυτοποίηση προσώπων (eID), αντικειμένων και ηλεκτρονικής πληροφορίας
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.05	Προστασία συστημάτων κυβερνοασφάλειας
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.06	Νέες αρχιτεκτονικές για την ασφάλεια κρίσιμων ετερογενών και κατανεμημένων υποδομών (συμπεριλαμβανομένων δικτύων IoT)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.07	Έξυπνα συμβόλαια / smart contracts (ιδιαίτερα εφαρμογή σε νομικές πράξεις)

08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.08	Έμπιστα συστήματα καταλογράφησης / smart registries (ακίνητα, μέσα μεταφοράς κ.ά.)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.09	Έμπιστα συστήματα συναλλαγών (μεταβιβάσεις άυλων, υλικών περιουσιακών στοιχείων) και ασφαλούς διαμοιρασμού δεδομένων
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.10	Πλατφόρμες ψηφιακής διανομής έργων δημιουργών και άμεσης απονομής δικαιωμάτων (λογισμικό, μουσική, άλλο οπτικοακουστικό υλικό)
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.11	Αυτοδύναμες ψηφιακές ταυτότητες για συμμόρφωση με τις πολιτικές απορρήτου του GDPR
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες	EL43_08.08	Ασφάλεια σε Ψηφιακό περιβάλλον και Κατανεμημένα έμπιστα συστήματα δεδομένων, εγγραφών και συναλλαγών	EL43_08.08.12	Διαμοιρασμός αυτοδύναμων και επαληθεύσιμων δεδομένων με έμφαση στην προστασία της ιδιωτικότητας αξιοποιώντας τεχνολογίες blockchain

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μόνο για τις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α, η αξιολόγηση τόσο της κλιματικής ουδετερότητας όσο και της κλιματικής ανθεκτικότητας θα πραγματοποιείται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου», η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τον παρακάτω οδηγό.

Στην ιστοσελίδα δημοσίευσης της Δράσης παρέχεται και βοηθητικό αρχείο Excel, που έχει κατασκευαστεί προς υποβοήθηση των δικαιούχων να εκπονήσουν εκθέσεις κλιματικής ανθεκτικότητας, για όσα έργα απαιτείται μια τέτοια έκθεση.

Οδηγός περιεχομένων για την εκπόνηση έκθεσης τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Περιγραφή του έργου

Η περιγραφή του Έργου μπορεί να προέρχεται από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή από άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου. Θα πρέπει να αναφέρονται η περιβαλλοντική ταξινόμηση αυτού (ΦΕΚ 841Β/24-2-2022) και ο προϋπολογισμός.

1.2 Χωροθέτηση

Η χωροθέτηση του Έργου όπως αποτυπώνεται σε χάρτες στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή σε άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου.

1.3 Περιληπτική απόδοση του τρόπου αντιμετώπισης των ζητημάτων κλιματικής αλλαγής

Στην περίληψη των βασικών σημείων των κεφαλαίων 2 και 3 που περιγράφονται στη συνέχεια θα πρέπει να αναφέρεται αν από τον προέλεγχο απαιτήθηκε η λεπτομερής ανάλυση του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Εφόσον έχει απαιτηθεί, θα πρέπει να δίνονται τα βασικά συμπεράσματα.

Σε αυτή την παράγραφο θα πρέπει κατ' ελάχιστο να δίνονται τα συνοπτικά αποτελέσματα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του έργου, εφόσον αυτά έχουν υπολογιστεί με λεπτομερή ανάλυση, καθώς και τα αποτελέσματα του προελέγχου προσαρμογής και της ανάλυσης διακινδύνευσης.

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρεται η συμβατότητα του Έργου με την κλιματική ουδετερότητα και η συνέπεια αυτού με υφιστάμενες στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

2. ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Σε αυτή την ενότητα αναλύεται ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, δηλαδή η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η συμβολή της υποδομής στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα με το Ελληνικό και το Ευρωπαϊκό δίκαιο.

Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

2.1 Προέλεγχος

Κατά τον προέλεγχο εξετάζεται εάν το έργο εμπίπτει στις κατηγορίες οι οποίες εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, με βάση τους σχετικούς Πίνακες 1,2 και 3 του προσωρινού πλαισίου. Εάν η πράξη εξαιρείται, η αξιολόγηση σταματά στην φάση του προελέγχου.

Στην αντίθετη περίπτωση, που απαιτείται ο αναλυτικός υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος, τότε συμπληρώνεται η παράγραφος *2.2 Λεπτομερής ανάλυση της παρούσας έκθεσης.*

Ειδικότερα, ο προέλεγχος θα πρέπει να καταλήξει κατά πόσο το Έργο αναμένεται να έχει εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μεγαλύτερες από 20.000 tnCO2eq κατά τη διάρκεια ενός τυπικού έτους λειτουργίας του.

Στην περίπτωση που είναι σαφές ότι το έργο δεν ξεπερνά το προαναφερόμενο όριο δεν απαιτείται αξιολόγηση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και ακολουθούνται τα αναφερόμενα στην παράγραφο *3 Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.*

Στην περίπτωση που δεν είναι σαφές αν το Έργο ξεπερνά το παραπάνω όριο, θα πρέπει να γίνεται ένας στοιχειώδης έλεγχος με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία των σχετικών μελετών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπολογίζονται:

- οι **άμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου του Έργου από την αναφερόμενη τυπική κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και τυχόν διεργασίες που παράγουν αέρια του θερμοκηπίου (π.χ. διασπάσεις ανθρακικών αλάτων, αποδόμηση οργανικού υλικού, εκπομπές κτηνοτροφικών μονάδων),
- οι **έμμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που θα εισάγεται στο Έργο. Για τον υπολογισμό των έμμεσων εκπομπών μπορεί να χρησιμοποιείται ο πλέον πρόσφατος συντελεστής εκπομπών του υπολειπόμενου ενεργειακού μείγματος της χώρας που δημοσιεύεται ετησίως από τον ΔΑΠΕΕΠ (https://www.dapeep.gr/dimosieuseis/eguiseis-proeleusis-energeiako/)

Αν οι εκτιμώμενες εκπομπές του Έργου σε ένα τυπικό έτος λειτουργίας δεν ξεπερνούν τους 20.000 tnCO2eq, τότε δεν απαιτείται να συμπληρωθεί η επόμενη παράγραφος.

2.2 Λεπτομερής ανάλυση

Στην περίπτωση που απαιτείται λεπτομερής ανάλυση του ανθρακικού αποτυπώματος του Έργου, τότε πρέπει:

- Να επιλεγούν διεθνώς αποδεκτά πρότυπα για τον έλεγχο των εκπομπών και τον υπολογισμό των αερίων του θερμοκηπίου του Έργου.
- Να επιλεγούν οι πλέον έγκυρες πηγές δεδομένων για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

2.2.1 Ανθρακικό αποτύπωμα του Έργου

Στην παράγραφο θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά οι πηγές δεδομένων, τα πρότυπα που χρησιμοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα των εκτιμώμενων εκπομπών του Έργου για τις εκπομπές:

- **Πεδίο 1: Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από πηγές που χρησιμοποιούνται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου και ελέγχονται άμεσα από τον Οργανισμό που ελέγχει το ίδιο το Έργο.
- **Πεδίο 2: Έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από την παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας), η οποία εισάγεται από εξωτερικούς παρόχους και καταναλώνεται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου.
- **Πεδίο 3: Άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που σχετίζονται με τη λειτουργία του έργου αλλά παράγονται από πηγές που δεν βρίσκονται στον έλεγχο του Οργανισμού που ελέγχει το έργο.

2.2.2 Σχετικές εκπομπές του Έργου

Οι απόλυτες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που υπολογίζονται για ένα τυπικό έτος λειτουργίας θα πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των σχετικών εκπομπών, όπου:

- Οι σχετικές εκπομπές είναι η διαφορά μεταξύ των απόλυτων εκπομπών και των εκπομπών βάσης (baseline emissions).
- Οι βασικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι αυτές που θα προέκυπταν από ένα εκτιμώμενο βασικό σενάριο (baseline scenario) που θα συνέβαινε απουσία του Έργου, για ένα τυπικό έτος λειτουργίας.
- Εάν οι εκπομπές είναι θετικές τότε θα πρέπει να γίνει οικονομική αποτίμηση των εκπομπών. Σε αντίθετη περίπτωση δεν απαιτείται να γίνει οικονομική αποτίμηση.

2.2.3 Συμβατότητα με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας

Ο στόχος της τεκμηρίωσης είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, έτσι όπως αυτός τίθεται από την Ελληνική (Νόμος 4936/2022 (ΦΕΚ 105Α/2022) και την Ευρωπαϊκή (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119) νομοθεσία.

3. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Σε αυτή την ενότητα τεκμηριώνεται η ανθεκτικότητα του έργου στην κλιματική αλλαγή, δηλαδή η δυνατότητά του να ανταπεξέλθει και να προσαρμοστεί στους αναμενόμενους κλιματικούς κινδύνους.

Η τεκμηρίωση γίνεται σε δύο στάδια. Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

3.1 Προέλεγχος

Πραγματοποιείται αξιολόγηση της τρωτότητας του έργου που προκύπτει συνδυάζοντας:

- την **ευαισθησία** του έργου στους κλιματικούς κινδύνους και
- την **έκθεση** της υποδομής λόγω της γεωγραφικής της θέσης σε αυτούς τους κινδύνους, δηλαδή εάν αυτοί οι κλιματικοί κίνδυνοι αναμένεται να εμφανιστούν στην τοποθεσία της υποδομής στο άμεσο και στο απώτερο μέλλον με βάση τις κλιματικές προβλέψεις.

Ειδικά όσο αφορά την περιοχή του Έργου, θα πρέπει να εξετάζεται η έκθεση σε κινδύνους λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά. Σχετικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από τα σχέδια και τις

στρατηγικές που έχουν καταστρωθεί για την γεωγραφική περιοχή του Έργου. Μια ενδεικτική λίστα τέτοιων σχεδίων είναι:

- Τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή,
- Τα Σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμυρών (https://floods.ypeka.gr/),
- Τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης σε επίπεδο Περιφέρειας και οικονομικού κλάδου (όπου υφίσταται),
- Η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση.

Οι κλιματικοί κίνδυνοι που πρέπει να εξετάζονται είναι όσοι αφορούν το Έργο. Ενδεικτικοί κλιματικοί κίνδυνοι (hazards) αποτυπώνονται στον πίνακα 5 του Προσωρινού Πλαισίου.

Οι αναλύσεις ευαισθησίας, έκθεσης και η επισκόπηση των αποτελεσμάτων τους (ανάλυση τρωτότητας) θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο Αξιολόγησης Κλιματικής Ανθεκτικότητας Έργων Υποδομών.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί η χρήση δεδομένων, θα πρέπει να αναφέρονται ρητά οι πηγές που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ανάλυση τρωτότητας θα πρέπει να γίνει τόσο για τη σημερινή κλιματική κατάσταση όσο και για την εκτιμώμενη στο μέλλον. Σε περίπτωση που απαιτείται η χρήση κλιματικών μοντέλων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα σενάρια RCP4.5 και RCP8.5, όπως αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο.

Η φάση του Προελέγχου καθορίζει αν θα απαιτηθεί Λεπτομερής Ανάλυση. Γενικά, απαιτείται Λεπτομερής Ανάλυση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκε τουλάχιστον ένας κλιματικός κίνδυνος για τον οποίο το επίπεδο τρωτότητας του Έργου εκτιμάται ότι είναι μέτριο ή υψηλό.

3.2 Λεπτομερής ανάλυση

Η λεπτομερής ανάλυση περιλαμβάνει τα εξής επιμέρους βήματα :

- Ανάλυση διακινδύνευσης (risk analysis)
- Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή/Πρόγραμμα παρακολούθησης.

3.2.1. Ανάλυση διακινδύνευσης

Η ανάλυση Διακινδύνευσης γίνεται για τους κλιματικούς κινδύνους που έχουν προσδιοριστεί από την ανάλυση τρωτότητας ως μέτριοι ή υψηλοί. Η ανάλυση Διακινδύνευσης θα πρέπει να δίδεται σε συνοπτικό πίνακα.

3.2.2. Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Στην περίπτωση που η ανάλυση Διακινδύνευσης αναγνωρίζει κλιματικούς κινδύνους μέτριους έως πολύ σημαντικούς, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για τον τρόπο που αυτοί αντιμετωπίζονται με κατάλληλα μέτρα προσαρμογής σε αποδεκτό επίπεδο.

3.2.3. Συνέπεια με στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής

Στόχος είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην ευρύτερη προσπάθεια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγής σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο. Η συνέπεια του Έργου με τις στρατηγικές και τα σχέδια προσαρμογής μπορεί να εξεταστεί με βάση για παράδειγμα τα εγκεκριμένα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα πρέπει να δίνονται οι πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Έργου καθώς και για τον υπολογισμό της προσαρμογής του Έργου στην κλιματική αλλαγή, ιδιαίτερα όσον αφορά την αναγνώριση και την ποσοτικοποίηση των κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση τεκμηρίωσης υποβάλλεται **<u>υποχρεωτικά</u>** ως δικαιολογητικό υποβολής / ένταξης στο ΟΠΣΚΕ, σε μη επεξεργάσιμη μορφή (αρχείο .pdf) με τα στοιχεία της πράξης. (01.08. Λοιπά Απαιτούμενα Συνοδευτικά Έγγραφα)

Η ορθή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής έκθεσης τεκμηρίωσης είναι απαιτούμενο έντυπο τόσο για την αξιολόγηση τυπικών προϋποθέσεων της πρόσκλησης της δράσης όσο και για τη βαθμολόγηση του επενδυτικού σχεδίου.

Τίτλος Έργου (ΟΠΣΚΕ)	
Κωδικός Έργου (ΟΠΣΚΕ)	

Α. Τεκμηρίωση συνάφειας Επενδυτικού Σχεδίου με τους τομείς εξειδίκευσης/προτεραιότητες που προσδιορίζονται από την Περιφερειακή Εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΕ-ΕΣΕΕ) της Περιφέρειας Κρήτης (Παράρτημα XI)

Στο συγκεκριμένο πεδίο ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να δηλώσει την/ τις Προτεραιότητες (Κωδικός προτεραιότητας (3rd level)) πού έχουν συνάφεια με τον Επενδυτικό Σχέδιο που υποβάλλει σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΕ-ΕΣΕΕ) της Περιφέρειας Κρήτης (Παράρτημα XI) και να τεκμηριώσει επαρκώς τη σχετική συνάφεια. Οι προτεραιότητες που θα δηλωθούν θα πρέπει να ταυτίζονται με αυτές που επιλέχθηκαν στη σχετική καρτέλα του ΟΠΣΚΕ «Τομέας Προτεραιότητας Περιφερειών".

***Επισημαίνεται ότι** αποτελεί τη τυπική προϋπόθεση της δράσης «Το επενδυτικό σχέδιο να αφορά / εμπίπτει τεκμηριωμένα σε τουλάχιστον μία προτεραιότητα της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Κρήτης (Παράρτημα XI)» συνεπώς συνίσταται η προσεκτική και ορθή συμπλήρωση του πεδίου.*

Β. Τεκμηρίωση καινοτόμων χαρακτηριστικών ως προς το παραγόμενο προϊόν / παρεχόμενη υπηρεσία.

Βασικός στόχος της δράσης είναι η ίδρυση και η υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Κρήτης και επενδύουν στην καινοτομία, για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών τα οποία προγραμματίζουν να διαθέσουν στην αγορά.

Στο συγκεκριμένο πεδίο θα πρέπει να περιγράφουν τα καινοτόμα χαρακτηριστικά του προϊόντος / υπηρεσίας που αφορά το επενδυτικό σχέδιο.

Γ.1. Βαθμός πρωτοτυπίας
Στο συγκεκριμένο πεδίο περιγράφεται ο βαθμός πρωτοτυπίας του επιχειρηματικού σχεδίου ως προς το παραγόμενο προϊόν / υπηρεσία σε σχέση με τη διεθνή αγορά καθώς και την αγορά στόχο σε σχέση με τις βαθμολογούμενες περιπτώσεις του αντίστοιχου κριτηρίου Γ.1 της πρόσκλησης της δράσης (Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ) *Θα πρέπει να παρασχεθεί επαρκής τεκμηρίωση ως προς τη βαθμολογούμενη περίπτωση που εμπίπτει το Επενδυτικό Σχέδιο καθώς και αναφορά σε τυχόν δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με την αίτηση χρηματοδότησης για την τεκμηρίωση του βαθμού πρωτοτυπίας (βλ. ενδεικτικά δικαιολογητικά Παραρτήματος ΙΙ : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ)*

Γ.2. Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας / πατέντας που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο
Στο συγκεκριμένο πεδίο περιγράφεται εάν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης η επιχείρηση ή εταίρος/μέτοχος αυτής έχει στη διάθεση του και προς εκμετάλλευση νόμιμα κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο. *Σε περίπτωση ύπαρξης θα πρέπει να υποβληθεί με τα δικαιολογητικά της αίτησης χρηματοδότησης το σχετικό δικαιολογητικό (βλ. δικαιολογητικά Παραρτήματος ΙΙ : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ) προκειμένου να ληφθεί η βαθμολογία για το κριτήριο Γ.2.*

Γ.3. Επίπεδο ωριμότητας προϊόντος / υπηρεσίας
Στο συγκεκριμένο πεδίο περιγράφεται το επίπεδο ωριμότητας του καινοτόμου προϊόντος / υπηρεσίας από τον βασικό θεωρητικό σχεδιασμό έως και την ετοιμότητα παραγωγής ή παροχής σε σχέση με τις ενέργειες του φορέα της επένδυσης και με βάση τις βαθμολογούμενες περιπτώσεις του αντίστοιχου κριτηρίου Γ.3 της πρόσκλησης της δράσης (Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ) *Θα πρέπει να παρασχεθεί επαρκής τεκμηρίωση ως προς τη βαθμολογούμενη περίπτωση που εμπίπτει το Επενδυτικό Σχέδιο καθώς και αναφορά σε τυχόν δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με την αίτηση χρηματοδότησης για την τεκμηρίωση του επιπέδου ωριμότητας προϊόντος / υπηρεσίας (βλ. ενδεικτικά δικαιολογητικά Παραρτήματος ΙΙ : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ)*

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Γραμμ. Υποστήριξη
ΚΑΜΗΛΑΚΗ ΣΤΕΛΛΑ
'

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης